

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Меѓународни договори

Број 37

Понеделник, 26 март 2007

Год. LXIII

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.
8. Закон за ратификација на Конвенцијата на Обединетите нации против корупцијата...	1
9. Закон за ратификација на Договорот меѓу Владите на Државите на Бенелукс (Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург, Кралството Холандија) и Македонската влада кој се однесува на преземање на лица со незаконски престој (Договор за преземање).....	96

8. _____
Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

Се прогласува Законот за ратификација на Конвенцијата на Обединетите нации против корупцијата,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 19 март 2007 година.

Бр. 07-1226/1
19 март 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

Член 1

Се ратификува Конвенцијата на Обединетите нации против корупцијата, усвоена од страна на Генералното собрание на Обединетите нации на 31 октомври 2003 година со Резолуција бр. А/РЕС/58/4.

Член 2

Конвенцијата во оригинал на англиски јазик и превод на македонски јазик гласи:

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST CORRUPTION

PREAMBLE

The States Parties to this Convention,

Concerned about the seriousness of problems and threats posed by corruption to the stability and security of societies, undermining the institutions and values of democracy, ethical values and justice and jeopardizing sustainable development and the rule of law,

Concerned also about the links between corruption and other forms of crime, in particular organized crime and economic crime, including money-laundering,

Concerned further about cases of corruption that involve vast quantities of assets, which may constitute a substantial proportion of the resources of States, and that threaten the political stability and sustainable development of those States,

Convinced that corruption is no longer a local matter but a transnational phenomenon that affects all societies and economies, making international cooperation to prevent and control it essential,

Convinced also that a comprehensive and multidisciplinary approach is required to prevent and combat corruption effectively,

Convinced further that the availability of technical assistance can play an important role in enhancing the ability of States, including by strengthening capacity and by institution-building, to prevent and combat corruption effectively,

Convinced that the illicit acquisition of personal wealth can be particularly damaging to democratic institutions, national economies and the rule of law,

Determined to prevent, detect and deter in a more effective manner international transfers of illicitly acquired assets and to strengthen international cooperation in asset recovery,

Acknowledging the fundamental principles of due process of law in criminal proceedings and in civil or administrative proceedings to adjudicate property rights,

Bearing in mind that the prevention and eradication of corruption is a responsibility of all States and that they must cooperate with one another, with the support and involvement of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, non-governmental organizations and community-based organizations, if their efforts in this area are to be effective,

Bearing also in mind the principles of proper management of public affairs and public property, fairness, responsibility and equality before the law and the need to safeguard integrity and to foster a culture of rejection of corruption,

Commending the work of the Commission on Crime Prevention and Criminal Justice and the United Nations Office on Drugs and Crime in preventing and combating corruption,

Recalling the work carried out by other international and regional organizations in this field, including the activities of the African Union, the Council of Europe, the Customs Cooperation Council (also known as the World Customs Organization), the European Union, the League of Arab States, the Organisation for Economic Cooperation and Development and the Organization of American States,

Taking note with appreciation of multilateral instruments to prevent and combat corruption, including, inter alia, the Inter-American Convention against Corruption, adopted by the Organization of American States on 29 March 1996, the Convention on the Fight against Corruption involving Officials of the European Communities or Officials of Member States of the European Union, adopted by the Council of the European Union on 26 May 1997, the Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions, adopted by the Organisation for Economic Cooperation and Development on 21 November 1997, the Criminal Law Convention on Corruption, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 27 January 1999, the Civil Law Convention on Corruption, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 4 November 1999, and the African Union Convention on Preventing and Combating Corruption, adopted by the Heads of State and Government of the African Union on 12 July 2003,

Welcoming the entry into force on 29 September 2003 of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime,

Have agreed as follows :

Chapter I **General provisions**

Article 1 *Statement of purpose*

The purposes of this Convention are:

- (a) To promote and strengthen measures to prevent and combat corruption more efficiently and effectively;
- (b) To promote, facilitate and support international cooperation and technical assistance in the prevention of and fight against corruption, including in asset recovery;
- (c) To promote integrity, accountability and proper management of public affairs and public property.

Article 2
Use of terms

For the purposes of this Convention:

(a) "Public official" shall mean: (i) any person holding a legislative, executive, administrative or judicial office of a State Party, whether appointed or elected, whether permanent or temporary, whether paid or unpaid, irrespective of that person's seniority; (ii) any other person who performs a public function, including for a public agency or public enterprise, or provides a public service, as defined in the domestic law of the State Party and as applied in the pertinent area of law of that State Party; (iii) any other person defined as a "public official" in the domestic law of a State Party. However, for the purpose of some specific measures contained in chapter II of this Convention, "public official" may mean any person who performs a public function or provides a public service as defined in the domestic law of the State Party and as applied in the pertinent area of law of that State Party;

(b) "Foreign public official" shall mean any person holding a legislative, executive, administrative or judicial office of a foreign country, whether appointed or elected; and any person exercising a public function for a foreign country, including for a public agency or public enterprise;

(c) "Official of a public international organization" shall mean an international civil servant or any person who is authorized by such an organization to act on behalf of that organization;

(d) "Property" shall mean assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to or interest in such assets;

(e) "Proceeds of crime" shall mean any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence;

(f) "Freezing" or "seizure" shall mean temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;

(g) "Confiscation", which includes forfeiture where applicable, shall mean the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;

(h) "Predicate offence" shall mean any offence as a result of which proceeds have been generated that may become the subject of an offence as defined in article 23 of this Convention;

(i) "Controlled delivery" shall mean the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.

Article 3
Scope of application

1. This Convention shall apply, in accordance with its terms, to the prevention, investigation and prosecution of corruption and to the freezing, seizure, confiscation and return of the proceeds of offences established in accordance with this Convention.

2. For the purposes of implementing this Convention, it shall not be necessary, except as otherwise stated herein, for the offences set forth in it to result in damage or harm to state property.

Article 4
Protection of sovereignty

1. States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Nothing in this Convention shall entitle a State Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

Chapter II
Preventive measures

Article 5
Preventive anti-corruption policies and practices

1. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, develop and implement or maintain effective, coordinated anti-corruption policies that promote the participation of society and reflect the principles of the rule of law, proper management of public affairs and public property, integrity, transparency and accountability.

2. Each State Party shall endeavour to establish and promote effective practices aimed at the prevention of corruption.

3. Each State Party shall endeavour to periodically evaluate relevant legal instruments and administrative measures with a view to determining their adequacy to prevent and fight corruption.

4. States Parties shall, as appropriate and in accordance with the fundamental principles of their legal system, collaborate with each other and with relevant international and regional organizations in promoting and developing the measures referred to in this article. That collaboration may include participation in international programmes and projects aimed at the prevention of corruption.

*Article 6**Preventive anti-corruption body or bodies*

1. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, ensure the existence of a body or bodies, as appropriate, that prevent corruption by such means as:

(a) Implementing the policies referred to in article 5 of this Convention and, where appropriate, overseeing and coordinating the implementation of those policies;

(b) Increasing and disseminating knowledge about the prevention of corruption.

2. Each State Party shall grant the body or bodies referred to in paragraph 1 of this article the necessary independence, in accordance with the fundamental principles of its legal system, to enable the body or bodies to carry out its or their functions effectively and free from any undue influence. The necessary material resources and specialized staff, as well as the training that such staff may require to carry out their functions, should be provided.

3. Each State Party shall inform the Secretary-General of the United Nations of the name and address of the authority or authorities that may assist other States Parties in developing and implementing specific measures for the prevention of corruption.

*Article 7**Public sector*

1. Each State Party shall, where appropriate and in accordance with the fundamental principles of its legal system, endeavour to adopt, maintain and strengthen systems for the recruitment, hiring, retention, promotion and retirement of civil servants and, where appropriate, other non-elected public officials:

(a) That are based on principles of efficiency, transparency and objective criteria such as merit, equity and aptitude;

(b) That include adequate procedures for the selection and training of individuals for public positions considered especially vulnerable to corruption and the rotation, where appropriate, of such individuals to other positions;

(c) That promote adequate remuneration and equitable pay scales, taking into account the level of economic development of the State Party;

(d) That promote education and training programmes to enable them to meet the requirements for the correct, honourable and proper performance of public functions and that provide them with specialized and appropriate training to enhance their awareness of the risks of corruption inherent in the performance of their functions. Such programmes may make reference to codes or standards of conduct in applicable areas.

2. Each State Party shall also consider adopting appropriate legislative and administrative measures, consistent with the objectives of this Convention and in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to prescribe criteria concerning candidature for and election to public office.

3. Each State Party shall also consider taking appropriate legislative and administrative measures, consistent with the objectives of this Convention and in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to enhance transparency in the funding of candidatures for elected public office and, where applicable, the funding of political parties.

4. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, endeavour to adopt, maintain and strengthen systems that promote transparency and prevent conflicts of interest.

Article 8

Codes of conduct for public officials

1. In order to fight corruption, each State Party shall promote, inter alia, integrity, honesty and responsibility among its public officials, in accordance with the fundamental principles of its legal system.

2. In particular, each State Party shall endeavour to apply, within its own institutional and legal systems, codes or standards of conduct for the correct, honourable and proper performance of public functions.

3. For the purposes of implementing the provisions of this article, each State Party shall, where appropriate and in accordance with the fundamental principles of its legal system, take note of the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations, such as the International Code of Conduct for Public Officials contained in the annex to General Assembly resolution 51/59 of 12 December 1996.

4. Each State Party shall also consider, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, establishing measures and systems to facilitate the reporting by public officials of acts of corruption to appropriate authorities, when such acts come to their notice in the performance of their functions.

5. Each State Party shall endeavour, where appropriate and in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to establish measures and systems requiring public officials to make declarations to appropriate authorities regarding, inter alia, their outside activities, employment, investments, assets and substantial gifts or benefits from which a conflict of interest may result with respect to their functions as public officials.

6. Each State Party shall consider taking, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, disciplinary or other measures against public officials who violate the codes or standards established in accordance with this article.

Article 9

Public procurement and management of public finances

1. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, take the necessary steps to establish appropriate systems of procurement, based on transparency, competition and objective criteria in decision-making, that are effective, inter alia, in preventing corruption. Such systems, which may take into account appropriate threshold values in their application, shall address, inter alia:

(a) The public distribution of information relating to procurement procedures and contracts, including information on invitations to tender and relevant or pertinent information on the award of contracts, allowing potential tenderers sufficient time to prepare and submit their tenders;

(b) The establishment, in advance, of conditions for participation, including selection and award criteria and tendering rules, and their publication;

(c) The use of objective and predetermined criteria for public procurement decisions, in order to facilitate the subsequent verification of the correct application of the rules or procedures;

(d) An effective system of domestic review, including an effective system of appeal, to ensure legal recourse and remedies in the event that the rules or procedures established pursuant to this paragraph are not followed;

(e) Where appropriate, measures to regulate matters regarding personnel responsible for procurement, such as declaration of interest in particular public procurements, screening procedures and training requirements.

2. Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, take appropriate measures to promote transparency and accountability in the management of public finances. Such measures shall encompass, inter alia:

(a) Procedures for the adoption of the national budget;

(b) Timely reporting on revenue and expenditure;

(c) A system of accounting and auditing standards and related oversight;

(d) Effective and efficient systems of risk management and internal control; and

(e) Where appropriate, corrective action in the case of failure to comply with the requirements established in this paragraph.

3. Each State Party shall take such civil and administrative measures as may be necessary, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to preserve the integrity of accounting books, records, financial statements or other documents related to public expenditure and revenue and to prevent the falsification of such documents.

Article 10 *Public reporting*

Taking into account the need to combat corruption, each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, take such measures as may be necessary to enhance transparency in its public administration, including with regard to its organization, functioning and decision-making processes, where appropriate. Such measures may include, inter alia:

(a) Adopting procedures or regulations allowing members of the general public to obtain, where appropriate, information on the organization, functioning and decision-making processes of its public administration and, with due regard for the protection of privacy and personal data, on decisions and legal acts that concern members of the public;

(b) Simplifying administrative procedures, where appropriate, in order to facilitate public access to the competent decision-making authorities; and

(c) Publishing information, which may include periodic reports on the risks of corruption in its public administration.

Article 11

Measures relating to the judiciary and prosecution services

1. Bearing in mind the independence of the judiciary and its crucial role in combating corruption, each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system and without prejudice to judicial independence, take measures to strengthen integrity and to prevent opportunities for corruption among members of the judiciary. Such measures may include rules with respect to the conduct of members of the judiciary.

2. Measures to the same effect as those taken pursuant to paragraph 1 of this article may be introduced and applied within the prosecution service in those States Parties where it does not form part of the judiciary but enjoys independence similar to that of the judicial service.

Article 12

Private sector

1. Each State Party shall take measures, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to prevent corruption involving the private sector, enhance accounting and auditing standards in the private sector and, where appropriate, provide effective, proportionate and dissuasive civil, administrative or criminal penalties for failure to comply with such measures.

2. Measures to achieve these ends may include, inter alia:

(a) Promoting cooperation between law enforcement agencies and relevant private entities;

(b) Promoting the development of standards and procedures designed to safeguard the integrity of relevant private entities, including codes of conduct for the correct, honourable and proper performance of the activities of business and all relevant professions and the prevention of conflicts of interest, and for the promotion of the use of good commercial practices among businesses and in the contractual relations of businesses with the State;

(c) Promoting transparency among private entities, including, where appropriate, measures regarding the identity of legal and natural persons involved in the establishment and management of corporate entities;

(d) Preventing the misuse of procedures regulating private entities, including procedures regarding subsidies and licences granted by public authorities for commercial activities;

(e) Preventing conflicts of interest by imposing restrictions, as appropriate and for a reasonable period of time, on the professional activities of former public officials or on the employment of public officials by the private sector after their resignation or retirement, where such activities or employment relate directly to the functions held or supervised by those public officials during their tenure;

(f) Ensuring that private enterprises, taking into account their structure and size, have sufficient internal auditing controls to assist in preventing and detecting acts of corruption and that the accounts and required financial statements of such private enterprises are subject to appropriate auditing and certification procedures.

3. In order to prevent corruption, each State Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with its domestic laws and regulations regarding the maintenance of books and records, financial statement disclosures and accounting and auditing standards, to prohibit the following acts carried out for the purpose of committing any of the offences established in accordance with this Convention:

(a) The establishment of off-the-books accounts;

(b) The making of off-the-books or inadequately identified transactions;

(c) The recording of non-existent expenditure;

(d) The entry of liabilities with incorrect identification of their objects;

(e) The use of false documents; and

(f) The intentional destruction of bookkeeping documents earlier than foreseen by the law.

4. Each State Party shall disallow the tax deductibility of expenses that constitute bribes, the latter being one of the constituent elements of the offences established in accordance with articles 15 and 16 of this Convention and, where appropriate, other expenses incurred in furtherance of corrupt conduct.

Article 13 *Participation of society*

1. Each State Party shall take appropriate measures, within its means and in accordance with fundamental principles of its domestic law, to promote the active participation of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, non-governmental organizations and community-based organizations, in the prevention of and the fight against corruption and to raise public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by corruption. This participation should be strengthened by such measures as:

- (a) Enhancing the transparency of and promoting the contribution of the public to decision-making processes;
- (b) Ensuring that the public has effective access to information;
- (c) Undertaking public information activities that contribute to non-tolerance of corruption, as well as public education programmes, including school and university curricula;
- (d) Respecting, promoting and protecting the freedom to seek, receive, publish and disseminate information concerning corruption. That freedom may be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided for by law and are necessary:
 - (i) For respect of the rights or reputations of others;
 - (ii) For the protection of national security or ordre public or of public health or morals.

2. Each State Party shall take appropriate measures to ensure that the relevant anti-corruption bodies referred to in this Convention are known to the public and shall provide access to such bodies, where appropriate, for the reporting, including anonymously, of any incidents that may be considered to constitute an offence established in accordance with this Convention.

Article 14

Measures to prevent money-laundering

- 1. Each State Party shall:
 - (a) Institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory regime for banks and non-bank financial institutions, including natural or legal persons that provide formal or informal services for the transmission of money or value and, where appropriate, other bodies particularly susceptible to money-laundering, within its competence, in order to deter and detect all forms of money-laundering, which regime shall emphasize requirements for customer and, where appropriate, beneficial owner identification, record-keeping and the reporting of suspicious transactions;
 - (b) Without prejudice to article 46 of this Convention, ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating money-laundering (including, where appropriate under domestic law, judicial authorities) have the ability to cooperate and exchange information at the national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law and, to that end, shall consider the establishment of a financial intelligence unit to serve as a national centre for the collection, analysis and dissemination of information regarding potential money-laundering.
- 2. States Parties shall consider implementing feasible measures to detect and monitor the movement of cash and appropriate negotiable instruments across their borders, subject to safeguards to ensure proper use of information and without impeding in any way the movement of legitimate capital. Such measures may include a requirement that individuals and businesses report the cross-border transfer of substantial quantities of cash and appropriate negotiable instruments.

3. States Parties shall consider implementing appropriate and feasible measures to require financial institutions, including money remitters:

(a) To include on forms for the electronic transfer of funds and related messages accurate and meaningful information on the originator;

(b) To maintain such information throughout the payment chain; and

(c) To apply enhanced scrutiny to transfers of funds that do not contain complete information on the originator.

4. In establishing a domestic regulatory and supervisory regime under the terms of this article, and without prejudice to any other article of this Convention, States Parties are called upon to use as a guideline the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-laundering.

5. States Parties shall endeavour to develop and promote global, regional, subregional and bilateral cooperation among judicial, law enforcement and financial regulatory authorities in order to combat money-laundering.

Chapter III **Criminalization and law enforcement**

Article 15 *Bribery of national public officials*

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The promise, offering or giving, to a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties;

(b) The solicitation or acceptance by a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties.

Article 16 *Bribery of foreign public officials and officials of public international organizations*

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the promise, offering or giving to a foreign public official or an official of a public international organization, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties, in order to obtain or retain business or other undue advantage in relation to the conduct of international business.

2. Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the solicitation or acceptance by a foreign public official or an official of a public international organization, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties.

Article 17
Embezzlement, misappropriation or other diversion
of property by a public official

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally, the embezzlement, misappropriation or other diversion by a public official for his or her benefit or for the benefit of another person or entity, of any property, public or private funds or securities or any other thing of value entrusted to the public official by virtue of his or her position.

Article 18
Trading in influence

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The promise, offering or giving to a public official or any other person, directly or indirectly, of an undue advantage in order that the public official or the person abuse his or her real or supposed influence with a view to obtaining from an administration or public authority of the State Party an undue advantage for the original instigator of the act or for any other person;

(b) The solicitation or acceptance by a public official or any other person, directly or indirectly, of an undue advantage for himself or herself or for another person in order that the public official or the person abuse his or her real or supposed influence with a view to obtaining from an administration or public authority of the State Party an undue advantage.

Article 19
Abuse of functions

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the abuse of functions or position, that is, the performance of or failure to perform an act, in violation of laws, by a public official in the discharge of his or her functions, for the purpose of obtaining an undue advantage for himself or herself or for another person or entity.

Article 20
Illicit enrichment

Subject to its constitution and the fundamental principles of its legal system, each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, illicit enrichment, that is, a significant increase in the assets of a public official that he or she cannot reasonably explain in relation to his or her lawful income.

Article 21
Bribery in the private sector

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally in the course of economic, financial or commercial activities:

(a) The promise, offering or giving, directly or indirectly, of an undue advantage to any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, for the person himself or herself or for another person, in order that he or she, in breach of his or her duties, act or refrain from acting;

(b) The solicitation or acceptance, directly or indirectly, of an undue advantage by any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, for the person himself or herself or for another person, in order that he or she, in breach of his or her duties, act or refrain from acting.

Article 22
Embezzlement of property in the private sector

Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally in the course of economic, financial or commercial activities, embezzlement by a person who directs or works, in any capacity, in a private sector entity of any property, private funds or securities or any other thing of value entrusted to him or her by virtue of his or her position.

Article 23
Laundering of proceeds of crime

1. Each State Party shall adopt, in accordance with fundamental principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is the proceeds of crime, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of helping any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his or her action;

(ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement or ownership of or rights with respect to property, knowing that such property is the proceeds of crime;

(b) Subject to the basic concepts of its legal system:

(i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property is the proceeds of crime;

(ii) Participation in, association with or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2. For purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

(a) Each State Party shall seek to apply paragraph 1 of this article to the widest range of predicate offences;

(b) Each State Party shall include as predicate offences at a minimum a comprehensive range of criminal offences established in accordance with this Convention;

(c) For the purposes of subparagraph (b) above, predicate offences shall include offences committed both within and outside the jurisdiction of the State Party in question. However, offences committed outside the jurisdiction of a State Party shall constitute predicate offences only when the relevant conduct is a criminal offence under the domestic law of the State where it is committed and would be a criminal offence under the domestic law of the State Party implementing or applying this article had it been committed there;

(d) Each State Party shall furnish copies of its laws that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations;

(e) If required by fundamental principles of the domestic law of a State Party, it may be provided that the offences set forth in paragraph 1 of this article do not apply to the persons who committed the predicate offence.

Article 24
Concealment

Without prejudice to the provisions of article 23 of this Convention, each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally after the commission of any of the offences established in accordance with this Convention without having participated in such offences, the concealment or continued retention of property when the person involved knows that such property is the result of any of the offences established in accordance with this Convention.

Article 25
Obstruction of justice

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The use of physical force, threats or intimidation or the promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or to interfere in the giving of testimony or the production of evidence in a proceeding in relation to the commission of offences established in accordance with this Convention;

(b) The use of physical force, threats or intimidation to interfere with the exercise of official duties by a justice or law enforcement official in relation to the commission of offences established in accordance with this Convention. Nothing in this subparagraph shall prejudice the right of States Parties to have legislation that protects other categories of public official.

Article 26
Liability of legal persons

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for participation in the offences established in accordance with this Convention.
2. Subject to the legal principles of the State Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.
3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.
4. Each State Party shall, in particular, ensure that legal persons held liable in accordance with this article are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 27
Participation and attempt

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, in accordance with its domestic law, participation in any capacity such as an accomplice, assistant or instigator in an offence established in accordance with this Convention.
2. Each State Party may adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, in accordance with its domestic law, any attempt to commit an offence established in accordance with this Convention.
3. Each State Party may adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, in accordance with its domestic law, the preparation for an offence established in accordance with this Convention.

Article 28
*Knowledge, intent and purpose as elements
of an offence*

Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence established in accordance with this Convention may be inferred from objective factual circumstances.

Article 29
Statute of limitations

Each State Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence established in accordance with this Convention and establish a longer statute of limitations period or provide for the suspension of the statute of limitations where the alleged offender has evaded the administration of justice.

Article 30
Prosecution, adjudication and sanctions

1. Each State Party shall make the commission of an offence established in accordance with this Convention liable to sanctions that take into account the gravity of that offence.

2. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish or maintain, in accordance with its legal system and constitutional principles, an appropriate balance between any immunities or jurisdictional privileges accorded to its public officials for the performance of their functions and the possibility, when necessary, of effectively investigating, prosecuting and adjudicating offences established in accordance with this Convention.

3. Each State Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for offences established in accordance with this Convention are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.

4. In the case of offences established in accordance with this Convention, each State Party shall take appropriate measures, in accordance with its domestic law and with due regard to the rights of the defence, to seek to ensure that conditions imposed in connection with decisions on release pending trial or appeal take into consideration the need to ensure the presence of the defendant at subsequent criminal proceedings.

5. Each State Party shall take into account the gravity of the offences concerned when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.

6. Each State Party, to the extent consistent with the fundamental principles of its legal system, shall consider establishing procedures through which a public official accused of an offence established in accordance with this Convention may, where appropriate, be removed, suspended or reassigned by the appropriate authority, bearing in mind respect for the principle of the presumption of innocence.

7. Where warranted by the gravity of the offence, each State Party, to the extent consistent with the fundamental principles of its legal system, shall consider establishing procedures for the disqualification, by court order or any other appropriate means, for a period of time determined by its domestic law, of persons convicted of offences established in accordance with this Convention from:

- (a) Holding public office; and
- (b) Holding office in an enterprise owned in whole or in part by the State.

8. Paragraph 1 of this article shall be without prejudice to the exercise of disciplinary powers by the competent authorities against civil servants.

9. Nothing contained in this Convention shall affect the principle that the description of the offences established in accordance with this Convention and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a State Party and that such offences shall be prosecuted and punished in accordance with that law.

10. States Parties shall endeavour to promote the reintegration into society of persons convicted of offences established in accordance with this Convention.

Article 31

Freezing, seizure and confiscation

1. Each State Party shall take, to the greatest extent possible within its domestic legal system, such measures as may be necessary to enable confiscation of:

(a) Proceeds of crime derived from offences established in accordance with this Convention or property the value of which corresponds to that of such proceeds;

(b) Property, equipment or other instrumentalities used in or destined for use in offences established in accordance with this Convention.

2. Each State Party shall take such measures as may be necessary to enable the identification, tracing, freezing or seizure of any item referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation.

3. Each State Party shall adopt, in accordance with its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to regulate the administration by the competent authorities of frozen, seized or confiscated property covered in paragraphs 1 and 2 of this article.

4. If such proceeds of crime have been transformed or converted, in part or in full, into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

5. If such proceeds of crime have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to freezing or seizure, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.

6. Income or other benefits derived from such proceeds of crime, from property into which such proceeds of crime have been transformed or converted or from property with which such proceeds of crime have been intermingled shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds of crime.

7. For the purpose of this article and article 55 of this Convention, each State Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or seized. A State Party shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.

8. States Parties may consider the possibility of requiring that an offender demonstrate the lawful origin of such alleged proceeds of crime or other property liable to confiscation, to the extent that such a requirement is consistent with the fundamental principles of their domestic law and with the nature of judicial and other proceedings.

9. The provisions of this article shall not be so construed as to prejudice the rights of bona fide third parties.

10. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a State Party.

Article 32

Protection of witnesses, experts and victims

1. Each State Party shall take appropriate measures in accordance with its domestic legal system and within its means to provide effective protection from potential retaliation or intimidation for witnesses and experts who give testimony concerning offences established in accordance with this Convention and, as appropriate, for their relatives and other persons close to them.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this article may include, inter alia, without prejudice to the rights of the defendant, including the right to due process:

(a) Establishing procedures for the physical protection of such persons, such as, to the extent necessary and feasible, relocating them and permitting, where appropriate, non-disclosure or limitations on the disclosure of information concerning the identity and whereabouts of such persons;

(b) Providing evidentiary rules to permit witnesses and experts to give testimony in a manner that ensures the safety of such persons, such as permitting testimony to be given through the use of communications technology such as video or other adequate means.

3. States Parties shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the relocation of persons referred to in paragraph 1 of this article.

4. The provisions of this article shall also apply to victims insofar as they are witnesses.

5. Each State Party shall, subject to its domestic law, enable the views and concerns of victims to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders in a manner not prejudicial to the rights of the defence.

Article 33

Protection of reporting persons

Each State Party shall consider incorporating into its domestic legal system appropriate measures to provide protection against any unjustified treatment for any person who reports in good faith and on reasonable grounds to the competent authorities any facts concerning offences established in accordance with this Convention.

Article 34
Consequences of acts of corruption

With due regard to the rights of third parties acquired in good faith, each State Party shall take measures, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, to address consequences of corruption. In this context, States Parties may consider corruption a relevant factor in legal proceedings to annul or rescind a contract, withdraw a concession or other similar instrument or take any other remedial action.

Article 35
Compensation for damage

Each State Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with principles of its domestic law, to ensure that entities or persons who have suffered damage as a result of an act of corruption have the right to initiate legal proceedings against those responsible for that damage in order to obtain compensation.

Article 36
Specialized authorities

Each State Party shall, in accordance with the fundamental principles of its legal system, ensure the existence of a body or bodies or persons specialized in combating corruption through law enforcement. Such body or bodies or persons shall be granted the necessary independence, in accordance with the fundamental principles of the legal system of the State Party, to be able to carry out their functions effectively and without any undue influence. Such persons or staff of such body or bodies should have the appropriate training and resources to carry out their tasks.

Article 37
Cooperation with law enforcement authorities

1. Each State Party shall take appropriate measures to encourage persons who participate or who have participated in the commission of an offence established in accordance with this Convention to supply information useful to competent authorities for investigative and evidentiary purposes and to provide factual, specific help to competent authorities that may contribute to depriving offenders of the proceeds of crime and to recovering such proceeds.

2. Each State Party shall consider providing for the possibility, in appropriate cases, of mitigating punishment of an accused person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence established in accordance with this Convention.

3. Each State Party shall consider providing for the possibility, in accordance with fundamental principles of its domestic law, of granting immunity from prosecution to a person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence established in accordance with this Convention.

4. Protection of such persons shall be, *mutatis mutandis*, as provided for in article 32 of this Convention.

5. Where a person referred to in paragraph 1 of this article located in one State Party can provide substantial cooperation to the competent authorities of another State Party, the States Parties concerned may consider entering into agreements or arrangements, in accordance with their domestic law, concerning the potential provision by the other State Party of the treatment set forth in paragraphs 2 and 3 of this article.

Article 38

Cooperation between national authorities

Each State Party shall take such measures as may be necessary to encourage, in accordance with its domestic law, cooperation between, on the one hand, its public authorities, as well as its public officials, and, on the other hand, its authorities responsible for investigating and prosecuting criminal offences. Such cooperation may include:

- (a) Informing the latter authorities, on their own initiative, where there are reasonable grounds to believe that any of the offences established in accordance with articles 15, 21 and 23 of this Convention has been committed; or
- (b) Providing, upon request, to the latter authorities all necessary information.

Article 39

*Cooperation between national authorities
and the private sector*

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to encourage, in accordance with its domestic law, cooperation between national investigating and prosecuting authorities and entities of the private sector, in particular financial institutions, relating to matters involving the commission of offences established in accordance with this Convention.

2. Each State Party shall consider encouraging its nationals and other persons with a habitual residence in its territory to report to the national investigating and prosecuting authorities the commission of an offence established in accordance with this Convention.

Article 40

Bank secrecy

Each State Party shall ensure that, in the case of domestic criminal investigations of offences established in accordance with this Convention, there are appropriate mechanisms available within its domestic legal system to overcome obstacles that may arise out of the application of bank secrecy laws.

Article 41

Criminal record

Each State Party may adopt such legislative or other measures as may be necessary to take into consideration, under such terms as and for the purpose that it deems appropriate, any previous conviction in another State of an alleged offender for the purpose of using such information in criminal proceedings relating to an offence established in accordance with this Convention.

Article 42
Jurisdiction

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention when:

(a) The offence is committed in the territory of that State Party; or

(b) The offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that State Party or an aircraft that is registered under the laws of that State Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to article 4 of this Convention, a State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) The offence is committed against a national of that State Party; or

(b) The offence is committed by a national of that State Party or a stateless person who has his or her habitual residence in its territory; or

(c) The offence is one of those established in accordance with article 23, paragraph 1 (b) (ii), of this Convention and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with article 23, paragraph 1 (a) (i) or (ii) or (b) (i), of this Convention within its territory; or

(d) The offence is committed against the State Party.

3. For the purposes of article 44 of this Convention, each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each State Party may also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her.

5. If a State Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 of this article has been notified, or has otherwise learned, that any other States Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those States Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Convention shall not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

Chapter IV International cooperation

Article 43 International cooperation

1. States Parties shall cooperate in criminal matters in accordance with articles 44 to 50 of this Convention. Where appropriate and consistent with their domestic legal system, States Parties shall consider assisting each other in investigations of and proceedings in civil and administrative matters relating to corruption.

2. In matters of international cooperation, whenever dual criminality is considered a requirement, it shall be deemed fulfilled irrespective of whether the laws of the requested State Party place the offence within the same category of offence or denominate the offence by the same terminology as the requesting State Party, if the conduct underlying the offence for which assistance is sought is a criminal offence under the laws of both States Parties.

Article 44 Extradition

1. This article shall apply to the offences established in accordance with this Convention where the person who is the subject of the request for extradition is present in the territory of the requested State Party, provided that the offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting State Party and the requested State Party.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, a State Party whose law so permits may grant the extradition of a person for any of the offences covered by this Convention that are not punishable under its own domestic law.

3. If the request for extradition includes several separate offences, at least one of which is extraditable under this article and some of which are not extraditable by reason of their period of imprisonment but are related to offences established in accordance with this Convention, the requested State Party may apply this article also in respect of those offences.

4. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them. A State Party whose law so permits, in case it uses this Convention as the basis for extradition, shall not consider any of the offences established in accordance with this Convention to be a political offence.

5. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention the legal basis for extradition in respect of any offence to which this article applies.

6. A State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty shall:

(a) At the time of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, inform the Secretary-General of the United Nations whether it will take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition with other States Parties to this Convention; and

(b) If it does not take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition, seek, where appropriate, to conclude treaties on extradition with other States Parties to this Convention in order to implement this article.

7. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.

8. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, inter alia, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition.

9. States Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.

10. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested State Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting State Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

11. A State Party in whose territory an alleged offender is found, if it does not extradite such person in respect of an offence to which this article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the State Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the domestic law of that State Party. The States Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

12. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that State Party and the State Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 11 of this article.

13. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested State Party, the requested State Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting State Party, consider the enforcement of the sentence imposed under the domestic law of the requesting State Party or the remainder thereof.

14. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the offences to which this article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the State Party in the territory of which that person is present.

15. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

16. States Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

17. Before refusing extradition, the requested State Party shall, where appropriate, consult with the requesting State Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

18. States Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.

Article 45

Transfer of sentenced persons

States Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on the transfer to their territory of persons sentenced to imprisonment or other forms of deprivation of liberty for offences established in accordance with this Convention in order that they may complete their sentences there.

Article 46

Mutual legal assistance

1. States Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences covered by this Convention.

2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested State Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which a legal person may be held liable in accordance with article 26 of this Convention in the requesting State Party.

3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:

- (a) Taking evidence or statements from persons;
- (b) Effecting service of judicial documents;
- (c) Executing searches and seizures, and freezing;
- (d) Examining objects and sites;

- (e) Providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;
- (g) Identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;
- (h) Facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting State Party;
- (i) Any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested State Party;
- (j) Identifying, freezing and tracing proceeds of crime in accordance with the provisions of chapter V of this Convention;
- (k) The recovery of assets, in accordance with the provisions of chapter V of this Convention.

4. Without prejudice to domestic law, the competent authorities of a State Party may, without prior request, transmit information relating to criminal matters to a competent authority in another State Party where they believe that such information could assist the authority in undertaking or successfully concluding inquiries and criminal proceedings or could result in a request formulated by the latter State Party pursuant to this Convention.

5. The transmission of information pursuant to paragraph 4 of this article shall be without prejudice to inquiries and criminal proceedings in the State of the competent authorities providing the information. The competent authorities receiving the information shall comply with a request that said information remain confidential, even temporarily, or with restrictions on its use. However, this shall not prevent the receiving State Party from disclosing in its proceedings information that is exculpatory to an accused person. In such a case, the receiving State Party shall notify the transmitting State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the transmitting State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the receiving State Party shall inform the transmitting State Party of the disclosure without delay.

6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, that governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

7. Paragraphs 9 to 29 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the States Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If those States Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the States Parties agree to apply paragraphs 9 to 29 of this article in lieu thereof. States Parties are strongly encouraged to apply those paragraphs if they facilitate cooperation.

8. States Parties shall not decline to render mutual legal assistance pursuant to this article on the ground of bank secrecy.

9. (a) A requested State Party, in responding to a request for assistance pursuant to this article in the absence of dual criminality, shall take into account the purposes of this Convention, as set forth in article 1;

(b) States Parties may decline to render assistance pursuant to this article on the ground of absence of dual criminality. However, a requested State Party shall, where consistent with the basic concepts of its legal system, render assistance that does not involve coercive action. Such assistance may be refused when requests involve matters of a de minimis nature or matters for which the cooperation or assistance sought is available under other provisions of this Convention;

(c) Each State Party may consider adopting such measures as may be necessary to enable it to provide a wider scope of assistance pursuant to this article in the absence of dual criminality.

10. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of identification, testimony or otherwise providing assistance in obtaining evidence for investigations, prosecutions or judicial proceedings in relation to offences covered by this Convention may be transferred if the following conditions are met:

(a) The person freely gives his or her informed consent;

(b) The competent authorities of both States Parties agree, subject to such conditions as those States Parties may deem appropriate.

11. For the purposes of paragraph 10 of this article:

(a) The State Party to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State Party from which the person was transferred;

(b) The State Party to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State Party from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States Parties;

(c) The State Party to which the person is transferred shall not require the State Party from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

(d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he or she was transferred for time spent in the custody of the State Party to which he or she was transferred.

12. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with paragraphs 10 and 11 of this article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the State from which he or she was transferred.

13. Each State Party shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to the competent authorities for execution. Where a State Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities

shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the central authority designated for this purpose at the time each State Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. Requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be transmitted to the central authorities designated by the States Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a State Party to require that such requests and communications be addressed to it through diplomatic channels and, in urgent circumstances, where the States Parties agree, through the International Criminal Police Organization, if possible.

14. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested State Party, under conditions allowing that State Party to establish authenticity. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the language or languages acceptable to each State Party at the time it deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. In urgent circumstances and where agreed by the States Parties, requests may be made orally but shall be confirmed in writing forthwith.

15. A request for mutual legal assistance shall contain:

- (a) The identity of the authority making the request;
- (b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates and the name and functions of the authority conducting the investigation, prosecution or judicial proceeding;
- (c) A summary of the relevant facts, except in relation to requests for the purpose of service of judicial documents;
- (d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting State Party wishes to be followed;
- (e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned; and
- (f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.

16. The requested State Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

17. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested State Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested State Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

18. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a State Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another State Party, the first State Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting State Party. States Parties may agree that the hearing shall be conducted by a

judicial authority of the requesting State Party and attended by a judicial authority of the requested State Party.

19. The requesting State Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested State Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested State Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting State Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting State Party shall notify the requested State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting State Party shall inform the requested State Party of the disclosure without delay.

20. The requesting State Party may require that the requested State Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested State Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting State Party.

21. Mutual legal assistance may be refused:

(a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;

(b) If the requested State Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests;

(c) If the authorities of the requested State Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;

(d) If it would be contrary to the legal system of the requested State Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

22. States Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

23. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

24. The requested State Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting State Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requesting State Party may make reasonable requests for information on the status and progress of measures taken by the requested State Party to satisfy its request. The requested State Party shall respond to reasonable requests by the requesting State Party on the status, and progress in its handling, of the request. The requesting State Party shall promptly inform the requested State Party when the assistance sought is no longer required.

25. Mutual legal assistance may be postponed by the requested State Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.

26. Before refusing a request pursuant to paragraph 21 of this article or postponing its execution pursuant to paragraph 25 of this article, the requested State Party shall consult with the requesting State Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting State Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

27. Without prejudice to the application of paragraph 12 of this article, a witness, expert or other person who, at the request of the requesting State Party, consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting State Party shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the requested State Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days or for any period agreed upon by the States Parties from the date on which he or she has been officially informed that his or her presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory of the requesting State Party or, having left it, has returned of his or her own free will.

28. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested State Party, unless otherwise agreed by the States Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the States Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.

29. The requested State Party:

(a) Shall provide to the requesting State Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public;

(b) May, at its discretion, provide to the requesting State Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

30. States Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to or enhance the provisions of this article.

Article 47
Transfer of criminal proceedings

States Parties shall consider the possibility of transferring to one another proceedings for the prosecution of an offence established in accordance with this Convention in cases where such transfer is considered to be in the interests of the proper administration of justice, in particular in cases where several jurisdictions are involved, with a view to concentrating the prosecution.

Article 48
Law enforcement cooperation

1. States Parties shall cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the offences covered by this Convention. States Parties shall, in particular, take effective measures:

(a) To enhance and, where necessary, to establish channels of communication between their competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of the offences covered by this Convention, including, if the States Parties concerned deem it appropriate, links with other criminal activities;

(b) To cooperate with other States Parties in conducting inquiries with respect to offences covered by this Convention concerning:

(i) The identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;

(ii) The movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences;

(iii) The movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(c) To provide, where appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(d) To exchange, where appropriate, information with other States Parties concerning specific means and methods used to commit offences covered by this Convention, including the use of false identities, forged, altered or false documents and other means of concealing activities;

(e) To facilitate effective coordination between their competent authorities, agencies and services and to promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the States Parties concerned, the posting of liaison officers;

(f) To exchange information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the offences covered by this Convention.

2. With a view to giving effect to this Convention, States Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them. In the absence of such agreements or arrangements between the States Parties concerned, the States Parties may consider this Convention to be the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Convention. Whenever appropriate, States Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. States Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to offences covered by this Convention committed through the use of modern technology.

Article 49
Joint investigations

States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements whereby, in relation to matters that are the subject of investigations, prosecutions or judicial proceedings in one or more States, the competent authorities concerned may establish joint investigative bodies. In the absence of such agreements or arrangements, joint investigations may be undertaken by agreement on a case-by-case basis. The States Parties involved shall ensure that the sovereignty of the State Party in whose territory such investigation is to take place is fully respected.

Article 50
Special investigative techniques

1. In order to combat corruption effectively, each State Party shall, to the extent permitted by the basic principles of its domestic legal system and in accordance with the conditions prescribed by its domestic law, take such measures as may be necessary, within its means, to allow for the appropriate use by its competent authorities of controlled delivery and, where it deems appropriate, other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, within its territory, and to allow for the admissibility in court of evidence derived therefrom.

2. For the purpose of investigating the offences covered by this Convention, States Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using such special investigative techniques in the context of cooperation at the international level. Such agreements or arrangements shall be concluded and implemented in full compliance with the principle of sovereign equality of States and shall be carried out strictly in accordance with the terms of those agreements or arrangements.

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2 of this article, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the States Parties concerned.

4. Decisions to use controlled delivery at the international level may, with the consent of the States Parties concerned, include methods such as intercepting and allowing the goods or funds to continue intact or be removed or replaced in whole or in part.

Chapter V
Asset recovery

Article 51
General provision

The return of assets pursuant to this chapter is a fundamental principle of this Convention, and States Parties shall afford one another the widest measure of cooperation and assistance in this regard.

*Article 52**Prevention and detection of transfers of proceeds of crime*

1. Without prejudice to article 14 of this Convention, each State Party shall take such measures as may be necessary, in accordance with its domestic law, to require financial institutions within its jurisdiction to verify the identity of customers, to take reasonable steps to determine the identity of beneficial owners of funds deposited into high-value accounts and to conduct enhanced scrutiny of accounts sought or maintained by or on behalf of individuals who are, or have been, entrusted with prominent public functions and their family members and close associates. Such enhanced scrutiny shall be reasonably designed to detect suspicious transactions for the purpose of reporting to competent authorities and should not be so construed as to discourage or prohibit financial institutions from doing business with any legitimate customer.

2. In order to facilitate implementation of the measures provided for in paragraph 1 of this article, each State Party, in accordance with its domestic law and inspired by relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-laundering, shall:

(a) Issue advisories regarding the types of natural or legal person to whose accounts financial institutions within its jurisdiction will be expected to apply enhanced scrutiny, the types of accounts and transactions to which to pay particular attention and appropriate account-opening, maintenance and record-keeping measures to take concerning such accounts; and

(b) Where appropriate, notify financial institutions within its jurisdiction, at the request of another State Party or on its own initiative, of the identity of particular natural or legal persons to whose accounts such institutions will be expected to apply enhanced scrutiny, in addition to those whom the financial institutions may otherwise identify.

3. In the context of paragraph 2 (a) of this article, each State Party shall implement measures to ensure that its financial institutions maintain adequate records, over an appropriate period of time, of accounts and transactions involving the persons mentioned in paragraph 1 of this article, which should, as a minimum, contain information relating to the identity of the customer as well as, as far as possible, of the beneficial owner.

4. With the aim of preventing and detecting transfers of proceeds of offences established in accordance with this Convention, each State Party shall implement appropriate and effective measures to prevent, with the help of its regulatory and oversight bodies, the establishment of banks that have no physical presence and that are not affiliated with a regulated financial group. Moreover, States Parties may consider requiring their financial institutions to refuse to enter into or continue a correspondent banking relationship with such institutions and to guard against establishing relations with foreign financial institutions that permit their accounts to be used by banks that have no physical presence and that are not affiliated with a regulated financial group.

5. Each State Party shall consider establishing, in accordance with its domestic law, effective financial disclosure systems for appropriate public officials and shall provide for appropriate sanctions for non-compliance. Each State Party shall also consider taking such measures as may be necessary to permit its competent authorities to share that information with the competent authorities in other States Parties when necessary to investigate, claim and recover proceeds of offences established in accordance with this Convention.

6. Each State Party shall consider taking such measures as may be necessary, in accordance with its domestic law, to require appropriate public officials having an interest in or signature or other authority over a financial account in a foreign country to report that relationship to appropriate authorities and to maintain appropriate records related to such accounts. Such measures shall also provide for appropriate sanctions for non-compliance.

Article 53

Measures for direct recovery of property

Each State Party shall, in accordance with its domestic law:

(a) Take such measures as may be necessary to permit another State Party to initiate civil action in its courts to establish title to or ownership of property acquired through the commission of an offence established in accordance with this Convention;

(b) Take such measures as may be necessary to permit its courts to order those who have committed offences established in accordance with this Convention to pay compensation or damages to another State Party that has been harmed by such offences; and

(c) Take such measures as may be necessary to permit its courts or competent authorities, when having to decide on confiscation, to recognize another State Party's claim as a legitimate owner of property acquired through the commission of an offence established in accordance with this Convention.

Article 54

Mechanisms for recovery of property through international cooperation in confiscation

1. Each State Party, in order to provide mutual legal assistance pursuant to article 55 of this Convention with respect to property acquired through or involved in the commission of an offence established in accordance with this Convention, shall, in accordance with its domestic law:

(a) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities to give effect to an order of confiscation issued by a court of another State Party;

(b) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities, where they have jurisdiction, to order the confiscation of such property of foreign origin by adjudication of an offence of money-laundering or such other offence as may be within its jurisdiction or by other procedures authorized under its domestic law; and

(c) Consider taking such measures as may be necessary to allow confiscation of such property without a criminal conviction in cases in which the offender cannot be prosecuted by reason of death, flight or absence or in other appropriate cases.

2. Each State Party, in order to provide mutual legal assistance upon a request made pursuant to paragraph 2 of article 55 of this Convention, shall, in accordance with its domestic law:

(a) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities to freeze or seize property upon a freezing or seizure order issued by a court or competent authority of a requesting State Party that provides a reasonable basis for the requested State Party to believe that there are sufficient grounds for taking such actions and that the property would eventually be subject to an order of confiscation for purposes of paragraph 1 (a) of this article;

(b) Take such measures as may be necessary to permit its competent authorities to freeze or seize property upon a request that provides a reasonable basis for the requested State Party to believe that there are sufficient grounds for taking such actions and that the property would eventually be subject to an order of confiscation for purposes of paragraph 1 (a) of this article; and

(c) Consider taking additional measures to permit its competent authorities to preserve property for confiscation, such as on the basis of a foreign arrest or criminal charge related to the acquisition of such property.

Article 55

International cooperation for purposes of confiscation

1. A State Party that has received a request from another State Party having jurisdiction over an offence established in accordance with this Convention for confiscation of proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 31, paragraph 1, of this Convention situated in its territory shall, to the greatest extent possible within its domestic legal system:

(a) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such an order is granted, give effect to it; or

(b) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by a court in the territory of the requesting State Party in accordance with articles 31, paragraph 1, and 54, paragraph 1 (a), of this Convention insofar as it relates to proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 31, paragraph 1, situated in the territory of the requested State Party.

2. Following a request made by another State Party having jurisdiction over an offence established in accordance with this Convention, the requested State Party shall take measures to identify, trace and freeze or seize proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 31, paragraph 1, of this Convention for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting State Party or, pursuant to a request under paragraph 1 of this article, by the requested State Party.

3. The provisions of article 46 of this Convention are applicable, *mutatis mutandis*, to this article. In addition to the information specified in article 46, paragraph 15, requests made pursuant to this article shall contain:

(a) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (a) of this article, a description of the property to be confiscated, including, to the extent possible, the location and, where relevant, the estimated value of the property and a statement of the facts relied upon by the requesting State Party sufficient to enable the requested State Party to seek the order under its domestic law;

(b) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (b) of this article, a legally admissible copy of an order of confiscation upon which the request is based issued by the requesting State Party, a statement of the facts and information as to the extent to which execution of the order is requested, a statement specifying the measures taken by the requesting State Party to provide adequate notification to bona fide third parties and to ensure due process and a statement that the confiscation order is final;

(c) In the case of a request pertaining to paragraph 2 of this article, a statement of the facts relied upon by the requesting State Party and a description of the actions requested and, where available, a legally admissible copy of an order on which the request is based.

4. The decisions or actions provided for in paragraphs 1 and 2 of this article shall be taken by the requested State Party in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting State Party.

5. Each State Party shall furnish copies of its laws and regulations that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws and regulations or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations.

6. If a State Party elects to make the taking of the measures referred to in paragraphs 1 and 2 of this article conditional on the existence of a relevant treaty, that State Party shall consider this Convention the necessary and sufficient treaty basis.

7. Cooperation under this article may also be refused or provisional measures lifted if the requested State Party does not receive sufficient and timely evidence or if the property is of a *de minimis* value.

8. Before lifting any provisional measure taken pursuant to this article, the requested State Party shall, wherever possible, give the requesting State Party an opportunity to present its reasons in favour of continuing the measure.

9. The provisions of this article shall not be construed as prejudicing the rights of bona fide third parties.

Article 56 *Special cooperation*

Without prejudice to its domestic law, each State Party shall endeavour to take measures to permit it to forward, without prejudice to its own investigations, prosecutions or judicial proceedings, information on proceeds of offences established in accordance with this Convention to another State Party without prior request, when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving State Party in initiating or carrying out investigations, prosecutions or judicial proceedings or might lead to a request by that State Party under this chapter of the Convention.

Article 57
Return and disposal of assets

1. Property confiscated by a State Party pursuant to article 31 or 55 of this Convention shall be disposed of, including by return to its prior legitimate owners, pursuant to paragraph 3 of this article, by that State Party in accordance with the provisions of this Convention and its domestic law.

2. Each State Party shall adopt such legislative and other measures, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, as may be necessary to enable its competent authorities to return confiscated property, when acting on the request made by another State Party, in accordance with this Convention, taking into account the rights of bona fide third parties.

3. In accordance with articles 46 and 55 of this Convention and paragraphs 1 and 2 of this article, the requested State Party shall:

(a) In the case of embezzlement of public funds or of laundering of embezzled public funds as referred to in articles 17 and 23 of this Convention, when confiscation was executed in accordance with article 55 and on the basis of a final judgement in the requesting State Party, a requirement that can be waived by the requested State Party, return the confiscated property to the requesting State Party;

(b) In the case of proceeds of any other offence covered by this Convention, when the confiscation was executed in accordance with article 55 of this Convention and on the basis of a final judgement in the requesting State Party, a requirement that can be waived by the requested State Party, return the confiscated property to the requesting State Party, when the requesting State Party reasonably establishes its prior ownership of such confiscated property to the requested State Party or when the requested State Party recognizes damage to the requesting State Party as a basis for returning the confiscated property;

(c) In all other cases, give priority consideration to returning confiscated property to the requesting State Party, returning such property to its prior legitimate owners or compensating the victims of the crime.

4. Where appropriate, unless States Parties decide otherwise, the requested State Party may deduct reasonable expenses incurred in investigations, prosecutions or judicial proceedings leading to the return or disposition of confiscated property pursuant to this article.

5. Where appropriate, States Parties may also give special consideration to concluding agreements or mutually acceptable arrangements, on a case-by-case basis, for the final disposal of confiscated property.

Article 58
Financial intelligence unit

States Parties shall cooperate with one another for the purpose of preventing and combating the transfer of proceeds of offences established in accordance with this Convention and of promoting ways and means of recovering such proceeds and, to that end, shall consider establishing a financial intelligence unit to be responsible for receiving, analysing and disseminating to the competent authorities reports of suspicious financial transactions.

*Article 59**Bilateral and multilateral agreements and arrangements*

States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international cooperation undertaken pursuant to this chapter of the Convention.

Chapter VI**Technical assistance and information exchange***Article 60**Training and technical assistance*

1. Each State Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its personnel responsible for preventing and combating corruption. Such training programmes could deal, inter alia, with the following areas:

(a) Effective measures to prevent, detect, investigate, punish and control corruption, including the use of evidence-gathering and investigative methods;

(b) Building capacity in the development and planning of strategic anti-corruption policy;

(c) Training competent authorities in the preparation of requests for mutual legal assistance that meet the requirements of this Convention;

(d) Evaluation and strengthening of institutions, public service management and the management of public finances, including public procurement, and the private sector;

(e) Preventing and combating the transfer of proceeds of offences established in accordance with this Convention and recovering such proceeds;

(f) Detecting and freezing of the transfer of proceeds of offences established in accordance with this Convention;

(g) Surveillance of the movement of proceeds of offences established in accordance with this Convention and of the methods used to transfer, conceal or disguise such proceeds;

(h) Appropriate and efficient legal and administrative mechanisms and methods for facilitating the return of proceeds of offences established in accordance with this Convention;

(i) Methods used in protecting victims and witnesses who cooperate with judicial authorities; and

(j) Training in national and international regulations and in languages.

2. States Parties shall, according to their capacity, consider affording one another the widest measure of technical assistance, especially for the benefit of developing countries, in their respective plans and programmes to combat corruption, including material support and training in the areas referred to in paragraph 1 of this article, and training and assistance and the mutual exchange of relevant experience and specialized knowledge, which will facilitate international cooperation between States Parties in the areas of extradition and mutual legal assistance.

3. States Parties shall strengthen, to the extent necessary, efforts to maximize operational and training activities in international and regional organizations and in the framework of relevant bilateral and multilateral agreements or arrangements.

4. States Parties shall consider assisting one another, upon request, in conducting evaluations, studies and research relating to the types, causes, effects and costs of corruption in their respective countries, with a view to developing, with the participation of competent authorities and society, strategies and action plans to combat corruption.

5. In order to facilitate the recovery of proceeds of offences established in accordance with this Convention, States Parties may cooperate in providing each other with the names of experts who could assist in achieving that objective.

6. States Parties shall consider using subregional, regional and international conferences and seminars to promote cooperation and technical assistance and to stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of developing countries and countries with economies in transition.

7. States Parties shall consider establishing voluntary mechanisms with a view to contributing financially to the efforts of developing countries and countries with economies in transition to apply this Convention through technical assistance programmes and projects.

8. Each State Party shall consider making voluntary contributions to the United Nations Office on Drugs and Crime for the purpose of fostering, through the Office, programmes and projects in developing countries with a view to implementing this Convention.

Article 61
Collection, exchange and analysis of information
on corruption

1. Each State Party shall consider analysing, in consultation with experts, trends in corruption in its territory, as well as the circumstances in which corruption offences are committed.

2. States Parties shall consider developing and sharing with each other and through international and regional organizations statistics, analytical expertise concerning corruption and information with a view to developing, insofar as possible, common definitions, standards and methodologies, as well as information on best practices to prevent and combat corruption.

3. Each State Party shall consider monitoring its policies and actual measures to combat corruption and making assessments of their effectiveness and efficiency.

*Article 62**Other measures: implementation of the Convention
through economic development and
technical assistance*

1. States Parties shall take measures conducive to the optimal implementation of this Convention to the extent possible, through international cooperation, taking into account the negative effects of corruption on society in general, in particular on sustainable development.

2. States Parties shall make concrete efforts to the extent possible and in coordination with each other, as well as with international and regional organizations:

(a) To enhance their cooperation at various levels with developing countries, with a view to strengthening the capacity of the latter to prevent and combat corruption;

(b) To enhance financial and material assistance to support the efforts of developing countries to prevent and fight corruption effectively and to help them implement this Convention successfully;

(c) To provide technical assistance to developing countries and countries with economies in transition to assist them in meeting their needs for the implementation of this Convention. To that end, States Parties shall endeavour to make adequate and regular voluntary contributions to an account specifically designated for that purpose in a United Nations funding mechanism. States Parties may also give special consideration, in accordance with their domestic law and the provisions of this Convention, to contributing to that account a percentage of the money or of the corresponding value of proceeds of crime or property confiscated in accordance with the provisions of this Convention;

(d) To encourage and persuade other States and financial institutions as appropriate to join them in efforts in accordance with this article, in particular by providing more training programmes and modern equipment to developing countries in order to assist them in achieving the objectives of this Convention.

3. To the extent possible, these measures shall be without prejudice to existing foreign assistance commitments or to other financial cooperation arrangements at the bilateral, regional or international level.

4. States Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements on material and logistical assistance, taking into consideration the financial arrangements necessary for the means of international cooperation provided for by this Convention to be effective and for the prevention, detection and control of corruption.

Chapter VII**Mechanisms for implementation***Article 63**Conference of the States Parties to the Convention*

1. A Conference of the States Parties to the Convention is hereby established to improve the capacity of and cooperation between States Parties to achieve the objectives set forth in this Convention and to promote and review its implementation.

2. The Secretary-General of the United Nations shall convene the Conference of the States Parties not later than one year following the entry into force of this Convention. Thereafter, regular meetings of the Conference of the States Parties shall be held in accordance with the rules of procedure adopted by the Conference.

3. The Conference of the States Parties shall adopt rules of procedure and rules governing the functioning of the activities set forth in this article, including rules concerning the admission and participation of observers, and the payment of expenses incurred in carrying out those activities.

4. The Conference of the States Parties shall agree upon activities, procedures and methods of work to achieve the objectives set forth in paragraph 1 of this article, including:

(a) Facilitating activities by States Parties under articles 60 and 62 and chapters II to V of this Convention, including by encouraging the mobilization of voluntary contributions;

(b) Facilitating the exchange of information among States Parties on patterns and trends in corruption and on successful practices for preventing and combating it and for the return of proceeds of crime, through, inter alia, the publication of relevant information as mentioned in this article;

(c) Cooperating with relevant international and regional organizations and mechanisms and non-governmental organizations;

(d) Making appropriate use of relevant information produced by other international and regional mechanisms for combating and preventing corruption in order to avoid unnecessary duplication of work;

(e) Reviewing periodically the implementation of this Convention by its States Parties;

(f) Making recommendations to improve this Convention and its implementation;

(g) Taking note of the technical assistance requirements of States Parties with regard to the implementation of this Convention and recommending any action it may deem necessary in that respect.

5. For the purpose of paragraph 4 of this article, the Conference of the States Parties shall acquire the necessary knowledge of the measures taken by States Parties in implementing this Convention and the difficulties encountered by them in doing so through information provided by them and through such supplemental review mechanisms as may be established by the Conference of the States Parties.

6. Each State Party shall provide the Conference of the States Parties with information on its programmes, plans and practices, as well as on legislative and administrative measures to implement this Convention, as required by the Conference of the States Parties. The Conference of the States Parties shall examine the most effective way of receiving and acting upon information, including, inter alia, information received from States Parties and from competent international organizations. Inputs received from relevant non-governmental organizations duly accredited in accordance with procedures to be decided upon by the Conference of the States Parties may also be considered.

7. Pursuant to paragraphs 4 to 6 of this article, the Conference of the States Parties shall establish, if it deems it necessary, any appropriate mechanism or body to assist in the effective implementation of the Convention.

Article 64
Secretariat

1. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary secretariat services to the Conference of the States Parties to the Convention.

2. The secretariat shall:

(a) Assist the Conference of the States Parties in carrying out the activities set forth in article 63 of this Convention and make arrangements and provide the necessary services for the sessions of the Conference of the States Parties;

(b) Upon request, assist States Parties in providing information to the Conference of the States Parties as envisaged in article 63, paragraphs 5 and 6, of this Convention; and

(c) Ensure the necessary coordination with the secretariats of relevant international and regional organizations.

Chapter VIII
Final provisions

Article 65
Implementation of the Convention

1. Each State Party shall take the necessary measures, including legislative and administrative measures, in accordance with fundamental principles of its domestic law, to ensure the implementation of its obligations under this Convention.

2. Each State Party may adopt more strict or severe measures than those provided for by this Convention for preventing and combating corruption.

Article 66
Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 67

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Convention shall be open to all States for signature from 9 to 11 December 2003 in Merida, Mexico, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 9 December 2005.

2. This Convention shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Convention in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Convention is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Convention. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 68

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the thirtieth instrument of such action, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument or on the date this Convention enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is later.

Article 69
Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Convention, a State Party may propose an amendment and transmit it to the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the States Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The Conference of the States Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties present and voting at the meeting of the Conference of the States Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 70
Denunciation

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Convention when all of its member States have denounced it.

Article 71
Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Convention.

2. The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

КОНВЕНЦИЈА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

П р е а м б у л а

Државите Страни на оваа Конвенција,

Загрижени поради тежината на проблемите што ги предизвикува корупцијата и заканата што таа ја претставува за стабилноста и безбедноста, поткопувајќи ги институциите и демократските вредности, моралните вредности и правдата и изложувајќи ги на опасност трајниот развој и правната држава,

Загрижени, исто така, поради поврзаноста што постои помеѓу корупцијата и другите форми на криминал, особено организираниот и економскиот криминал, како и перењето на пари,

Загрижени, понатаму, поради случаите на корупција во кои се инволвирани значителни количества на имот, што може да претставува битен дел од средствата на Државите и кои претставуваат закана за политичката стабилност и траен развој на овие Држави,

Убедени дека корупцијата не е веќе локален проблем, туку транснационален феномен што ги напаѓа сите општества и економии, и за чие превенирање и запирање е неопходна меѓународната соработка,

Убедени, исто така, дека за ефикасна превенција и борба против корупцијата е неопходен глобален и мултидисциплинарен пристап,

Убедени, понатаму, дека техничката помош може значително да им помогне на Државите, како и за јакнењето на капацитетите и институциите, за ефикасна превенција и борба против корупцијата,

Убедени дека незаконското лично богатење може посебно да им штети на демократските институции, на националните економии и на правната држава,

Решени да го спречат, откријат и обесхрабрат на најефикасен начин меѓународниот трансфер на средства стекнати на незаконски начин и да ја зајакнат меѓународната соработка заради враќање на средствата,

Признавајќи ги основните принципи на почитување на гаранциите предвидено во законите за кривичните постапки, како и за граѓанските и управните постапки што се однесуваат на правата на сопственост,

Имајќи во предвид дека сите Држави се должни да ја спречуваат корупцијата и дека треба меѓусебно да соработуваат, со поддршка и учество на поединци и групи кои не припаѓаат на јавниот сектор, како што е граѓанското

општество, невладините организации и здруженијата на граѓани, за да напорите во оваа област бидат ефикасни,

Имајќи ги, исто така, во предвид принципите на добро управување со јавните работи и државниот имот, непристрасноста, одговорноста и еднаквоста пред законот и потребата од зачувување на интегритетот и фаворизирање на културата на одбивање на корупцијата,

Поздравувајќи го работењето на Комисијата за превенција на криминалот и кривична правда на Канцеларијата на Обединетите Нации против дрога и криминал со цел за превенција и борба против корупцијата,

Потсетувајќи на работењето во доменот на другите меѓународни и регионални организации, особено активностите на Советот за царинска соработка (наречен исто така, Светска царинска организација), на Советот на Европа, на Лигата на арапските држави, на Организацијата за соработка и економски развој, на Организацијата на Американските држави, на Африканската унија, и на Европската унија,

Земајќи ги во предвид мултилатералните инструменти за превенција и борба против корупцијата, како Интерамериканската Конвенција против корупција, усвоена од Организацијата на Американските држави на 29 март 1996 година, Конвенцијата за борба против корупцијата што се однесува на функционери на европските заедници и на функционери на Државите членки на Европската унија, усвоена од Советот на Европската унија на 26 мај 1997 година, Конвенцијата за борба против корупција на странските државни службеници во меѓународните трговски трансакции, усвоена од Организацијата за соработка и економски развој на 21 ноември 1997 година, Казнената конвенција за корупција, усвоена од Комитетот на Министри на Советот на Европа на 27 јануари 1999 година, Цивилната конвенција за корупција, усвоена од Комитетот на Министри на Советот на Европа на 4 ноември 1999 година и Конвенцијата за превенција и борба против корупцијата, усвоена од шефовите на Држави и влади на Африканската унија на 12 јули 2003 година,

Поздравувајќи го влегувањето во сила , на 29 септември 2003 година, на Конвенцијата на Обединетите Нации против транснационалниот организиран криминал

Се согласија за следното:

ГЛАВА ПРВА. Општи одредби

Член 1

Цел

Оваа Конвенција има за цел:

а. Да ги унапреди и зајакне, на најефикасен начин, мерките за спречување и борба против корупцијата;

б. Да ја унапреди, олесни и поддржи меѓународната соработка и техничката помош со цел за спречување на корупцијата и за борба против неа, вклучувајќи го и враќањето на имотите;

в. Да го унапреди интегритетот, одговорноста и доброто управување со јавните работи и државниот имот.

Член 2

Терминологија

За потребите на оваа Конвенција:

а. Поимот: “државен службеник” значи: i. секое лице што има законски, извршен, административен или судски мандат на некоја Држава Страна, кој е платен или не и без оглед на хиерархиското ниво; ii. секое друго лице кое врши јавна функција, како и за државен орган или јавно претпријатие, или кое пружа јавни услуги, како што овие изрази се дефинирани во внатрешното право на Државата Страна и применети во соодветната правна област на таа Држава; iii. секое друго лице дефинирано како “ државен службеник” во внатрешното право на некоја Држава Страна. Меѓутоа, по однос на некои специфични мерки предвидени во главата II на оваа Конвенција, под “ државен службеник” може да се подразбере секое лице што врши јавна функција или кое пружа јавни услуги, како што овие изрази се дефинирани во внатрешното право на Државата Страна и применети во соодветната правна област на таа Држава;

б. Поимот “ странски државен службеник” значи секое лице кое има законски, извршен, административен или судски мандат на некоја странска земја, што го именувала или избрала; и секое лице кое врши јавна функција за некоја странска земја, како и за државен орган или јавно претпријатие;

в. Поимот “Функционер на меѓународна јавна организација” значи меѓународен функционер или секое лице овластено од таква организација да делува во нејзино име;

г. Поимот “ имот” значи сите видови на имот, подвижен или неподвижен, видлив или невидлив, како и правни акти или документи

со кои се докажува сопственоста на овој имот или на правата што на него се однесуваат;

д. Поимот “принос од кривично дело” значи секој имот кој потекнува директно или индиректно од некое дело или е добиен директно или индиректно со вршење на тоа дело;

ѓ. Поимот “замрзнување” или “заплена” значи привремена забрана за трансфер, конверзија, располагање или преместување на имотот или фактот на привремено преземање на чување или контрола на имотот врз основа на одлука на суд или на друг надлежен орган;

е. Поимот “конфискација” значи трајно одземање на имотот врз основа на одлука на суд или на друг надлежен орган;

ж. Поимот “основно дело” значи секое дело како резултат на кое е создаден принос кој може да стане предмет на некое дело дефинирано во членот 23 на оваа Конвенција;

з. Поимот “контролирана испорака” значи метод кој може да овозможи излез од територијата, премин преку територијата, или влез на територијата на една или повеќе Држави, недозволени или сомнителни испраќања на лица, под контрола на надлежните органи на овие Држави, заради спроведување истраги за некое дело и идентификување на лицата вмешани во нивното извршување.

Член 3

Поле на примена

1. Оваа Конвенција се применува, во согласност со нејзините одредби, на превенцијата, истрагите и гонењата што се однесуваат на корупцијата како и на замрзнувањето, заплена, конфискацијата и враќањето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Со цел за примена на оваа Конвенција, не е неопходно, освен ако таа не предвидува друго, делата што таму се предвидени да предизвикале штета или штета на државниот имот.

Член 4

Заштита на суверенитетот

1. Државите Страни ги вршат нивните обврски во смисла на оваа Конвенција на начин усогласен со принципите на еднаквост и територијален интегритет на Државите и со оној на немешање во внатрешните работи на другите Држави.

2. Ниедна одредба од оваа Конвенција не ја овластува некоја Држава Страна да врши на територијата на друга Држава надлежности и функции што се исклучиво резервирани за органите на таа друга Држава со нејзиното внатрешно право.

ГЛАВА II. Превентивни мерки

Член 5

Политики и практики на превенција на корупцијата

1. Секоја Држава Страна подготвува и применува или следи, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, политики на ефикасна превенција на корупцијата и координати што го фаворизираат учеството на општеството и ги изразуваат принципите на правната држава, доброто управување со јавните работи и државниот имот, интегритетот, транспарентноста и одговорноста.
2. Секоја Држава Страна настојува да спроведе и унапреди ефикасни практики за превенција на корупцијата.
3. Секоја Држава Страна настојува повремено да врши евалуација на правните инструменти и на соодветните административни мерки за да утврди дали тие се соодветни за превенција и борба против корупцијата.
4. Државите Страни соработуваат, во согласност со основните принципи на нивниот правен систем, меѓусебно и со регионалните и меѓународните организации надлежни за унапредување и спроведување на мерките предвидени во овој член. Во рамки на таа соработка, тие можат да учествуваат во програми и меѓународни проекти за превенција на корупцијата.

Член 6

Орган или органи за превенција на корупцијата

1. Секоја Држава Страна обезбедува, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, постоење на еден или повеќе органи, според потребата, овластени за превенција на корупцијата на следните начини:
 - а. Примена на политиките предвидени во членот 5 на оваа Конвенција и, ако е потребно, контрола и координација на таа примена;
 - б. Зголемување и ширење на знаењата во однос на превенцијата на корупцијата.
2. Секоја Држава Страна им доверува на органот или органите предвидени во ставот 1 на овој член, потребна независност, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, за да им овозможи ефикасно вршење на нивните функции, заштитени од било какви прекумерни влијанија. Треба да им бидат обезбедени материјални извори и потребни специјализирани лица како и обука која на тие лица им е потребна за вршење на нивните функции.

3. Секоја Држава Страна го информира Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации за името и адресата на органот или органите кои можат да им помогнат на другите Држави Страни да ги донесат и применат специфичните мерки за превенција на корупцијата.

Член 7

Јавен сектор

1. Секоја Држава Страна настојува, ако е потребно и во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, да усвои, да ги зачува или да ги зајакне системите за регрутирање, вработување, задржување, унапредување и пензионирање на функционерите и, ако е потребно, на другите државни службеници кои не се избрани, кои:

а. Се засновани врз принципите на ефикасност и транспарентност и врз објективни критериуми како што се заслугите, непристрасноста и способноста;

б. Содржат соодветни постапки за селекција и обука на лицата кои треба да бидат вработени на јавни работни места кои се сметаат за посебно изложени на корупција и, ако е потребно, да се обезбеди ротирање на тие работни места;

в. Фаворизираат соодветно наградување и табели за праведен третман, водејќи сметка за нивото на економскиот развој на Државата Страна;

г. Фаворизираат понуда на програми за едукација и обука што ќе им овозможат нивните функции да ги вршат на коректен начин и чесно и да им овозможат соодветна специјализирана обука која однапред ќе ги подготви за ризиците од корупција поврзани со нивните функции. Овие програми можат да се однесуваат на кодексите и нормите на однесување во соодветните области.

2. Секоја Држава Страна предвидува, исто така, усвојување на законски и соодветни административни мерки, усогласени со целите на оваа Конвенција и во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, заради утврдување на критериуми за кандидирање и избор за јавна функција.

3. Секоја Држава Страна предвидува и усвојување законски и соодветни административни мерки, усогласени со целите на оваа Конвенција и во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, заради зголемување на транспарентноста на финансирањето на кандидатурите за изборна јавна функција и, ако е потребно, на финансирањето на политичките партии.

4. Секоја Држава Страна, настојува, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, да усвои, да ги задржи и да ги зајакне системите кои фаворизираат транспарентност и спречуваат конфликт на интереси.

Член 8

Кодекс на однесување на државните службеници

1. Заради борба против корупцијата, секоја Држава страна го охрабрува особено интегритетот, чесноста и одговорноста кај нејзините државни службеници, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем.

2. Посебно, секоја Држава Страна настојува да ги применува, во рамки на нејзините сопствени институционални и правни системи, кодексите и нормите на однесување заради коректно, чесно и соодветно вршење на јавните функции.

3. Заради примена на одредбите на овој член, секоја Држава Страна спроведува, ако е потребно и во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, соодветни иницијативи на регионалните, меѓурегионалните и мултилатералните организации, како што е Меѓународниот кодекс за однесување на службеници што вршат јавни функции, приложен кон Резолуцијата 51/59 на Генералното собрание, на ден 12 декември 1996 година.

4. Секоја Држава Страна предвидува, исто така, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, спроведување на мерки и системи кои можат да им помогнат на државните службеници да им сигнализираат на надлежните органи дела на корупција кои ги забележале при вршењето на нивните функции.

5. Секоја Држава Страна настојува, ако е можно и во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, спроведување мерки и системи кои ќе ги обврзат државните службеници да им ги пријават на надлежните органи сите надворешни активности, секое вработување, секое распоредување, секој имот и секој подарок или значителна корист, од каде може да резултира конфликт на интереси со нивните функции на државен службеник.

6. Секоја Држава Страна предвидува преземање, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, дисциплински и други мерки против државните службеници кои ги прекршуваат кодексите и нормите востановени врз основа на овој член.

Член 9

Јавни набавки и управување со јавните финанции

1. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, потребни мерки за спроведување на соодветни системи на јавни набавки што ќе бидат засновани на транспарентност, конкуренција и објективни критериуми за донесување на одлуки и кои ќе бидат ефикасни и за превенција на корупцијата. Овие системи, за чија примена можат да бидат земени во предвид почетни вредности, предвидуваат особено:

- а. Јавно ширење на информации за постапките за јавните набавки и договорите...како и информации за поканите за тендери и соодветни информации за доделување на договорите...оставајќи доволно време на потенцијалните понудувачи да ги ги подготват и поднесат нивните понуди;
- б. Утврдување однапред на услови за учество, како и критериуми за селекција и учество и на правила за жалби на понудите, и нивно објавување;
- в. Употреба на објективни и однапред утврдени критериуми за донесување одлуки за јавните набавки за да се олесни подоцнежната контрола на коректната примена на правилата или постапките;
- г. Ефикасен внатрешен систем на ревизија, како и ефикасен систем на жалба, кој гарантира право на правни лекови во случај на непочитување на правилата или на постапките утврдени во согласност со овој став;
- д. Ако е потребно, мерки за регулирање на прашањата во однос на лицата одговорни за јавните набавки, како што е барањето изјава за камата за некои јавни набавки, постапки за селекција на споменатите лица и барања во материјата на обуката.
2. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, соодветни мерки за унапредување на транспарентноста и одговорноста во вршењето на јавните финансии, Овие мерки содржат особено:
- а. Постапки за усвојување на националниот буџет;
- б. Навремено информирање за расходите и приходите;
- в. Систем на норми за усогласеност и ревизија, и на контрола во втор степен;
- г. Ефикасни системи на управување со ризиците и внатрешна контрола; и
- д. Ако е потребно, мерки за корекција во случај на неисполнување на барањата од овој став.
3. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, граѓански и административни мерки потребни за зачувување на целокупноста на сметководствените книги, финансиските состојби или други документи што се однесуваат на расходи и јавни приходи и за да се спречат фалсификувања.

Член 10

Информирање на јавноста

Водејќи сметка за неопходноста од спречување на корупцијата, секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, потребни мерки за зголемување на транспарентноста на нејзината јавна администрација, како и на нејзината организација, функционирање и одлучувачки процеси. Овие мерки можат да вклучат особно:

- а. Усвојување на постапки или прописи кои им овозможуваат на корисниците пристап кон информации за организацијата и постапките на одлучување на јавната администрација, како и, прописно водејќи сметка за заштитата на приватниот живот и на личните податоци, за одлуките и правните акти што на нив се однесуваат;
- б. Поедноставување, ако е потребно, на административните постапки заради полесен пристап на корисниците до надлежните органи кои одлучуваат; и
- в. Објавување на информациите, евентуално и на периодични извештаи за ризиците од корупцијата во доменот на јавната администрација.

Член 11

Мерки што се однесуваат на судиите и органите на гонење

1. Водејќи сметка за независноста на магистратите и нивната важна улога во борбата против корупцијата, секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, мерки за зајакнување на нивниот интегритет и за спречување на можностите за нивно поткупување, без да се наштети на нивната независност. Овие мерки можат да содржат правила за нивно однесување.
2. Мерки во ист правец како оние што се преземаат за примена на ставот 1 на овој член можат да бидат востановени и применети во рамки на органите на гонење во Државите страни каде тие формираат посебно тело, но кое има слична независност како и судиите.

Член 12

Приватен сектор

1. Секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, мерки за превенција на корупцијата во приватниот сектор, за јакнење на стандардите на усогласеност и контрола во приватниот сектор и, ако е потребно, предвидува ефикасни, сразмерни и пропишани граѓански, административни или кривични санкции во случај на непочитување на мерките.

2. Мерките кои овозможуваат постигнување на овие цели можат особено да вклучуваат:

а. Унапредување на соработката меѓу органите на откривање и казнување и соодветните приватни ентитети;

б. Унапредување на подготовката на прописите и постапките за зачувување на интегритетот на соодветните приватни ентитети, како и на кодексите на однесување за да претпријатијата и сите професии ги вршат нивните активности на коректен, чесен и соодветен начин, за да се спречат конфликтите на интереси и за да се охрабри примената на добрите комерцијални практики меѓу претпријатијата како и во нивните договорни односи со Државата;

в. Унапредување на транспарентноста меѓу приватните ентитети, вклучувајќи ако е соодветно и мерки што се однесуваат на идентитетот на физичките и правните лица вклучени во формирањето и управувањето со заедниците;

г. Спречување на несоодветно користење на постапките за уредување на приватните заедници, како и постапките за субвенции и лиценци доделени од државни органи за комерцијални активности;

д. Спречување на конфликти на интереси со поставување, ако е соодветно и за разумен период, на забрани за вршење на професионални активности од страна на поранешни државни службеници или на вработување од приватниот сектор на државни службеници после нивната оставка или заминување во пензија, кога споменатите активности или вработувања се директно поврзани со функциите што тие поранешни државни службеници ги вршеле или контролирале кога биле на работа;

ѓ. Обезбедување над приватните претпријатија, водејќи сметка за нивната структура и број, доволно внатрешна контрола за да се олесни превенцијата и откривањето на делата на корупција и подложување на сметките и бараните финансиски состојби на овие приватни претпријатија на соодветни постапки на контрола и заверка.

3. За да се спречи корупцијата, секоја Држава Страна презема потребни мерки, во согласност со нејзините закони и внатрешни правила што се однесуваат на чување на книгите и сметководствените состојби, објавување на информации за финансиските состојби и сметководствени прописи и контроли, за да се оневозможи понатамошно дејствување со цел да се изврши некое од делата утврдени согласно оваа Конвенција:

а. Востановување на сметки надвор од книгите;

б. Операции надвор од книгите или недоволно идентификувани;

в. Регистрирање на непостоечки расходи;

г. Регистрирање елементи на средства чија цел не е коректно идентификувана;

д. Употреба на лажни документи; и

ф. Намерно уништување на сметководствени документи.

4. Секоја Држава Страна одбива фискално одбивање на трошоци што претставуваат поткуп, чија исплата е еден од конститутивните елементи на делата утврдени во согласност со членовите 15 и 16 од оваа Конвенција и други расходи со цел за корупција.

Член 13

Учество на општеството

Секоја Држава Страна презема соодветни мерки, во рамки на нејзините можности и во согласност со принципите на нејзиното внатрешно право, за да го помогне активното учество на поединците и групите кои не припаѓаат на јавниот сектор, како што е граѓанското општество, невладините организации и здруженија на граѓани, во превенцијата на корупцијата и во борбата против овој феномен, како и подобро да ја информира јавноста за постоењето, причините и тежината на корупцијата и заканата што таа ја претставува. Ова учество треба да биде зајакнато со цврсти мерки особено за:

а. Зголемување на транспарентноста на постапките на одлучување и унапредување на учеството на јавноста во овие процеси;

б. Обезбедување ефикасен пристап на јавноста до информациите;

в. Преземање активности за информирање на јавноста, поттикнувајќи ја да не толерира корупција, како и програми за едукација на јавноста, особено во училиштата и универзитетите;

г. Почитување, унапредување и заштита на слободата на истражување, примање, објавување и доставување на информации за корупцијата. На оваа слобода може да се стават определени ограничувања, кои треба секогаш да бидат предвидени во закон и потребни:

i. За почитување на правата и угледот на другите;

ii. За заштита на националната безбедност и на јавниот ред, или на здравјето или јавниот морал.

2. Секоја Држава Страна презема соодветни мерки за да обезбеди надлежните орагани за превенција на корупцијата споменати во оваа Конвенција да и бидат познати и достапни на јавноста, за да сите сомнителни активности кои можат да се сметаат како конститутивен дел на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција можат да им бидат сигнализирани, вклучувајќи ги и анонимните.

Член 14

Мерки за спречување на перењето на пари

1. Секоја Држава Страна:

а. Востановува комплетна внатрешна регулатива за уредување и контрола на банките и финансиските небанкарски институции, вклучувајќи ги и физичките или правните лица кои вршат формални или неформални услуги на трансмисија на пари или вредности како и други ентитети посебно изложени на перење на пари, во рамки на нејзината надлежност, за да се обесхрабрат и откријат сите форми на перење на пари. Овој режим ги потенцира барањата во материјата на идентификување на клиентите и ако е можно, на носителите на економски права, регистрирања на операции и изјави за сомнителни операции.

б. Се обезбедува, без да се наштети на членот 46 од оваа Конвенција, дека административните органи, за регулирање, откривање и казнување и другите органи овластени за борба против перењето на пари (вклучувајќи ги, во случаите кога нејзиното внатрешно право тоа го предвидува, и судските органи) се во можност да соработуваат и разменуваат информации на национално и меѓународно ниво, под услови утврдени во нејзиното внатрешно право и, за таа цел, предвидува формирање служба за финансиско информирање како одделение на националниот центар за прибирање, анализа и доставување на информации што се однесуваат на евентуални операции на перење на пари.

2. Државите Страни предвидуваат спроведување на остварливи мерки за откривање и контрола на прекуграничното движење на готови пари и на преговарачки инструменти под услов на гаранции кој ќе овозможат коректна употреба на информациите и без да се спречи во никој случај прометот на дозволен капитал. посебно можат да бидат задолжаени поединци или претпријатија да го пријават прекуграничниот трансфер на значителни количества на готови пари и соодветни преговарачки инструменти.

3. Државите Страни предвидуваат спроведување на соодветни и остварливи мерки со кои се бара од финансиските институции, како и заедници за трансфер на пари :

а. Да забележуваат на формуларите и во пораките што се однесуваат на електронски трансфер на пари, точни и корисни информации за наредбодавецот;

б. Да ги чуваат овие информации во текот на целото плаќање; и

в. Да вршат зголемен надзор над трансферот на пари кој не е придружен со комплетни информации за наредбодавецот.

4. Во случај кога тие востановиле внатрешен режим на уредување и контрола врз основа на овој член, а без да се наштети на било кој друг член на оваа Конвенција, Државите Страни се повикуваат да се инспирираат од соодветните иницијативи преземени од регионалните, меѓурегионалните и мултилатералните организации за борба против перењето на пари.

5. Државите Страни настојуваат да развијат и унапредат глобална, регионална, субрегионална и билатерална соработка помеѓу судските органи, органите за откривање и казнување и органите за финансиско уредување во поглед на борбата против перењето на пари.

ГЛАВА III. Инкриминирање, откривање и казнување

Член 15

Корупција на националните државни службеници

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, сторено со намера:

а. ветувањето, понудувањето или давањето на некој државен службеник, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице или ентитет, за да изврши или се воздржи од извршување на некое дело во рамки на вршењето на неговите службени функции;

б. барањето или прифаќањето од некој државен службеник, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице или ентитет, за да изврши или да се воздржи од извршување на некое дело во рамки на вршењето на неговите службени функции.

Член 16

Корупција на странски државни службеници и функционери на меѓународни јавни организации

1. Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла, дејствијата на некој странски државен службеник или функционер на некоја меѓународна јавна организација, на барање или прифаќање, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице или ентитет, за да изврши или да се воздржи од извршување на некое дело во рамки на вршењето на неговите службени функции.

Член 17

Кражба, проневера или друга недозволена употреба на имотот од страна на државниот службеник

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла, кражбата, проневерата или друга недозволена употреба, од страна на некој државен службеник, во негова корист или во корист на друго лице или ентитет, на секој имот, на сите пари или јавни или приватни фондови или било кој вредносен предмет што му биле доверени во рамки на неговата функција.

Член 18

Трговија со влијание

Секоја Држава Страна настојува да усвои законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла:

а. ветувањето, понудувањето или давањето на некој државен службеник или друго лице, директно или индиректно, незаслужена имотна корист за да тој државен службеник или друго лице го злоупотреби своето реално или претпоставено влијание за да добие од некоја управа или државен орган на Државата Страна незаслужена имотна корист за подбучнувачот на делото или било кое друго лице.

б. за некој државен службеник или било кое друго лице, барањето или прифаќањето, директно или индиректно, незаслужена имотна корист за него самиот или неа самата или за друго лице за да го злоупотреби своето реално или претпоставено влијание за да добие од некоја управа или државен орган на Државата Страна незаслужена имотна корист.

Член 19

Злоупотреба на функциите

Секоја Држава Страна предвидува усвојување на законски и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, сторено со умисла, злоупотребата од страна на државниот службеник на неговите функции или неговото работно место, односно да изврши или да се воздржи од извршување, при вршењето на неговите функции, на дејствие на повреда на законите за да добие незаслужена имотна корист за него самиот или друго лице или ентитет.

Член 20

Недозволено збогатување

Во согласност со нејзиниот устав и основните принципи на нејзиниот правен систем, секоја Држава Страна предвидува усвојување на законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла, недозволениот збогатување, односно значителното зголемување на сопственоста на некој државен службеник што тој не може доволно да го оправда со неговите законски приходи.

Член 21

Корупција во приватниот сектор

Секоја Држава Страна предвидува усвојување на законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, сторено со умисла, во рамки на економските, финансиските и комерцијалните активности:

а. ветувањето, понудувањето или давањето, директно или индиректно, незаслужена имотна корист на било кое лице кое раководи со некој ентитет во приватниот сектор или работи за таков ентитет, без оглед во кое својство, за него самиот или за друго лице, за да, со повреда на неговите обврски, изврши или се воздржи од извршување на некое дело;

б. за некое лице кое управува со некој ентитет во приватниот сектор или работи за таков ентитет, во било кое својство, да бара или да прифати, директно или индиректно, незаслужена имотна корист, за него самиот или за друго лице, за да изврши или да се воздржи од извршување на некое дејствие на повреда на неговите обврски.

Член 22

Кражба на имот во приватниот сектор

Секоја Држава Страна предвидува усвојување законодавни и други потребни мерки за да ја утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла во рамки на економските, финансиските или комерцијалните активности, кражбата од страна на некое лице кое управува со некој ентитет во приватниот сектор или работи за таков ентитет, без оглед во кое својство, на секој имот, приватни фондови или приватни вредности или други вредни предмети што му биле предадени за вршење на неговите функции.

Член 23

Перење на приносите од кривичното дело

1. Секоја Држава Страна усвојува, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, законодавни и други потребни мерки за да ги утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла:

а. и. Конверзијата или трансферот на имот за кој оној што го предава знае дека е принос од кривично дело, со цел да го прикрие или преправи недозволеното потекло на споменатиот имот или да му помогне на некое лице што е вмешано во извршувањето на основното дело да ги избегне последиците од неговите дејствија;

ии. Прикривањето или преправањето на вистинската природа, потеклото, располагањето, движењето или сопственоста на имотот или на правата што на него се однесуваат чиј сторител знае дека е принос од кривично дело;

б. Во согласност со основните поими на нејзиниот правен систем:

и. Купувањето, поседувањето или користењето на имотот, за кој оној што го купува, поседува или користи знае, во моментот кога го примил, дека е принос од кривино дело;

ии. Учеството во некое од делата утврдени во согласност со овој член или секое здружување, договарање, обид или соучество со пружање поддршка, помош или совети во поглед на извршувањето на делото.

2. Заради примена на ставот 1 на овој член:

а. Секоја Држава Страна настојува да го примени ставот 1 на овој член на што повеќе основни дела;

б. Секоја Држава Страна вклучува во вкупниот број на дела минимум кривични дела востановени во согласност со оваа Конвенција;

в. Во смисла на алинеата б., основните дела ги вклучуваат делата направени на и надвор од територијата што е во надлежност на соодветната Држава Страна. Меѓутоа, делото направено надвор од територијата што е во надлежност на некоја Држава Страна претставува основно дело само кога тоа е кривично дело според внатрешното право на Државата каде било направено и ќе претставува кривично дело во внатрешното право на Страната која го применува овој член ако било направено на нејзината територија.

г. Секоја Држава Страна му доставува на Генералниот Секретар на Организацијата на Обединетите Нации копие од нејзините закони во кои се применува овој член како и сите подоцнежни измени на овие закони или опис на овие закони и на подоцнежните измени;

д. Кога основните принципи на внатрешното право на некоја Држава Страна тоа го бараат, може да се предвиди делата наведени во ставот 1 на овој член да не се однесуваат на лицата што го сториле основното дело.

Член 24

Прикривање

Без да се наштети на одредбите на член 23 на оваа Конвенција, секоја Држава Страна предвидува усвојување законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, кога дејствијата биле направени со умисла после извршувањето на некое од делата востановени во согласност со оваа Конвенција без да постоело учество во тие дела, прикривањето или континуираното задржување на имотот знаејќи дека тој произлегува од некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Член 25

Опструкција на правдата

Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да ја утврди како кривично дело, кога е сторено со умисла:

а. употребата на физичка сила, на закана или заплашување или ветувањето, понудувањето или давањето незаслужена имотна корист за да се добие лажно сведочење или да се спречи сведочењето или изведувањето на доказите во некоја постапка во однос на извршувањето на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

б. употребата на физичка сила, на закана или на заплашување за да се спречи некој службеник во правосудни органи или во служби за откривање и казнување да ги врши неговите задачи во однос на извршувањето на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција. Ништо во оваа алинеа не може да наштети на правото на Државите Страни да предвидат законодавство наменето за заштита на другите категории на државни службеници.

Член 26

Одговорност на правните лица

1. Секоја Држава Страна усвојува потребни мерки, во согласност со нејзините правни принципи, за утврдување на одговорност на правните лица што учествуваат во делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Согласно правните принципи на Државата Страна, одговорноста на правните лица може да биде кривична граѓанска или административна.

3. Оваа одговорност не влијае на кривичната одговорност на физиките лица кои извшиле кривично дело.

4. Секоја Држав Страна посебно води грижа, на правните лица кои се одговорни во согласност со овој член да им бидат изречени ефикасни, сразмерни и пропишани кривични или санкции кои не се кривични, вклучувајќи ги и паричните.

Член 27

Учество и обид

1. Секоја Држава Страна усвојува законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, во согласност со нејзиното внатрешно право, учеството без оглед во кое својство, на пример како соучесник, друг помагач или подбучнувач, во дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна може да усвои законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, во согласност со нејзиното внатрешно право, обидот да се изврши дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

3. Секоја Држава Страна може да усвои законски и други потребни мерки за да го утврди како кривично дело, во согласност со нејзиното внатрешно право, подготвувањето на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Член 28

Знаење, намера и цел како елементи на делото

Знаењето, намерата или целта кои се потребни како елементи на некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција можат да бидат сметани како објективни фактички околности.

Член 29

Застареност

Секоја Држава Страна ја утврдува, ако е соодветно, во рамки на нејзиното внатрешно право, должината на рокот за застареност во кој може да се преземе гонење на извршителот на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција и го определува најдолгиот рок за прекин на застареноста кога осомниченото лице ја избегнало правдата.

Член 30

Гонење, пресудување, изрекување санкции

1. Секоја Држава Страна предвидува санкции за извршување на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција, имајќи ја во предвид тежината на тоа дело.

2. Секоја Држава Страна презема потребни мерки за утврдување или задржување, во согласност со нејзиниот правен систем и со нејзините уставни принципи, соодветна рамнотежа меѓу сите имунитети и привилегии дадени на нејзините државни службеници во вршење на нивните функции, и можноста, ако е потребно, да спроведува истрага, гонење и ефикасно пресудување на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

3. Секоја Држава Страна настојува да обезбеди секое дискреционо право врз основа на нејзиното внатрешно право што се однесува на гонењата преземени против лицата за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, да биде спроведувано на начин што ќе овозможи ефикасност на мерките за откривање и казнување на овие дела, прописно водејќи сметка за потребата од одвраќање од нивно извршување.

4. Во однос на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, секоја Држава Страна презема соодветни мерки, во согласност со нејзиното внатрешно право и прописно водејќи сметка за правото на одбрана, да се осигура дека условите на кои подлежат одлуките за пуштање на слобода во очекување на донесување на пресуда или жалбена постапка водат сметка за потребата од обезбедување присуство на бранител во текот на подоцнежната кривична постапка.

5. Секоја Држава Страна, води сметка за тежината на соодветните дела кога евентуално предвидува предвременно или условно ослободување на лицата прогласени за виновни за тие дела.

6. Секоја Држава Страна, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, предвидува востановување на постапки кои овозможуваат, ако е соодветно, надлежниот орган да го отпушти, суспендира или премести државниот службеник оптужен за дело утврдено во согласност со оваа Конвенција, почитувајќи го принципот на презумпција на невиност.

7. Кога тежината на делото тоа го оправдува, секоја Држава Страна, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, предвидува востановување постапки кои овозможуваат да им го одземе, со судска одлука или на друг соодветен начин, за определено време, на лицата прогласени за виновни за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, правото на:

а. Вршење на јавна функција;

б. Вршење на функција во претпријатие кое целосно или делумно е во сопственост на Државата.

8. Ставот 1 на овој член се однесува на државните службеници без да наштети на вршењето на дисциплинските функции од страна на надлежните органи.

9. Ниедна одредба на оваа Конвенција не влијае на принципот според кој дефиницијата на делата утврдени во согласност со неа и правните средства на одбрана или други правни принципи со кои се уредува законитоста на инкриминациите произлегува исклучиво од внатрешното право на некоја Држава Страна и според кој споменатите дела се гонат и казнуваат во согласност со тоа право.

10. Државите Страни настојуваат да ја унапредат реинтеграцијата во општеството на лицата прогласени за виновни за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

Член 31

Замрзнување, заплена и конфискација

1. Секоја Држава Страна презема, во рамки на можностите на нејзиниот внатрешен правен систем, потребни мерки што овозможуваат конфискација:

а. На приносот од кривичното дело утврдени во согласност со ова Конвенција или на имотот чија вредност одговара на вредноста на тој принос;

б. На имотот, опремата, и другите инструменти употребени или наменети да бидат употребени за делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна презема потребни мерки за да овозможи идентификација, одредување, замрзнување или заплена на се што е наведено во ставот 1 на овој член со цел за евентуална конфискација.

3. Секоја Држава Страна усвојува, во согласност со нејзиното внатрешно право, законски и други потребни мерки за да го регулира управувањето од страна на надлежните органи со замрзнатиот, заплениот или конфискуваниот имот наведен во ставовите 1 и 2 на овој член.

4. Ако овој принос од кривично дело бил трансформиран или заменет, целосно или делумно, во друг видимот, овој последниот може да биде предмет на мерките наведени во овој член наместо споменатиот имот.

5. Ако овој принос од кривично дело бил помешан со законски стекнатиот имот, тој имот, без да се наштети на мерките на замрзнување или заплена, може да се конфискува во висина на вредноста на приносот кој бил помешан.

6. Доходот или други користи добиени од тој принос на кривичното дело, имотот во кој приносот бил трансформиран или заменет или имотот со кој тој бил измешан можат, исто така, да бидат предмет на мерките наведени во овој член, на ист начин и во иста мерка како и приносот на кривичното дело.

7. За целите на овој член и на членот 55 од оваа Конвенција, секоја Држава Страна ги овластува нејзините судови или други надлежни органи да наредат располагање или заплена на банкарските, финансиските или комерцијалните документи. Државата Страна не може да се повика на банкарска тајна за да одбие примена на одредбите на овој став.

8. Државите Страни можат да предвидат можност да бараат извршителот на делото да го докаже законското потекло на приносот од кривичното дело или на другиот имот што може да се конфискува, ако тоа е во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право и со природата на судските и другите постапки.

9. Толкувањето на одредбите на овој член во ниеден случај не треба да задира во правата на третите лица.

10. Ниедна одредба на овој член не задира во принципот според кој мерките што во него се наведени ќе бидат дефинирани и ќе се извршуваат во согласност со внатрешното право на секоја Држава Страна.

Член 32

Заштита на сведоци, вештаци и жртви

1. Секоја Држава Страна презема, во согласност со нејзиниот внатрешен правен систем и во рамки на нејзините можности, соодветни мерки за да обезбеди ефикасна заштита против евентуалните дејствија на одмазда или заплашување на сведоците и вештаците кои сведочат во врска со делата утврдени во согласност со оваа Конвенција и, ако е соодветно, на нивни роднини и други блиски лица.

2. Мерките предвидени во ставот 1 на овој член можат да вклучуваат, без да се наштети на правото на одбрана, и право на законска постапка:

а. За утврдување на постапки за физичка заштита на тие лица, со кои, според потребите и во рамки на можностите, им се обезбедува ново живеалиште и им се овозможува податоците за нивниот идентитет и местото каде се наоѓаат да не бидат објавени или нивното објавување да биде ограничено;

б. За предвидување правила што им овозможуваат на сведоците и вештаците да сведочат на начин што гарантира нивна безбедност, особено да сведочат по пат на техники за комуникација како што се видео врски или други соодветни средства.

3. Државите Страни предвидуваат склучување на договори или спогодби со други Држави во поглед на обезбедувањето на ново живеалиште на лицата наведени во ставот 1 на овој член.

4. Одредбите на овој член се применуваат и на жртвите кога се јавуваат во својство на сведоци.

5. Секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право, овозможува изјавите и загриженоста на жртвите да бидат изложени и земени во предвид во соодветна фаза на кривчната постапка која се води против извршителите на делата на начин кој нема да наштети на правото на одбрана.

Член 33

Заштита на лицата што доставуваат информации

Секоја Држава Страна предвидува инкорпорирање во нејзиниот внатрешен правен систем соодветни мерки со кои ќе се обезбеди заштита против секое неоправдано постапување со лице кое ги информирало надлежните органи, со најдобра намера и врз основа на разумни сомневања, за секој факт што се однесува на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

Член 34

Последици од делата на корупција

Водејќи прописно сметка за правата на трети лица стекнати чесно, секоја Држава Страна презема, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, мерки за справување со последиците од корупцијата. Во тој контекст, Државите Страни можат во некоја судска постапка да ја сметаат корупцијата како фактор за донесување одлука за поништување на некој договор, повлекување на концесија или на било кој друг сличен правен акт или за преземање на било каква друга поправна мерка.

Член 35

Надоместок на штетата

Секоја Држава Страна презема потребни мерки, во согласност со принципите на нејзиното внатрешно право, за да им даде на ентитетите или лицата кои претрпеле штета од некое дело на корупција, право да поведат постапка против споменатите одговорни за штетата за нејзино надоместување.

Член 36

Специјализирани органи

Секоја Држава Страна обезбедува, во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, постоење на еден или повеќе органи или специјализирани лица за борба против корупцијата по пат на откривање и казнување. Тој или тие органи или тие лица имаат потребна независност, во согласност со основните принципи на правниот систем на Државата Страна, за да можат да ги вршат нивните функции ефикасно и заштитено од било какво прекумерно влијание. Тие лица или вработените на тој или тие органи треба да бидат обучени и да располагаат со сопствени средства за вршење на нивните задачи.

Член 37

Соработка со органите за откривање и казнување

1. Секоја Држава Страна презема соодветни мерки за да ги охрабри лицата кои учествуваат или учествувале во извршувањето на некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција да им достават на надлежните органи корисни информации за спроведување на истрагата и прибирање на доказите, како и фактичка и конкретна помош што би придонела за лишување од слобода на извршителите на делото и враќање на приносот од тоа дело.
2. Секоја Држава Страна предвидува можност, во определен случај, да ја намали казната што може да му биде изречена на осомниченото лице ако тоа значително соработува во текот на истрагата или гонењето на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.
3. Секоја Држава предвидува можност, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, да му гарантира имунитет од гонење на некое лице кое значително соработува во текот на истрагата или гонењето за дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.
4. Обезбедена е заштита на тие лица, мутатис мутандис, како што е предвидено во членот 32 на оваа Конвенција.

5. Во случај кога некое лице кое е наведено во ставот 1 на овој член и кое се наоѓа во некоја Држава Страна, може да пружи значителна помош на надлежните органи на некоја друга Држава Страна, соодветните Држави Страни можат да предвидат склучување на договори или спогодби, во согласност со нивното внатрешно право, што се однесуваат на евентуално давање од другата Страна на третман опишан во ставовите 2 и 3 на овој член.

Член 38

Соработка меѓу националните органи

Секоја Држава Страна презема потребни мерки за да ја охрабри, во согласност со нејзиното внатрешно право, соработката меѓу, од една страна, нејзините државни органи како и нејзините државни службеници и, од друга страна, нејзините органи надлежни за истрагите и гонењата што се однесуваат на кривичните дела. Оваа соработка може да се состои во:

а. Првите да ги информира, на нивна иницијатива, вторите кога постојат оправдани причини да се смета дека некое од делата утврдено во согласност со членовите 15, 21 и 23 на оваа Конвенција било сторено; или

б. На првите да им достави, на нивно барање, на вторите да им ги достави сите потребни информации.

Член 39

Соработка меѓу националните органи и приватниот сектор

1. Секоја Држава Страна презема потребни мерки за да ја охрабри, во согласност со нејзиното внатрешно право, соработката меѓу националните органи надлежни за спроведување на истраги и гонења и ентитетите од приватниот сектор, посебно финансиските институции, за прашања што се однесуваат на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна ги охрабрува нејзините државјани и други лица кои имаат постојано живеалиште на нејзината територија да ги известат националните органи надлежни за спроведување истраги и гонења за извршувањето на некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Член 40

Банкарска тајна

Секоја Држава Страна се грижи, во случај на национални судски истраги за дела утврдени во согласност со ова Конвенција, да обезбеди соодветни механизми за совладување на пречките кои можат да произлезат од примената на законите за банкарска тајна.

Член 41

Претходни судски случаи

Секоја Држава Страна може да усвои законски и други потребни мерки, за да се има во предвид, под услови и за цели што таа ги смета за соодветни, секоја казна која на претпоставениот извршител на делото претходно му била изречена во друга Држава, со цел таа информација да ја употреби во рамки на некоја кривична постапка што се однесува на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Член 42

Надлежност

1. Секоја Држава Страна усвојува потребни мерки за востановување на нејзината надлежност во поглед на делата утврдени во согласност со ова Конвенција во следните случаи:

а. Кога делото е извршено на нејзина територија; или

б. Кога делото е извршено на палуба на брод кој плови под нејзино знаме или на авион кој е регистриран во согласност со нејзиното внатрешно право во моментот кога споменатото дело било извршено;

2. Во смисла на член 4 на оваа Конвенција, Државата Страна може, исто така, да ја утврди нејзината надлежност во поглед на било кое од овие дела во следните случаи:

а. Кога делото е извршено против некој нејзин државјанин; или

б. Кога делото е извршено од некој нејзин државјанин или од лице апатрид кој вообичаено живее на нејзината територија; или

в. Кога делото е едно од оние утврдени во согласност со алинејата б. ии. на ставот 1 на членот 23 од оваа Конвенција и е извршено надвор од нејзината територија во поглед на извршувањето, на нејзина територија, на некое дело утврдено во согласност со алинеите а. и. или ии. или б. и. на ставот 1 на членот 23 од оваа Конвенција; или

г. Кога делото е извршено против неа.

3. За целите на членот 44 на оваа Конвенција, секоја Држава Страна презема потребни мерки за востановување на нејзината надлежност во поглед на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога претпоставениот извршител се наоѓа на нејзина територија и кога таа не го екстрадира тоа лице од единствена причина што тој е нејзин државјанин.

4. Секоја Држава Страна може, исто така, да презема потребни мерки за востановување на нејзината надлежност во поглед на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога претпоставениот извршител се наоѓа на нејзина територија и кога таа не го екстрадира.

5. Кога некоја Држава Страна која ја врши нејзината надлежност вра основа на ставот 1 и 2 од овој член била предупредена, или на друг начин информирана, дека други Држави Страни водат истрага или презеле гонење или водат судска постапка по однос на исто дело, надлежните органи на тие Држави се консултираат за координирањето на активностите.

6. Без да наштети на нормите на општото меѓународно право, оваа Конвенција не го исклучува вршењето на било која надлежност востановена од некоја Држава Страна во согласност со нејзиното внатрешно право.

ГЛАВА IV. Меѓународна соработка

Член 43

Меѓународна соработка

1. Државите Страни соработуваат во кривичната материја во согласност со членовите 44 до 50 на оваа Конвенција. Кога е потребно и во согласност со нивниот внатрешен правен систем, Државите Страни предвидуваат да си пружаат меѓусебна правна помош во истрагите и постапките од граѓанската и административната материја што се однесуваат на корупцијата.

2. Во материјата на меѓународната соработка, секогаш кога двојната инкриминација се смета како услов, тој е исполнет, кога законодавството на замолената Држава Страна го квалификува или определува или не го квалификува или определува делото на ист начин како Државата Страна молител, ако дејствието за кое помошта е побарана е кривично дело во законодавството на двете Држави Страни.

Член 44

Екстрадиција

1. Овој член се применува на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога лицето кое е предмет на барањето за екстрадиција се наоѓа на територијата на замолената Држава Страна, под услов делото за кое се бара екстрадиција да е казниво според внатрешното право и на Државата Страна молител и на замолената Држава Страна.

2. Без оглед на одредбите на ставот 1 на овој член, Држава Страна чие законодавство тоа го дозволува може да одобри екстрадиција на некое лице за било кое од делата наведени во оваа Конвенција што не се казниви според нејзиното внатрешно право.

3. Ако барањето за екстрадиција се однесува на повеќе посебни дела, од кои барем за едно може да биде одобрена екстрадиција врз основа на овој член а за некои не може да се одобри екстрадиција поради должината на лишувањето од слобода но се поврзани со делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, замолената Држава Страна може да го примени овој член и на тие дела.

4. Секое од делата на кои се применува овој член е целосно вклучено во секој договор за екстрадиција што е во сила меѓу Државите Страни како дело чиј извршител може да биде екстрадиран. Државите Страни настојуваат да ги вклучат овие дела како дела чиј извршител може да биде екстрадиран во секој договор за екстрадиција што тие ќе го склучат меѓу нив. Државата Страна чие законодавство тоа го дозволува, ако е засновано на таа Конвенција за екстрадиција, ниедно од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција не го смета како политичко дело.

5. Ако некоја Држава Страна која екстрадицијата ја условува со постоење на договор прими барање за екстрадиција од Држава Страна со која нема склучено таков договор, таа може оваа Конвенција да ја смета како законски основ за екстрадиција за дела на кои овој член се применува.

6. Државата Страна која екстрадицијата ја условува со постоење на договор:

а. Во моментот на депонирање на нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување на оваа Конвенција, го информира Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации дека оваа Конвенција ја смета како законски основ за соработка во материјата на екстрадицијата со другите Држави Страни; и

б. Ако таа не ја смета оваа Конвенција како законски основ за соработка во материјата на екстрадиција, настојува, ако треба, да склучи договори за екстрадиција со другите Држави Страни заради примена на овој член.

7. Државите Страни кои екстрадицијата не ја условуваат со постоење договор, меѓусебно им признаваат на делата на кои овој член се применува, карактер на дело чиј извршител може да биде екстрадиран.

8. За екстрадиција се бараат услови предвидени со внатрешното право на замолената Држава Страна или со договорите за екстрадиција, вклучувајќи посебно, услови што се однесуваат на минималната казна што се бара за екстрадиција, како и причините поради кои замолената Држава Страна може да ја одбие екстрадицијата.

9. Државите Страни настојуваат, во согласност со нивното внатрешно право, да ги забрзаат постапките за екстрадиција и да ги поедностават барањата во доказната материја што на нив се однесуваат во однос на делата на кои се применува овој член.

10. Во согласност со одредбите на нејзиното внатрешно право и договорите за екстрадиција што таа ги склучила, замолената Држава Страна може, на барање на Државата Страна молител и ако смета дека околностите тоа го оправдуваат и заради итност, да го притвори лицето кое се наоѓа на нејзина територија а за кое се бара екстрадиција и против него да преземе други соодветни мерки со кои ќе го обезбеди неговото присуство во текот на постапката за екстрадиција.

11. Државата Страна на чија територија се наоѓа лицето осомничено за некое дело, ако не го екстрадира тоа лице за делото на кое се применува овој член од единствена причина дека тој е нејзин државјанин, е должна, на барање на Државата Страна молител, без одлагање да го предаде случајот на нејзините надлежни органи со цел за спроведување на гонење. Тие органи донесуваат одлука и го спроведуваат гонењето како и за секое друго тешко дело во согласност со внатрешното право на таа Држава Страна. Заинтересираните Држави Страни меѓусебно соработуваат, особено во текот на постапката и докажувањето, заради обезбедување на ефикасност на гонењето.

12. Кога некоја Држава Страна, врз основа на нејзиното внатрешно право, е овластена да го екстрадира или да го предаде на друг начин некој нејзин државјанин само под услов потоа да биде вратен на нејзина територија заради извршување на казната изречена како резултат на процес или постапка по барање за екстрадиција или предавање, и кога таа Држава Страна и Државата Страна молител се сложат со таа можност и со другите услови кои можат да се сметаат соодветни, таа екстрадиција или условно предавање се доволни за извршување на обврската содржана во ставот 11 на овој член.

13. Ако екстрадицијата, побарана заради извршување на некоја казна, биде одбиена бидејќи лицето кое е предмет на тоа барање е државјанин на замолената Држава Страна, таа, ако нејзиното внатрешно право тоа го дозволува, во согласност со одредбите на тоа право и на барање на Државата Страна молител, настојува да ја изврши изречената казна или остатокот од таа казна во согласност со внатрешното право на Државата Страна молител.

14. На секое лице кое е предмет на гонење за некое од делата на кои се применува овој член му се гарантира непристрасно постапување во сите фази на постапката, како и уживање на сите права и гаранции предвидени во внатрешното право на Државта Страна на чија територија тоа се наоѓа.

15. Ниедна одредба на оваа Конвенција не треба да се толкува како обврска за замолената Држава Страна да спроведе екстрадиција ако постојат сериозни причини да верува дека барањето било поднесено заради гонење или казнување на лице поради неговиот пол, раса, вероисповест, државјанство, етничко потекло или негова политичка определеност, или дека одлучувањето по барањето би предизвикало штета на тоа лице поради било која од овие причини.

16. Државите Страни не можат да го одбијат барањето за екстрадиција од единствена причина дека делото се смета како да задира во фискална материја.

17. Пред да ја одбие екстрадицијата, замолената Држава Страна се консултира, ако е потребно, со Државата Страна молител за да и ги даде сите можности за доставување на нејзините мислења и информации за поддршка на наводите.

18. Државите Страни настојуваат да склучат билатерални и мултилатерални договори и спогодби за да овозможат екстрадиција или да ја направат екстрадицијата поефикасна.

Член 45

Трансфер на осудени лица

Државите Страни можат да предвидат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби за трансфер на нивната територија на лица осудени на казни затвор или на други казни лишување од слобода за дела утврдени во согласност со оваа Конвенција за да тие можат таму да го издржуваат остатокот од нивната казна.

Член 46

Меѓусебна правна помош

1. Државите Страни меѓусебно си пружаат најширока можна правна помош во текот на истрагата, гонењето и судската постапка за делата наведени во оваа Конвенција.

2. Најшироката можна правна помош се дозволува, ако соодветните закони, договори и спогодби на замолената Држава Страна тоа го дозволуваат, во текот на истрагата, гонењето и судската постапка за дела за кои може да биде одговорно правно лице, во согласност со членот 26 на оваа Конвенција.

3. Правната помош која е дозволена со примена на овој член може да биде побарана за следните цели:

- а. прибирање на сведочења или изјави;
- б. доставување на судски акти;
- в. спроведување на претрес и заплена, како и замрзнување;
- г. Претрес на објекти и посета на места;
- д. Давање информации, материјални докази и експертски мислења;
- ѓ. Давање оригинали или заверени копия на соодветни документи и досиеја, како и административни, банкарски, финансиски или комерцијални документи;
- е. Идентификување и локализирање на приносите од кривично дело, на имотот, на инструментите и други предмети заради прибирање на докази;
- ж. Олеснување на доброволното појавување пред суд на лицата во Државата Страна молител;

з. Давање секаков друг вид на правна помош во согласност со внатрешното право на замолената Држава Страна;

и. Идентификување, замрзнување и локализирање на приносот од кривичното дело во согласност со одредбите на Главата V оваа Конвенција;

ј. Враќање на имотот, во согласност со одредбите на Главата V на оваа Конвенција.

4. Без да се наштети на внатрешното право, надлежните органи на една Држава Страна можат, без претходно барање, да достават информации за кривични предмети до надлежниот орган на друга Држава Страна, ако сметаат дека тие информации можат да му помогнат за преземање или водење на истрагата и кривичното гонење, или да ја наведат последнава Држава Страна да направи барање врз основа на оваа Конвенција.

5. Доставувањето на информациите во согласност со ставот 4 на овој член се врши без да се наштети на истрагите и кривичните гонења во Државата чии надлежни органи доставуваат информации. Надлежните органи кои ги примаат информациите пристапуваат кон секое барање водејќи сметка споменатите информации да останат доверливи, па и привремено, или нивната употреба да биде ограничена. Меѓутоа, ова не ја спречува Државата Страна која ги прима информациите да открие, во текот на судската постапка, информации кои се во корист на осомничениот. Во овој последниот случај, Државата Страна која примила информации ја известува Државата Страна која ги доставува пред откривањето, и ако за тоа направила барање, ја консултира оваа последната. Ако во некој исклучителен случај, не е можно претходно известување, Државата Страна која ги прима информациите за откривањето без одлагање ја информира Државата Страна која ги доставила.

6. Одредбите од овој член не влијаат воопшто на обврските што произлегуваат од било кој друг билатерален или мултилатерален договор со кој се регулира или треба да биде регулирана, целосно или делумно, меѓусебната правна помош.

7. Ставовите 9 до 29 на овој член се применуваат на барањата направени во согласност со овој член ако соодветните Државите Страни не се обврзани со некој договор за меѓусебна правна помош. Ако споменатите Држави Страни се обврзани со таков договор, се применуваат соодветните одредби од тој договор, освен ако Државите Страни не се сложиле да ги применуваат наместо нив одредбите од ставовите 9 до 29 на овој член. Државите Страни силно се охрабруваат да ги применуваат овие ставови ако со тоа се олеснува соработката.

8. Државите Страни не можат да се повикаат на банкарска тајна за да ја одбијат меѓусебната правна помош предвидена во овој член.

9.

а. Кога при примената на овој член таа одговори на едно барање за помош во отсуство на двојна инкриминација, замолената Држава Страна води сметка за целта на оваа Конвенција содржана во членот 1;

б. Државите Страни можат да се повикаат на отсуство на двојна инкриминација за да одбијат пружање на правна помош со примена на овој член. Меѓутоа, замолената Држава Страна, ако тоа е во согласност со основните принципи на нејзиниот правен систем, ја одобрува бараната помош ако таа не вклучува принудни мерки. Оваа помош може да биде одбиена кога барањето се однесува на незначителни прашања или прашања за кои бараната соработка или правна помош може да биде одобрена врз основа на други одредби на оваа Конвенција;

в. Секоја Држава Страна може да предвиди преземање на потребни мерки за да овозможи пружање на поширока помош со примена на овој член, во отсуство на двојна инкриминација.

10. Секое притворено лице или лице кое ја издржува казната на територијата на една Држава Страна, чие присуство е барано во друга Држава Страна заради идентификација или сведочење или за да тоа на било кој друг начин придонесе за изведување на докази за делата наведени во оваа Конвенција, може да биде трансферирано ако се исполнети следните услови:

а. Лицето слободно и свесно да се согласило со тоа;

б. Надлежните органи на двете Држави Страни да се согласиле со тоа под услови што тие Држави Страни можат да ги сметаат за соодветни;

11. За целите на ставот 10 на овој член:

а. Државата Страна кон која лицето е трансферирано има право и обврска да го чува во притвор, освен ако постои поинакво овластување од Државата Страна од која тоа било трансферирано;

б. Државата Страна кон која лицето е трансферирано без одлагање ја извршува обврската да го стави лицето во притвор, во согласност со она што претходно било договорено или поинаку е одлучено од надлежните органи на двете Држави Страни;

в. Државата Страна кон која лицето е трансферирано не може да бара од Државата Страна од која било трансферирано да поведе постапка за екстрадиција за да тоа и биде предадено;

г. Се води сметка за периодот во кој лицето било во притвор во Државата Страна кон која тоа било трансферирано со цел да се одбие од казната што треба да ја издржува во Државата Страна од која било трансферирано.

12. Освен ако Државата Страна од која лицето треба да биде трансферирано врз основа на ставовите 10 и 11 на овој член не даде согласност, споменатото лице, без оглед на неговото државјанство, не е гонето, притворано, судено ниту му биле изречени други ограничувања на личната слобода на територијата на Државата Страна кон која било трансферирано поради чинења, пропуштања или пресуди пред неговото заминување од територијата на Државата Страна од која било трансферирано.

13. Секоја Држава Страна определува централен орган кој има одговорност и овластување да прима барања за меѓусебна правна помош и да ги извршува или да ги доставува до надлежните органи за извршување. Ако некоја Држава Страна има некој регион или територија за која постои посебен систем за меѓусебна правна помош, таа може да определи посебен централен орган кој ќе има иста функција за споменатиот регион или територија. Централните органи го обезбедуваат извршувањето или брзиот пренос и пропишаната форма на примените барања. Ако централниот орган пренесе барање за извршување до надлежниот орган, тој го охрабрува брзото извршување и пропишаната форма на примените барања од надлежниот орган. За таа цел централниот орган доставува известување до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации во моментот кога секоја Држава Страна го депонира нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување на оваа Конвенција. Барањата за меѓусебна правна помош и сите информации во врска со неа се доставуваат до централните органи определени од Државите Страни. Оваа одредба се подразбира без да му наштети на правото на било која Држава Страна да бара овие барања и информации да и бидат доставени по дипломатски пат и, во случаи на итност, ако Државите Страни се согласат, со посредство на Меѓународната организација на криминалистичката полиција, ако тоа е можно.

14. Барањата се упатуваат во писмена форма или, ако е можно, со било кое средство за подготвување на писмен документ, на јазик прифатлив за замолената Држава Страна, под услови кои и овозможуваат на таа Држава Страна да ја утврди веродостојноста. За јазикот или јазиците што се прифатливи за секоја Држава Страна се информира Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации во моментот кога таа Држава Страна го депонира нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување на оваа Конвенција. Во случај на итност и ако Државите Страни за тоа се согласат, барањата може да бидат направени во усна форма но, без одлагање треба да бидат потврдени во писмена форма.

15. Барањето за меѓусебна правна помош треба да го содржи следното:

- а. Назначување на органот од кој барањето потекнува;
- б. Целта и видот на истрагата, гонењето или судската постапка на која се однесува барањето, како и името и функциите на органот кој е надлежен за одлучување;

в. Краток опис на соодветните факти, освен за барањата упатени со цел за доставување на судски акти;

г. Опис на бараната помош и поединости за секоја посебна постапка што Државата Страна молител сака да биде применета;

д. Ако е можно, идентитетот, адресата и државјанството на секое наведено лице; и

ѓ Целта заради која сведочењето, информациите и мерките се барани.

16. Замолената Држава Страна може да побара дополнителни информации ако тие и се неопходни за извршување на барањето во согласност со нејзиното внатрешно право или ако со тоа може да се олесни извршувањето.

17. Секое барање се извршува во согласност со внатрешното право на замолената Држава Страна и, доколку тоа не е спротивно со внатрешното право на замолената Држава Страна и кога е можно, во согласност со постапките прецизирани во барањето.

18. Кога тоа е можно и во согласност со основните принципи на внатрешното право, ако некое лице кое се наоѓа на територијата на една Држава Страна треба да биде сослушано како сведок или вештак од судските органи на некоја друга Држава Страна, првата Држава Страна може, на барање на другата, да дозволи негово сослушување по пат на видеоконференција ако не е можно или пожелно тоа лично да се појави на територијата на Државата Страна молител. Државите Страни можат да се договорат сослушувањето да го води судски орган на Државата Страна молител, а судски орган на замолената Држава Страна да биде присутен.

19. Државата Страна молител не ги доставува и не ги употребува информациите или доказите добиени од замолената Држава Страна за истрагата, гонењето или судските постапки, освен оние што се наведени во барањето, без претходна согласност на замолената Држава Страна. Ништо содржано во овој став не ја спречува Државата Страна молител да открие, во текот на постапката, информации или докази што се во корист на обвинетиот. Во тој случај, Државата Страна молител ја информира замолената Држава Страна пред откривањето, и ако таа и доставила барање, се консултира со неа. Ако во некој исклучителен случај, не е можно претходно информирање, Државата Страна молител ја информира без одлагање замолената Држава Страна за откривањето.

20. Државата Страна молител може да бара замолената Држава Страна да го чува во тајност барањето и неговиот подносител, освен ако е неопходно за негово извршување. Ако замолената Држава Страна не може да го задоволи ова барање, за тоа, без одлагање, ја информира Државата Страна молител.

21. Меѓусебната правна помош може да биде одбиена:

а. Ако барањето не е направено во согласност со одредбите на овој член;

б. Ако Замолената Држава Страна смета дека извршувањето на барањето може да го загрози нејзиниот суверенитет, нејзината безбедност, нејзиниот јавен ред или други значајни интереси;

в. Во случај кога внатрешното право на замолената Држава Страна им забранува на нејзините органи да ги преземат бараните мерки ако се работело за слично дело кое е предмет на некоја истрага, гонење или судска постапка во рамки на нејзината надлежност;

г. Ако одобрувањето на барањето за взаемна правна помош би било спротивно на правниот систем на замолената Држава Страна;

22. Државите Страни не можат да одбијат некое барање за меѓусебна правна помош само затоа што делото се однесува на фискални прашања.

23. Секое одбивање на меѓусебната правна помош треба да биде образложено.

24. Замолената Држава Страна го извршува барањето за меѓусебна правна помош во најкраток можен рок водејќи сметка колку е можно за сите рокови дадени од Државата Страна молител и за тоа тие да бидат образложени во барањето. Државата Страна молител може да поднесе разумни барања за информирање за направениот напредок во однос на мерките преземени од замолената Држава Страна за удоволување на нејзиното барање. Замолената Држава Страна одговара на разумните барања од Државата Страна молител што се однесуваат на постигнатиот напредок во извршување на барањето. Кога меѓусебната правна помош не е повеќе потребна, Државата Страна молител за тоа веднаш ја информира замолената Држава Страна.

25. Меѓусебната правна помош може да биде одложена од замолената Држава Страна, ако таа може да го попречи текот на истрагата, гонењето или судската постапка што е во тек.

26. Пред да го одбие барањето врз основа на ставот 21 на овој член или да го одложи извршувањето врз основа на ставот 25, замолената Држава Страна ја испитува заедно со Државата Страна молител можноста за одобрување меѓусебна правна помош под услови што таа ги смета за неопходни. Ако Државата Страна молител ја прифати помошта под овие услови, таа ќе се согласи со нив.

27. Без да се влијае на примената на ставот 12 на овој член, сведокот, вештакот или друго лице кое, на барање на Државата Страна молител, се согласи да сведочи во текот на постапката или да соработува во истрагата, гонењето или судската постапка на територијата на Државата Страна молител нема да биде гонето, лишено од слобода, казнето ниту подложено на други ограничувања на неговата лична слобода на оваа територија поради чинење, пропуштање или претходни осуди на територијата на замолената Држава Страна. Овој имунитет престанува кога сведокот, вештакот или друго лице кое, во текот на 15 последователни дена или друг период договорен меѓу Државите Страни сметано од денот кога официјално биле информирани од надлежниот орган дека нивното присуство не е повеќе потребно, имало можност да ја напушти територијата на Државата Страна молител, но и покрај тоа доброволно останало или, по напуштањето, се вратило по негова сопствена желба.

28. Редовните трошоци направени за извршување на барањето паѓаат на терет на замолената Држава Страна, освен ако поинаку не е договорено меѓу соодветните Држави Страни. Доколку подоцна за извршување на барањето бидат потребни значајни или вонредни трошоци, Државите Страни се консултираат за да ги утврдат условите според кои барањето ќе биде извршено, како и начинот на кој ќе бидат покриени трошоците.

29. Замолената Држава Страна:

а. Доставува до Државата Страна молител копие од предметите, документите или административни информации со кои располага и кои, во согласност со нејзиното внатрешно право, се достапни за јавноста.

б. Може, според нејзино наоѓање, да и достави на Државата Страна молител, целосно, делумно или под услови кои ги смета за соодветни, копие од сите предмети, документи или административни информации со кои располага и кои, во согласност со нејзиното внатрешно право, не се достапни за јавноста.

30. Државите Страни предвидуваат, ако е потребно, можност за склучување билатерални или мултилатерални договори или спогодби што би служеле за целите на овој член, за спроведување на неговите одредби или за нивно зајакнување.

Член 47

Трансфер на кривични постапки

Државите Страни предвидуваат можност за меѓусебно да вршат пренос на постапките за гонење за дело утврдено во оваа Конвенција во случај кога ќе оценат дека трансферот е во интерес на спроведување на правдата и, посебно кога се вклучени повеќе органи, во правец на централизирање на гонењето.

Член 48

Соработка меѓу службите за откривање и казнување

1. Државите Страни тесно соработуваат, во согласност со нивните правни и административни системи, заради зајакнување на ефикасноста на откривањето и на казнувањето на делата наведени во оваа Конвенција. Државите Страни, особено преземаат ефикасни мерки за:

а. Зајакнување на соработката меѓу нивните органи, агенции и надлежни служби и, ако е потребно, нивно востановување заради олеснување на сигурната и брза размена на информации што се однесуваат на делата наведени во оваа Конвенција, како и, ако државите Страни сметаат дека се потребни, и врски со другите криминални активности;

б. Соработка со Другите Држави Страни, во врска со делата наведени во оваа Конвенција, во водењето на истрагите, во однос на :

i. идентитетот и активностите на осомничените лица, местото каде тие се наоѓаат или местото каде се наоѓаат други лица;

ii. Движењето на приносите од кривичното дело или имотот што потекнува од извршувањето на тие дела;

iii. Движењето на имотот, опремата или другите инструменти употребени или наменети да бидат употребени за извршување на тие дела.

в. Доставување, ако е соодветно, документи или материи потребни за анализа или истрага;

г. Размена, ако е соодветно, со другите Држави Страни на информации за средствата и специфичните методи употребени за извршување на делата наведени во оваа Конвенција, како употреба на лажен идентитет, преправени, изменети или фалсификувани документи или други средства за прикривање на активностите.

д. Овозможување на ефикасна соработка меѓу нивните органи, агенции и надлежни служби и унапредување на размената на персонал и експерти, како и, во согласност со билатералните договори или спогодби меѓу Државите Страни, назначување на офицери за врски.

ѓ. Размена на информации и координирање на административните и другите мерки, заради брзо откривање на делата наведени во оваа Конвенција.

2. Со цел за спроведување на оваа Конвенција, Државите Страни предвидуваат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби за директна соработка меѓу нивните служби за откривање и казнување и, ако такви договори или спогодби веќе постојат, нивни измени. Во отсуство на такви договори или спогодби меѓу Државите Страни, тие можат оваа Конвенција да ја сметаат за основа за востановување на соработка во материјата на откривање и казнување за делата наведени во неа. Во секој случај кога тоа е соодветно, Државите Страни целосно ги применуваат договорите или спогодбите, вклучувајќи ги и меѓународните и регионалните организации, за јакнење на соработката меѓу нивните служби за откривање и казнување.

3. Државите Страни настојуваат да соработуваат, во рамки на нивните можности, за да го спречат извршувањето на делата наведени во оваа Конвенција а извршени со употреба на модерна технологија.

Член 49

Споени истраги

Државите Страни предвидуваат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби врз основа на кои, за случаи кои се предмет на истраги, гонења или судски постапки во една или повеќе Држави, надлежните органи можат да формираат заеднички истражни тимови. Во отсуство на такви договори или спогодби, споени истраги можат да бидат поведени од случај до случај. Државите Страни ќе обезбедат целосно почитување на суверенитетот на Државата Страна на чија територија треба да се спроведе истрагата.

Член 50

Специјални истражни техники

1. Заради успешно справување со корупцијата, секоја Држава Страна, ако согласно основните принципи на нејзиниот внатрешен правен систем тоа е дозволено и во согласност со условите пропишани со нејзиното внатрешно право, презема, во рамки на нејзините можности, потребни мерки за да нејзините надлежни органи можат да пристапат, на нејзината територија, кон контролирана испорака и, кога смета дека е опортуно, и кон други специјални истражни техники, како што е електронско надгледување или други форми на надгледување и прикриени операции, а за да докажете прибрани по пат на овие техники бидат прифатливи од судовите.

2. За целите на истрагите за делата наведени во оваа Конвенција, Државите Страни се охрабруваат да склучуваат, ако е неопходно, билатерални или мултилатерални договори или спогодби за употреба на специјалните истражни техники во рамки на меѓународната соработка. Овие договори или спогодби се склучуваат и применуваат со целосно почитување на принципот на суверенитет и еднаквост на Државите и тие се применуваат со стриктно почитување на одредбите содржани во нив.

3. Во отсуство на договори или спогодби како што се наведени во ставот 2 на овој член, одлуките за примена на специјалните истражни техники на меѓународно ниво се донесуваат за секој поединечен случај, а можат, ако е потребно, да се земат во предвид финансиските аранжмани и разбирања во однос на нивната надлежност од соодветните Држави Страни.

4. Контролираните испораки кон кои е одлучено да се пристапи на меѓународно ниво можат, со согласност на заинтересираните Држави Страни, да вклучуваат методи како што е задржување на стоките или средствата и дозволување стоките и средствата да продолжат понатаму непречено, без промена или после одземањето на стоките или средствата во целост или на дел од нив.

ГЛАВА V. Наплата на имотот

Член 51

Општа одредба

1. Враќањето на имотот со примена на оваа глава е еден од основните принципи на оваа Конвенција, и Државите Страни во тој поглед меѓусебно си пружаат најширока соработка и помош.

Член 52

Превенција и откривање на трансфер на приноси од кривично дело

1. Без да се влијае на членот 14 на оваа Конвенција, секоја Држава Страна презема, во согласност со нејзиното внатрешно право, потребни мерки финансиските институции согласно нивните надлежности да го проверуваат идентитетот на клиентите и да преземаат разумни мерки за определување на идентитетот на носителите на економските права на износите депонирани на големи сметки, како и да вршат зајакнат надзор над сметките на лицата кои вршат или вршеле значајни јавни функции и на членовите на нивните семејства и блиски соработници. Овој надзор се определува заради откривање на сомнителните акции со цел да се информираат надлежните органи и не би требало да се толкува како средство за обесхрабрување на финансиските институции- или како забрана да одржуваат службени односи со легитимните клиенти.

2. За да се олесни примената на мерките предвидени во ставот 1 на овој член, секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право и инспирирајќи се од соодветните иницијативи на регионалните, меѓурегионалните и мултилатералните организации за борба против перењето на пари:

а. Објавува основни насоки за видовите на физички или правни лица врз чии сметки финансиските институции согласно нивните надлежности треба да вршат зајакнат надзор, видовите на сметките и трансакциите на кои треба да обрнат посебно внимание, како и мерките што треба да се преземат во однос на отворањето на таквите сметки, нивното чување и регистрирање на трансакциите; и

б. Ако е соодветно, ги информира финансиските институции согласно нивните надлежности, на барање на некоја друга Држава Страна или на сопствена иницијатива, за идентитетот на физичките или правните лица над чии сметки тие треба да вршат зајакнат надзор, покрај лицата што финансиските институции би можеле поинаку да ги идентификуваат.

3. Во контекст на алинеата а. на ставот 2 на овој член, секоја Држава Страна применува мерки за да финансиските институции задржат адекватни состојби, за еден соодветен период, на сметките и трансакциите на лицата наведени во ставот 1 на овој член, кои состојби треба да содржат, најмалку, информации за идентитетот на клиентот како и, во рамки на можностите, за носителите на економското право.

4. За да се спречи и открие трансферот на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, секоја Држава Страна применува соодветни и ефикасни мерки за да го спречи, со помош на органите за уредување и контрола, формирањето на банки кои не се физички присутни и кои не се членки на некоја финансиски уредена група. Покрај тоа, Државите Страни можат да предвидат да бараат од нивните финансиски институции да одбијат востановување или продолжување на односи на соодветната банка со таквите институции и да се воздржат од востановување односи со странски финансиски институции кои дозволуваат нивните сметки да бидат користени од банки кои не се физички присутни и кои не се членки на некоја финансиски уредена група.

5. Секоја Држава Страна предвидува востановување, во согласност со нејзиното внатрешно право, за соодветните државни службеници, ефикасни системи за објавување на финансиски информации и предвидува соодветни санкции во случаи на непочитување. Секоја Држава Страна предвидува, исто така, и преземање неопходни мерки со кои на надлежните органи им се овозможува тие информации да ги разменат со надлежните органи на другите Држави Страни ако имаат потреба да ги испитаат приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, да ги бараат и да ги вратат.

6. Секоја Држава Страна предвидува преземање, во согласност со нејзиното внатрешно право, неопходни мерки за да нејзините државни службеници кои имаат право или овластување за потпишување или некое друго овластување над финансиска сметка во некоја странска држава да бидат должни да ги информираат надлежните органи и да ги запазат соодветните состојби во однос на сметките. Таа предвидува и соодветни санкции во случај на непочитување на оваа обврска.

Член 53

Мерки за директна наплата на имотот

Секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право:

а. Презема потребни мерки за да и овозможи на некоја друга Држава Страна да поведе граѓанска постапка пред нејзините судови за признавање на постоење на право на сопственост на имот стекнат со некое дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

б. Презема потребни мерки за да им овозможи на судовите да им наредат на извршителите на делата утврдени во согласност со оваа Конвенција да исплатат компензација или отштета на друга Држава Страна која претрпела штета од таквите дела; и

в. Презема потребни мерки за да им овозможи на судовите или на надлежните органи, кога треба да одлучуваат за конфискација, да го признаат правото на законскиот сопственик побарано од друга Држава Страна на имотот стекнат со дело утврдено во согласност со оваа Конвенција.

Член 54

Инструменти за наплата на имотот по пат на меѓународна соработка заради конфискација

1. За да обезбеди меѓусебна правна помош предвидена во членот 55 од оваа Конвенција во однос на имотот стекнат со дело утврдено во согласност со оваа Конвенција или употребен за такво дело, секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право:

а. Презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи да ја спроведат одлуката за конфискација донесена од суд на друга Држава Страна;

б. Презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи, кога тие имаат таква надлежност, да наредат конфискација на тој имот кој потекнува од странство, одлучувајќи и за делото перење на пари или за друго дело од нивна надлежност, или преку други постапки дозволени со нејзиното внатрешно право; и

в. Да предвиди преземање потребни мерки за да овозможи конфискација на тој имот без донесување на кривична пресуда кога извршителот на делото не може да биде гонет поради смрт, бегство или отсуство или во други соодветни случаи.

2. За да пружи правна помош што и била побарана со примена на ставот 2 на член 55, секоја Држава Страна, во согласност со нејзиното внатрешно право:

а. Презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи да го замрзнат или запленаат имотот, врз основа на судска одлука или одлука на друг надлежен орган на Државата Страна молител која наредува замрзнување или заплена, која на замолената Држава Страна и дава разумни основи да верува дека постојат доволно причини за преземање на такви мерки и дека имотот подоцна ќе биде предмет на наредба за конфискација за потребите на алинеа а. на ставот 1 на овој член;

б. Презема потребни мерки за да им овозможи на нејзините органи да го замрзнат или запленаат имотот врз основа на барање што на Државата Страна и дава разумни основи да верува дека постојат доволно причини да преземе такви мерки и дека имотот подоцна ќе биде предмет на наредба за конфискација за потребите на алинеа а. на ставот 1 на овој член; и

в. Предвидува преземање дополнителни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи да го зачува имотот заради конфискација, на пример врз основа на лишување од слобода или обвинение донесено во странство во врска со неговото купување.

Член 55

Меѓународна соработка за целите на конфискацијата

1. Државата Страна која примила од друга Држава Страна која има надлежност за признавање на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција барање за конфискација на приноси од кривично дело, имот, опрема или други инструменти наведени во ставот 1 на член 31 на оваа Конвенција, што се наоѓаат на нејзина територија, во рамки на нејзиниот внатрешен правен систем, ќе:

а. Го достави барањето до нејзините надлежни органи заради донесување на одлука за конфискација и, ако тоа биде направено, да го изврши;

б. Ја достави до нејзините надлежни органи за да биде извршена во рамки на барањето, одлуката за конфискација донесена од судот на територијата на Државата Страна молител во согласност со ставот 1 на член 31 и алинеа а. на ставот 1 на член 54 од оваа Конвенција, доколку таа се однесува на приноси од кривично дело, имот, опрема или други инструменти наведени во ставот 1 на член 31, што се наоѓаат на нејзина територија.

2. Кога барањето е поднесено од друга Држава Страна која е надлежна за признавање на дело утврдено во согласност со оваа Конвенција, замолената Држава Страна презема мерки за идентификување, откривање и замрзнување или заплена на приносите од кривично дело, имотот, опремата или други инструменти наведени во став 1 на член 31 на оваа Конвенција, заради евентуална конфискација што би ја наредила било Државата Страна молител било, на барање на замолената Држава Страна направено врз основа на став 1 на овој член.

3. Одредбите на членот 46 на оваа Конвенција се применуваат *mutatis mutandis* на овој член. Покрај информациите наведени во ставот 15 на член 46, барањата направени со примена на овој член содржат:

а. Кога барањето се однесува на алинеа а. на став 1 на овој член, опис на имотот што треба да се конфискува, како и, во рамки на можностите, местото каде тој се наоѓа и неговата проценета вредност и излагање на фактите на кои се повикува Државата Страна молител кои ќе бидат доволни за да и се овозможи на замолената Држава Страна да побара донесување на одлука за конфискација врз основа на нејзиното ватрешно право;

б. Кога барањето се однесува на алинеа б. на став 1 на овој член, правно прифатлив примерок на одлуката за конфискација донесена од Државата Страна молител на која е засновано барањето, излагање на факти и на информации кои покажуваат во кои граници е барано извршување на одлуката, изјава во која се специфицирани мерките преземени од Државата Страна молител за известување на третите лица и гарантирање законита постапка, и изјава според која одлуката за конфискација е конечна;

в. Кога барањето се однесува на став 2 на овој член, излагање на фактите на кои се повикува Државата Страна молител и опис на бараните мерки како и, кога е можно, правно прифатлив примерок на одлуката на која е засновано барањето.

4. Одлуките или мерките предвидени во ставовите 1 и 2 на овој член замолената Држава Страна ги презема во согласност со нејзиното внатрешно право и според одредбите на тоа право, и во согласност со нејзините процедурални правила или со билатералниот или мултилатералниот договор или спогодба со Државата Страна молител.

5. Секоја Држава Страна му доставува на Генералниот секретар на Обединетите Нации копии од нејзините закони и прописи за спроведување на овој член како и копие на секоја подоцнежна измена на тие закони и прописи или опис на тие закони, прописи и подоцнежни измени.

6. Ако некоја Држава Страна одлучи усвојувањето на мерките наведени во ставовите 1 и 2 на овој член да го услови со постоење на договор за таа материја, оваа Конвенција ќе ја смета како неопходна и доволна основа.

7. Соработката врз основа на овој член може да биде одбиена или заштитните мерки да бидат укинати ако замолената држава Страна не прими, во бараниот рок, доволно докази за имотот или ако имотот има минимална вредност.

8. Пред да ја укине заштитната мерка преземена со примена на овој член, замолената Држава Страна и дава, ако е можно, на Државата Страна молител можност да ги изнесе нејзините аргументи во корист на задржување на мерката.

9. Одредбите на овој член не можат да се толкуваат како да наштетуваат на правата на трети лица.

Член 56

Специјална соработка

Без да наштети на нејзиното внатрешно право, секоја Држава Страна настојува да преземе мерки кои и овозможуваат, без да наштети на нејзините истаги, гонења или судски постапки, да и достави, без постоење на претходно барање, на друга Држава Страна информации за приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција кога смета дека соопштувањето на тие информации може да и помогне на таа Држава Страна во започнувањето или водењето на истрагите, гонењата или судската постапка или би можело да доведе до поднесување на барање од таа Држава Страна, врз основа на оваа глава на Конвенцијата.

Член 57

Враќање и располагање со имотот

1. Државата Страна која го конфискувала имотот со примена на членот 31 или 55 на оваа Конвенција, располага со него, вклучувајќи го и неговото враќање на претходните законски сопственици, со примена на ставот 3 на овој член и во согласност со одредбите на оваа Конвенција и нејзиното внатрешно право.

2. Секоја Држава Страна усвојува, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, законски и други потребни мерки за да им овозможи на нејзините надлежни органи враќање на конфискуваниот имот, кога се работи за барање од друга Држава Страна, во согласност со оваа Конвенција, и водејќи сметка за правата на третите лица.

3. Во согласност со членовите 46 и 55 на оваа Конвенција и на ставовите 1 и 2 на овој член, замолената Држава Страна:

а. Во случај на проневера на јавни фондови или на перење на проневерените јавни фондови, наведени во членовите 17 и 23 на оваа Конвенција, кога конфискацијата била спроведена во согласност со членот 55 и врз основа на правосилна пресуда донесена во Државата Страна молител, на барање од кое може да се откаже, го враќа конфискуваниот имот на Државата Страна молител;

б. Во случај на приноси од било кое друго дело наведено во оваа Конвенција, кога конфискацијата била спроведена врз основа на членот 55 на оваа Конвенција и врз основа на правосилна пресуда во Државата Страна молител, на барање од кое може да се откаже, го враќа конфискуваниот имот на Државата Страна молител, кога оваа последната и доставила на Замолената Држава Страна докази за нејзиното претходно право на сопственост над тој имот или кога и признала штета на Државата Страна молител како основа за враќање на конфискуваниот имот.

в. Во сите други случаи предвидува, имајќи го како приоритет враќањето на конфискуваниот имот на Државата Страна молител, истиот да го врати на неговите претходни законски сопственици или да ги обештети жртвите од делото.

4. Ако е соодветно, и освен ако Државите Страни не одлучат поинаку, замолената Држава Страна може да ги одбие трошоците направени за истрагите, гонењата или судските постапки што се спроведувале за враќање или за располагање со имотот конфискуван со примена на овој член.

5. Ако е соодветно, Државите Страни посебно можат да предвидат меѓусебно склучување, според случајот, на договори или спогодби за конечно располагање со конфискуваниот имот.

Член 58

Информативна финансиска служба

Државите Страни соработуваат со цел за спречување и борба против трансферот на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, како и да ги унапредат средствата за покривање на тие приноси и, за таа цел, предвидуваат востановување на информативна финансиска служба која ќе биде надлежна за примање, анализа и доставување изјави за сомнителните финансиски трансакции до надлежните органи.

Член 59

Билатерални и мултилатерални договори и спогодби

Државите Страни предвидуваат склучување на билатерални или мултилатерални договори или спогодби заради јакнење на ефикасноста на меѓународната соработка востановена со примена на оваа глава на Конвенцијата.

ГЛАВА VI. Техничка помош и размена на информации

Член 60

Обука и техничка помош

1. Секоја Држава Страна востановува, развива или подобрува специфични програми за обука на лицата одговорни за превенција и борба против корупцијата. Овие програми можат посебно да се однесуваат на следното:

а. Ефикасни мерки за превенција, откривање, истрага, казнување и контрола на корупцијата, како и употреба на методи за прибирање на докази и истражни методи;

б. Јакнење на капацитетите за подготвување и планирање на антикорупциски стратегии;

в. Обука на надлежните органи за подготвување на барањата за меѓусебна правна помош што се во согласност со барањата на оваа Конвенција;

г. Евалуација и јакнење на институциите, на управувањето со јавните служби и јавни финансии (вклучувајќи ги и јавните набавки) , и приватниот сектор;

д. Превенција на трансферот на приноси од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, борба против тој трансфер, и покривање на тие приноси;

ѓ. Откривање и замрзнување на трансферот на приноси од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција;

е. Контрола на движењето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, како и на начините на трансфер, прикривање или изменување на тие приноси;

ж. Соодветни и ефикасни судски и административни механизми и методи за олеснување на враќањето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција;

з. Методи што се употребуваат за заштита на жртвите и сведоците кои соработуваат со судските органи, и

и. Обука за националната и меѓународната регулатива и јазична обука.

2. Државите Страни предвидуваат, во нивните национални планови и програми за борба против корупција, да си пружаат, според нивните капацитети, најширока техничка помош, особено во корист на земјите во развој, вклучувајќи и материјална поддршка и обука во областите споменати во ставот 1 на овој член, како и обука и помош, и меѓусебна размена на податоци за соодветни искуства и специјализирани познавања, со што ќе се олесни меѓународната соработка меѓу Државите Страни во областа на екстрадицијата и меѓусебната правна помош.

3. Државите Страни ги зајакнуваат, колку што е потребно, мерките преземени за зајакнување на оперативните активности и за обука во рамки на меѓународните и регионалните организации и во согласност со соодветните билатерални и мултилатерални договори или спогодби.

4. Државите Страни предвидуваат меѓусебно да соработуваат, на барање, за спроведување на евалуации, истражувања и истраги за видот, причините, ефектите и трошоците од корупцијата на нивната територија, заради подготвување, со учество на надлежните органи и заедницата, на стратегии и акциони планови за борба против корупцијата.

5. За да се олесни враќањето на приносите од делата утврдени во согласност со оваа Конвенција, Државите Страни можат да соработуваат доставувајќи ги меѓусебно имињата на експертите кои можат да им помогнат за постигнување на оваа цел.

6. Државите Страни предвидуваат доброволно да овозможат организирање регионални и меѓурегионални конференции и семинари заради јакнење на соработката и техничката помош и стимулирање на размената на мислења за заеднички проблеми, вклучувајќи и проблеми и посебни потреби на земјите во развој и земјите со економии во транзиција.

7. Државите Страни предвидуваат востановување на механизми од доброволен вид во поглед на финансиско учество, по пат на програми и проекти на техничка помош, како поддршка на напорите на земјите во развој и земјите со економии во транзиција за примена на оваа Конвенција.

8. Секоја Држава Страна предвидува внесување доброволни придонеси во Канцеларијата на Обединетите Нации против дрога и криминал за да се охрабрат, со посредство на Канцеларијата, програмите и проектите во земјите во развој за примена на оваа Конвенција.

Член 61

Прибирање, размена и анализа на информации за корупцијата

1. Секоја Држава Страна предвидува анализа, во консултации со експерти, на тенденциите на корупцијата на нејзината територија како и околностите под кои делата на корупција се извршуваат.

2. Државите Страни предвидуваат да развиваат и да спроведуваат, директно меѓу нив и преку меѓународните и регионалните организации, нивни статистики и аналитички експертиси на корупцијата како и информации за подготвување, колку е можно, на дефиниции, норми и заеднички методи, и информации за најдобрите практики заради превенција и борба против корупцијата.

3. Секоја Држава Страна предвидува да обезбеди следење на нејзините политики и на конкретните мерки за борба против корупцијата и да врши евалуација на нивното спроведување и ефикасност.

Член 62

Други мерки: примена на Конвенцијата преку економски развој и техничка помош

1. Државите Страни преземаат соодветни мерки за обезбедување целосна примена на оваа Конвенција, во рамки на можностите, преку меѓународна соработка, водејќи сметка за негативните ефекти од корупцијата врз општеството во целина и посебно врз трајниот развој.

2. Државите Страни вложуваат конкретни напори, во рамки на можностите и со меѓусебна соработка како и соработка со регионалните и меѓународните организации:

а. За развој на нивната соработка со земјите во развој, на различни нивоа, заради зајакнување на капацитетите на овие земји за спречување и борба против корупцијата;

б. За проширување на финансиската и материјалната помош на земјите во развој со цел за поддршка на напорите што тие ги вложуваат за спречување и ефикасна борба против корупцијата и помош за успешна примена на оваа Конвенција;

в. За обезбедување техничка помош на земјите во развој и земјите со економија во транзиција за да им помогне во задоволувањето на нивните потреби за примена на оваа Конвенција. Заради тоа, Државите Страни настојуваат да внесуваат доброволно, соодветни и редовни придонеси на сметката востановена за таа цел во рамките на финансиските механизми на Обединетите Нации. Државите Страни можат, исто така, посебно да предвидат, во согласност со нивното внатрешно право и со одредбите на оваа Конвенција, да внесуваат на таа сметка процент од парите или соодветна вредност од приносот од делото или од имотот конфискуван во согласност со одредбите на оваа Конвенција;

г. За охрабрување и убедување на другите Држави и финансиски институции, да се придружат кон напорите што тие ги вложуваат во согласност со овој член, особено во користењето од страна на земјите во развој на програмите за обука и на модерна опрема за да им помогнат во остварувањето на целите на оваа Конвенција;

3. Овие мерки се преземаат, доколку е тоа можно, без да им наштетат на постојните договори за странска помош и на други договори за финансиска соработка на билатерално, регионално или меѓународно ниво.

4. Државите Страни можат да склучуваат билатерални или мултилатерални договори и спогодби за материјална и логистичка помош, водејќи сметка за потребните финансиски договори за обезбедување ефикасност на средствата за меѓународна соработка предвидени во оваа Конвенција и за спречување, откривање и борба против корупцијата.

ГЛАВА VII. Механизми за примена

Член 63

Конференција на Државите Страни на Конвенцијата

1. Се формира Конференција на Државите Страни на Конвенцијата за подобрување на капацитетите на Државите Страни за остварување на целите утврдени со оваа Конвенција и за јакнење на нивната соработка, како и за унапредување и следење на примената на оваа Конвенција.

2. Генералниот секретар на Обединетите Нации ја свикува Конференцијата на Државите Страни најдоцна во рок од една година по влегувањето во сила на оваа Конвенција. Потоа, Конференцијата на Државите Страни одржува редовни состаноци во согласност со правилникот што таа ќе го усвои.

3. Конференцијата на Државите Страни усвојува правилник и правила за спроведување на активностите наведени во овој член вклучувајќи и правила за прием и учество на посматрачи и финансирање на трошоците направени за спроведување на тие активности.

4. Конференцијата на Државите Страни ги регулира активностите, постапките и методите на работа заради постигнување на целите наведени во став 1 на овој член, особено:

а. Таа ги олеснува активностите што Државите Страни ги спроведуваат врз основа на членовите 60 и 62 и на главите II до V на оваа Конвенција, вклучувајќи и нивно охрабрување за мобилизирање на доброволни придонеси;

б. Таа ја олеснува размената на информации меѓу Државите Страни за карактеристиките и тенденциите на корупцијата и ефикасните практики за превенција и борба и за враќање на приносите од делото, особено со објавување на соодветни информации наведени во овој член.

в. Таа соработува со соодветните регионални и меѓународни организации и механизми и со надлежните невладини организации;

г. Таа ги користи на соодветен начин информациите направени од другите меѓународни и регионални механизми што се однесуваат на борбата и превенцијата на корупцијата со цел да се избегне непотребното повторување на активностите;

д. Таа периодично ја испитува примената на оваа Конвенција од Државите Страни;

ѓ. Таа подготвува препораки за подобрување на оваа Конвенција и на нејзината примена;

е. Таа ги забележува потребите за техничка помош на Државите Страни во однос на примената на оваа Конвенција и препорачува мерки кои смета дека за таа цел се потребни.

5. Во смисла на став 4 на овој член, Конференцијата на Државите Страни информира за преземените мерки и потешкотиите на кои наидуваат Државите Страни при примената на Конвенцијата користејќи ги информациите што тие и ги доставиле и по пат на дополнителни механизми на испитување кои таа може да ги востанови.

6. Секоја Држава Страна и доставува на Конференцијата на Државите Страни, на нејзино барање, информации за програмите, плановите и практиките како и за законодавните и административните мерки за примена на оваа Конвенција. Конференцијата на Државите Страни го истражува најефикасниот начин на прием на информации и постапување по нив, вклучувајќи ги посебно информациите од Државите Страни и надлежните меѓународни организации. Придонесите примени од надлежните невладини организации, прописно овластени во согласност со постапките што треба да бидат регулирани од Конференцијата на Државите Страни, можат, исто така, да бидат земени во предвид.

7. Во согласност со ставовите 4 до 6 на овој член, Конференцијата на Држави Страни формира, ако смета дека е потребно, механизам или орган за олеснување на примената на Конвенцијата.

Член 64

Секретаријат

1. Генералниот секретаријат на Обединетите Нации му пружа услуги на секретаријатот што и се потребни на Конференцијата на Држави Страни на Конвенцијата.

2. Секретаријатот:

а. И помага на Конференцијата на Држави Страни за реализирање на активностите наведени во член 63 на оваа Конвенција, склучува договори и пружа потребни услуги за сесиите на Конференцијата на Држави Страни;

б. Им помага на Државите Страни, на нивно барање, да и достават информации на Конференцијата на Држави Страни како што е предвидено во ставовите 5 и 6 на член 63 на оваа Конвенција; и

в. Обезбедува потребна координација со секретаријатите на соодветните регионални и меѓународни организации.

ГЛАВА VII. Завршни одредби

Член 65

Примена на Конвенцијата

1. Секоја Држава Страна презема потребни мерки, вклучувајќи законодавни и административни, во согласност со основните принципи на нејзиното внатрешно право, за да обезбеди извршување на нејзините обврски во поглед на оваа Конвенција.

2. Секоја Држава Страна може да преземе поконкретни и построги мерки од оние што се предвидени во оваа Конвенција а заради спречување и борба против корупцијата.

Член 66

Решавање на споровите

1. Државите Страни настојуваат да ги решат споровите во однос на толкувањето или примената на оваа Конвенција по пат на преговарање.

2. Секој спор меѓу две или повеќе Држави Страни во однос на толкувањето или примената на оваа Конвенција кој не може да биде решен во разумен рок по пат на преговарање, на барање на една од тие Држави Страни, се решава со арбитража. Ако, во рок од шест месеци сметано од датумот на барањето за арбитража, Државите Страни не можат да се договорат за организирањето на арбитражата, било која од нив може да поведе постапка за решавање на спорот пред Меѓународниот суд на правдата упатувајќи барање во согласност со Статутот на Судот.

3. Секоја Држава Страна може, во моментот на потпишување, ратификација, прифаќање или одобрување на оваа Конвенција или на пристапување кон неа, да изјави дека не се смета за обврзана со ставот 2 на овој член. Другите Држави Страни не се обврзани со ставот 2 на овој член во однос на секоја Држава Страна која ставила таква резерва.

4. Секоја Држава Страна која ставила резерва врз основа на став 3 на овој член истата може да ја повлече во секое време со упатување на нотификација до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации.

Член 67

Потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување и пристапување

1. Оваа Конвенција ќе биде отворена за потпишување за сите Држави од 9 до 11 декември 2003 година во Мерида (Мексико) и, потоа, во Седиштето на Организацијата на Обединетите Нации, во Њу Јорк, до 9 декември 2005 година.

2. Оваа Конвенција е, исто така, отворена за потпишување за регионалните организации за економска интеграција под услов најмалку една Држава членка на таа организација да ја потпишала во согласност со став 1 на овој член.

3. Оваа Конвенција е предмет на ратификација, прифаќање или одобрување. Инструментите за ратификација, прифаќање или одобрување се депонираат кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации. Регионална организација за економска интеграција може да го депонира нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување ако најмалку една од нејзините Држави членки тоа го направила. Во инструментот за ратификација, прифаќање или одобрување, таа организација го објавува протегањето на нејзината надлежност во однос на прашањата уредени со оваа Конвенција. Таа го информира, исто така, и депозитарот за секоја соодветна измена на протегањето на нејзината надлежност.

4. Оваа Конвенција е отворена за пристапување на секоја Држава или секоја регионална организација за економска интеграција на која најмалку една Држава членка е Страна на оваа Конвенција. Инструментите за пристапување се депонираат кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации. Во моментот на нејзиното пристапување, регионалната организација за економска интеграција го објавува протегањето на нејзината надлежност во однос на прашањата уредени со оваа Конвенција. Таа го информира, исто така, и депозитарот за секоја соодветна измена на протегањето на нејзината надлежност.

Член 68

Влегување во сила

1. Оваа Конвенција влегува во сила деведесетиот ден од датумот на депонирање на триесетиот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување. Во смисла на овој став, ниеден инструмент депониран од некоја регионална организација за економска интеграција нема да се смета како инструмент кој е додаден на инструментите веќе депонирани од Државите членки на таа организација.

2. За секоја Држава или регионална организација за економска интеграција која ќе ја ратификува, прифати или одобри оваа Конвенција или ќе и пристапи после депонирањето на триесетиот инструмент, оваа Конвенција влегува во сила триесетиот ден кој следи по датумот на депонирањето на соодветниот инструмент од споменатата Држава или споменатата организација или на датумот на кој таа влегува во сила во согласност со став 1 на овој член, ако тој е подоцнежен.

Член 69

Амандман

1. По истекот на рокот од пет години од влегувањето во сила на оваа Конвенција, секоја Држава Страна може да предложи амандман на оваа Конвенција и да го достави до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации, кој предлог амандманот го презентира на Државите Страни и на Конференцијата на Држави Страни на Конвенцијата за разгледување и донесување одлука. Конференцијата на Држави Страни ги вложува сите напори за постигнување консензус за секој амандман. Ако сите напори во тој правец биле исцрпени без да се постигне договор, како крајно средство за да амандманот биде усвоен, е тој да добие мнозинство на гласови од две третини на Државите Страни кои биле присутни на Конференцијата на Држави Страни и кои гласале.

2. Регионалните организации за економска интеграција располагаат, за користење, врз основа на овој член, на нивното право на глас во рамки на нивната надлежност, со број на гласови кој е еднаков на бројот на нивните Држави членки кои се Страни на оваа Конвенција. Овие организации не го користат нивното право на глас ако нивните држави членки го користат нивното, и обратно.

3. Амандманот усвоен во согласност со став 1 на овој член е предмет на ратификација, прифаќање или одобрување од Државите Страни.

4. Амандманот усвоен во согласност со став 1 на овој член влегува во сила за Државата Страна деведесет дена по датумот на депонирањето на инструментот за ратификација, прифаќање или одобрување на тој амандман од споменатата Држава Страна кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации.

5. Амандманот кој влегол во сила е задолжителен за оние Држави Страни кои ја изразиле нивната согласност да бидат обврзани со него. Другите Држави Страни се обврзани со одредбите на оваа Конвенција и сите претходни амандмани што тие ги ратификувале, прифатиле или одобриле.

Член 70

Откажување

1. Државата Страна може да се откаже од оваа Конвенција со писмено известување упатено до Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации. Таквото откажување произведува дејство една година по датумот на приемот на известувањето од Генералниот секретар.

2. Регионалната организација за економска интеграција престанува да биде Страна на оваа Конвенција кога сите Држави членки ќе се откажат од неа.

Член 71

Депозитар и јазици

1. Генералниот секретар на организацијата на Обединетите Нации е депозитар на оваа Конвенција.

2. Оригиналот на оваа Конвенција, чии текстови на англиски, арапски, кинески, шпански, француски и руски се еднакво веродостојни, ќе биде депониран кај Генералниот секретар на Организацијата на Обединетите Нации.

ВРЗ ОСНОВА НА ТОА, долупотпишаните полномошници, прописно за тоа овластени од нивните соодветни влади, ја потпишаа оваа Конвенција.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KORRUPSIONIT

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër korrupsionit, e miratuar nga Kuvendi i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara më 31 tetor 2003, me Rezolutën numër A/PEC/58/4.

Neni 2

Konventa në origjinal në gjuhën angleze dhe përkthimi në gjuhën maqedonase, është si vijon:

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

9.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДИТЕ НА ДРЖАВИТЕ НА БЕНЕЛУКС (КРАЛСТВОТО БЕЛГИЈА, ГОЛЕМОТО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ, КРАЛСТВОТО ХОЛАНДИЈА) И МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА КОЈ СЕ ОДНЕСУВА НА ПРЕЗЕМАЊЕ НА ЛИЦА СО НЕЗАКОНСКИ ПРЕСТОЈ (ДОГОВОР ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ)

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владите на Државите на Бенелукс (Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург, Кралството Холандија) и Македонската влада кој се однесува на преземање на лица со незаконски престој (Договор за преземање),

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 19 март 2007 година.

Бр. 07-1232/1
19 март 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДИТЕ НА ДРЖАВИТЕ НА БЕНЕЛУКС (КРАЛСТВОТО БЕЛГИЈА, ГОЛЕМОТО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ, КРАЛСТВОТО ХОЛАНДИЈА) И МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА КОЈ СЕ ОДНЕСУВА НА ПРЕЗЕМАЊЕ НА ЛИЦА СО НЕЗАКОНСКИ ПРЕСТОЈ (ДОГОВОР ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ)

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владите на Државите на Бенелукс (Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург, Кралството Холандија) и Македонската влада кој се однесува на преземање на лица со незаконски престој (Договор за преземање), склучен во Ворбург на 30 мај 2006 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, француски и холандски јазик, гласи:

ДОГОВОР ПОМЕЃУ
ВЛАДИТЕ НА ДРЖАВИТЕ НА БЕНЕЛУКС
(КРАЛСТВОТО БЕЛГИЈА, ГОЛЕМОТО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ,
КРАЛСТВОТО ХОЛАНДИЈА)
И
МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА
кој се однесува
на преземање на лица со незаконски престој

(ДОГОВОР ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ)

Владите на Државите на Бенелукс (Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург, Кралството Холандија) настапувајќи заеднички согласно одредбите на Бенелушката Конвенција од 11 април 1960 и Македонската Влада

Во понатамошниот текст именувани како "Договорни страни"

Со желба за олеснување на преземањето на лицата кои престојуваат незаконски на територијата на една од Договорните страни, односно на лицата кои не ги исполнуваат или повеќе не ги исполнуваат законски предвидените услови за влез или престој, како и за транзитот на лицата кои треба да бидат вратени, во духот на соработка и врз основа на реципроцитет,

се договорија за следново:

Член 1

Дефиниции и поле на примена

1. Според овој Договор, под „територија“ се подразбира:
 - (1) за државите на Бенелукс: целината на териториите во Европа на Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург и Кралството Холандија;
 - (2) за Македонската Влада: Македонската територија.

2. Во овој Договор треба да се подразбира:
- (1) „трети држави“: сите други држави освен државите - Договорни Страни;
 - (2) „државјанин на трета држава“: секое лице кое не е државјанин на една од државите - Договорни страни;
 - (3) „надворешни граници“:
 - а) прва премината граница која не е заедничка граница на Договорните страни;
 - б) секој аеродром или пристаниште кое се наоѓа на територијата на Бенелукс или на македонската територија преку кои се одвива движење на лица од или кон трета држава.

Член 2

Преземање на сопствени државјани

1. Секоја Договорна страна го презема назад на своја територија без формалности и по барање на другата Договорна страна, лицето кое се наоѓа на територијата на државата на Договорната страна молител и кое не ги исполнува или не ги исполнува повеќе важечките услови за влез и престој, а притоа може да се докаже или основано претпостави дека го поседува државјанството на замолената Договорна страна. Тоа важи и за секое лице кое по неговото влегување на територија на Договорната страна молител, го изгубило државјанството на замолената Договорната страна и не добило гаранција за стекнување на државјанството од Договорната страна молител.

2. По барање на Договорната страна молител и согласно одредбите од член 6, замолената Договорна страна без одлагање издава патни документи потребни за враќање на лицата кои треба да се превземат.

3. Договорната страна молител го прифаќа назад лицето под исти услови, ако дополнително се утврди дека лицето не поседувало државјанство на замолената Договорна страна во моментот на напуштање на територијата на Договорната страна молител. Истото нема да важи доколку обврската за враќање произлегува од фактот дека замолената договорна страна му го одзела државјанството на лицето по неговиот влез на територијата на Договорната страна молител, и доколку истото лице не добило гаранција за стекнување на државјанството од Договорната страна молител.

Член 3

Преземање на државјани на трета држава

1. Секоја Договорна страна ги презема на територијата на својата држава, по барање на другата Договорна страна и без формалности државјаните на трета држава кои не ги исполнуваат или не ги исполнуваат повеќе условите за влез или престој на територијата на државата на Договорната страна молител, доколку може да се докаже или основано претпостави дека тие државјани на трета држава транзитирале или престојувале на територијата на државата на замолената Договорна страна.

2. Обврската за преземање наведена во став 1 од овој член не се применува на државјанин на трета држава кој, при својот влез на територијата на Договорната страна молител, поседувал важечка дозвола за престој издадено од страна на таа Договорна страна или на кого по влегувањето, наведената Договорна страна му издадала дозвола за престој.

3. Обврската за преземање наведена во став 1 не се применува за државјанин на трета држава која има заедничка граница со Договорната страна молител.

4. Меѓутоа, одредбите наведени во став 1 не се применуваат ако Договорната страна молител применува безвизен влезен режим во однос на трета држава чиј државјанин е засегнатото лице.

Член 4

Преземање на државјани на трета држава од страна на Договорната страна одговорна за нивниот влез

1. Доколку едно лице, пристигнато на територијата на Договорната страна молител, не ги исполнува важечките услови за влез или за престој и кое поседува важечка виза издадена од другата Договорна страна или пак важечка дозвола за престој издадена од замолената Договорна страна, таа истата страна врши враќање на тоа лице на своја територија на барање на Договорната страна молител.

2. Доколку двете Договорни страни издале виза или дозвола за престој, надлежна Договорна страна ќе биде страната чија што виза или дозвола за престој истекува како последна.

3. Ставовите 1 и 2 на овој член не се применуваат во случај кога е издадена транзитна виза.

Член 5

Дозволи за престој

Под дозвола за престој во смисла на член 3 став 2 и член 4, се подразбира секако овластување, од било кој вид, издадена од една Договорна страна, кое дава право на престој на територијата на нејзината Држава. Под оваа дефиниција не спаѓа привремената дозвола за престој на територија на Државата на една Договорна страна издадено во врска со разгледувањето на барање на азил.

Член 6

Доказни средства за сопствени државјани

1. Државјанството, согласно член 2, може да биде потврдено врз основа на подолунаведените документи:

(1) За Македонските државјани

- патна исправа: личен пасош, дипломатски пасош, службен пасош и патен лист (само за враќање),

- лична карта,
- уверение за државјанство, заедно со друг документ за идентификација со фотографија.

(2) За државјаните на Државите на Бенелукс:

- важечки пасош или документ за патување (дозвола за движење) со фотографија,
- важечка национална лична карта ,
- воена лична карта или друга лична карта за вработените на вооружените сили, со фотографија на носителот,
- поморска книшка
- други службени документи со фотографија кои го потврдуваат државјанството на засегнатото лице, издадени од замолената Договорната страна,
- еден од претходно наведените документи, чијашто важност истекува на датумот на доставување на барањето за реадмисија.

По поднесувањето на вакви документи, Договорните страни го признаваат државјанството без понатамошни формалности.

2. Државјанството, согласно член 2, се смета за основано претпоставено со помош на долунаведените документи или елементи :

(1) За македонски државјани:

- еден од документите наведени во став 1, алинеа (1) од овој член со истечена важност,
- копија од документите наведени во став 1, алинеа (1) од овој член,
- изјава на засегнатото лице или на поверлив сведок внесена во записник сочинет од страна на управните или правни органи на Договорната страна молител.

(2) За државјани на Државите на Бенелукс:

- копија на еден од документите набројани во став 1, точка (2) од овој член,
- други документи кои можат да помогнат за утврдување на државјанство на засегнатото лице (возачка дозвола или друго),
- документ кој служи како доказ за конзуларна регистарација, матичен број, потврда за државјанство или извод од матична книга,
- пропусница од претпријатие,
- дупликати/копии од горенаведените документи од втората до четвртата алинеја од овој став,
- изјава на поверлив сведок,
- изјава на засегнатото лице.

Кога се поднесуваат такви документи или елементи, Договорните страни државјанството го сметаат како утврдено, освен ако замолената Договорна страна може да го докаже спротивното.

3. Во случај кога ниту еден од документите или елементите од ставовите 1 и 2 од овој член не може да се презентира, а според мислењето на Договорната страна молител постои претпоставка за државјанство на лицето кое треба да се преземе надлежните органи на замолената Договорна страна преземаат потребни мерки за утврдување на државјанството на засегнатото лице. Дипломатското или конзуларно претставништво на замолената Договорната страна ќе изврши разговор со засегнатото лице, со цел да го утврди неговото државјанство и/или идентитет, во рок од три работни дена, по барање на Договорната страна молител. Дипломатското или конзуларно претставништво на замолената Договорна страна ќе му издаде, без одлагање, на засегнатото лице патен документ неопходен за неговото враќање.

Член 7

Доказни средства за државјани на трети држави

1. Докажете дека се исполнети условите наведени во членовите 3 и 4 во однос на преземањето на државјани од трета држава може да се понуди со помош на долунаведените доказни средства:

- (1) важечки визи или дозволи за престој издадени од замолената Договорна страна,
- (2) визи или дозволи за престој издадени од замолената Договорната страна, чија важност е истечена пред помалку од една година,
- (3) влезни и /или излезни печати од кои може да се види влезот или престојот на територијата на замолената Договорна страна или со кои може да се докаже влезот на територијата на Договорната страна молител по патување започнато од територијата на Замолената Договорна страна (маршута)
- (4) лични документи издадени од страна на Замолената Договорна страна: (на пример : возачка дозвола, документ за идентификација),
- (5) изводи од матични книги или доказ за пријавување (патен документ, лична карта и други документи),
- (6) копии од горенаведените документи под точките од 1 до 5.

Горенаведените доказни средства се признаваат без дополнителни формалности помеѓу Договорните страни.

2. Докажете наведени во условите за враќање на државјани од трети држави, набројани во членовите 3 и 4 од овој Договор, ќе се сметаат за основано претпоставени врз основа на долунаведените доказни средства:

- (1) патни билети на лично име, документи или фактури кои докажуваат влез или престој на лицето на територија на замолената Договорната страна или кои може да потврдат негов влез на територијата на Договорната страна молител од правец на територијата на замолената Договорната страна (на пр. хотелски сметки, ливчиња за закажани посети кај лекар или забар, карти за влез во јавни институции или приватни институции, списоци на патници од патување со авион или брод)
- (2) информации кои потврдуваат дека засегнатото лице употребувало услуги од страна на туристички посредници или туристички агенции;
- (3) званични изјави дадени од страна на граничните службеници на државата на замолената Договорна страна и од други службеници кои би можеле да потврдат дека засегнатото лице ја преминало границата на замолената Договорната страна ,
- (4) званични изјави на службени лица кои ја потврдуваат присутноста на засегнатото лице на територија на замолената Договорна страна ;
- (5) дозвола за престој чијашто важност е истечена пред повеќе од една година, издадена од страна на замолената Договорната страна;
- (6) писмена изјава која го опишува местото и околностите во кои засегнатото лице било запрено по влезот на територијата на Договорната страна молител;
- (7) информации кои биле дадени од страна на меѓународна организација кои се однесуваат на идентитетот и на престојот на засегнатото лице на територија на замолената Договорната страна или на патната маршрута која ја следел од територија на замолената Договорната страна кон територијата на Договорната страна молител;
- (8) изјава од сведок дадена од страна на лице кое го придружувало засегнатото лице за време на неговото патување;

- (9) изјави на засегнатото лице,
- (10) други документи (на пр. влезници, не мора на лично име) или веродостојни информации кои ќе обезбедат доволна потврда за престој или транзит на територијата на замолената Договорната страна.

Доколку тој доказ е основано претпоставен, Договорните страни поаѓаат од тоа дека се исполнети условите, освен ако замолената Договорна страна може да го докаже спротивното.

3. Договорната страна молител го презема лицето наведено во членовите 3 и 4 под истите услови, доколку врз основа на подоцна извршената контрола се утврди дека засегнатото лице во моментот на напуштањето на територијата на Државата на Договорната страна молител не ги исполнувало условите утврдени во тие членови.

Член 8

Доставување на барањето за преземање

1. Секое барање за преземање треба да биде поднесено писмено и да содржи:

- (1) лични податоци за засегнатото лице (презиме, име, претходни имиња, прекари и псевдоними, позајмени имиња, дата и место на раѓање, пол и адреса на последното живеалиште);
- (2) опис на пасошот или на патната исправа која го заменува пасошот (меѓудругото: сериски број, местото и датата на издавање, рок на важност, орган на издавање) и/или некој друг документиран доказ со кој се утврдува или докажува државјанството на засегнатото лице;
- (3) две лични фотографии.

2. Договорната страна барател може да ги даде на увид на замолената Договорната страна сите други дополнителни информации, корисни за постапката за враќање.

3. Барањето за преземање се доставува кај овлестеното дипломатско или конзуларно представништво на замолената Договорна страна и ќе ги содржи наброените документи во барањето за преземање. При тоа ќе биде изготвен записник за примо-предавање на барањето со приложениот доказен материјал.

Член 9

Рокови

1. На барањето за преземање треба да се одговори без одлагање и во секој случај, во рок од петнаесет работни денови. Овој рок почнува да тече од денот на приемот на барањето за преземање. Доколку не се добие никакво писмено известување пред истекување на рокот, преземањето ќе се смета за одобрено, а замолената Договорната страна е обврзана да прифати користење на патен документ издаден од страна на Договорната страна молител.

2. Замолената Договорната страна, без одлагање, но најдоцна во рок од еден месец, го презема на своја територија лицето за чиешто враќање претходно се согласила. На барање на Договорната страна молител, овој рок може да биде продолжен во случај на постоење на правни или практични пречки.

Член 10

Престанок на на обврската за преземање

1. Барањето за преземање на сопствени државјани може да биде поднесено во било кое време.

2. Барањето за преземање на државјани од трети држави треба да биде поднесено најдоцна во рок од една година од денот кога Договорната страна молител го потврдила влезот и присуството на тоа лице на својата територија.

Член 11

Начини на примо-предавање и превоз

1. Пред враќањето на лицето, надлежните органи на Договорната страна молител писмено ги известуваат надлежните органи замолената Договорна страна за терминот и начинот на превозот, како и за евентуалната потреба од придружба.

2. Ниту еден вид на превоз, било по копнен или поморски пат не е забранет иако, пренесувањето обично се врши по воздушен пат. Пренесувањето со авион може да се врши како со редовни така и со чартер летови.

3. Доколку пренесувањето се врши преку патен сообраќај, пожелна е во начело придружба за минување низ транзитната држава поради непостоење на било каква надлежност на придружниците на договорната страна молител.

Член 12

Транзит

1. Не земајќи го во предвид член 16, Договорните страни дозволуваат транзитирање на државјани од трети држави низ територијата на нивните држави, доколку друга Договорна страна тоа го бара и доколку евентуалното транзитирање на тие државјани преку трети држави и нивното враќање во државата на крајната дестинација се загарантирани.

2. Не е неопходно издавање на транзитна виза од замолената Договорната страна.

3. И покрај дадената согласност, лицата преземени за транзит можат да бидат вратени на другата Договорна страна, доколку постојат или се појават околности наведени во членот 16 кои се од таква природа што го спречуваат транзитот, или доколку натамошното патување или преземање од страна на одредишната држава не е повеќе загарантирано.

4. Договорните страни се обврзуваат да ги ограничат транзитните спроведувања наведени во став 1 од овој член, на државјани од трети држави кои не можат да бидат директно вратени во нивната матична држава.

Член 13

Заштита на податоците

Доставувањето на личните податоци помеѓу надлежните органи од Договорните страни се врши само доколку тоа е потребно за спроведување на овој Договор од страна на надлежните власти на Договорните страни. Обработката на податоците од лична природа, во такви случаи е регулирана со законодавството на Македонската Влада, а кога обработката се врши од страна на надлежните власти на една Држава на Бенелукс, таа е регулирана со одредбите на Директивата 95/46 СЕ од 24 октомври 1995 година, која се однесува на заштита на физичките лица во однос на обработката на податоците од лична природа и на слободниот проток на податоци, како и со националното законодавство усвоено за спроведување на таа Директива. Инаку тие информации можат да се однесуваат само на :

- (1) лични податоци на лицата кои треба да се преземат и, по потреба, на нивните блиски роднини (презиме, име, претходни имиња, прекари и псевдоними, позајмени имиња, дата и место на раѓање, пол, сегашно и по потреба, поранешно државјанство),
- (2) пасош, лична карта, други документи за идентификација или патни исправи (серискиот број, дата и место на издавање, рок на важење, орган на издавање, и.т.н),
- (3) други податоци потребни за идентификација на лица кои треба да се преземат,
- (4) места на престој и рути на патување,
- (5) дозволи за престој или визи, издадени од страна на една од Договорните страни.

Член 14

Трошоци

1. Трошоците за превоз на лица кои се враќаат согласно членовите 2, 3 и 4 од овој Договор, се на товар на Договорната страна молител и тоа до границата на државата на замолената Договорна страна.

2. Трошоците за транзит до границата на одредишната држава како и по потреба, трошоците кои проилегуваат од враќањето, согласно со членот 12 паѓаат на товар на Договорната страна молител.

Член 15

Комитет на експерти

1. Договорните страни меѓусебно си помагаат во примена и толкување на овој Договор. За таа цел, тие формираат Комитет од експерти, посебно задолжени за:

- (1) да ја следат на примената на овој Договор,
- (2) давање предлози со цел да се решат проблемите кои можат да се јават при примената на овој Договор,
- (3) предлагање на измени и дополнувања на овој Договор,
- (4) изработува и препорачува соодветни мерки за сузбивање на илегалната миграција.

2. Договорните страни си го задржуваат правото да ги прифатат или не мерките коишто ги предлага Комитетот.

3. Комитетот го сочинуваат тројца претставници за државите од Бенелукс и тројца претставници за Македонската Влада. По потреба, се назначуваат и други членови. Во работата на Комитетот можат да се вклучат и други експерти.

4. Комитетот се состанува по потреба, на предлог на една од Договорните страни.

Член 16

Однос со другите меѓународни договори

Овој Договор не е во спротивност со обврските кои произлегуваат од:

- (1) Конвенцијата за статусот на бегалците од 28 јули 1951 година со Протоколот за статусот на бегалците од 31 јануари 1967;

- (2) Меѓународни договори кои се однесуваат на екстрадиција или транзит;
- (3) Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи од 4-ти ноември 1950,
- (4) Правото на Европската унија за Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург и Кралството Холандија,
- (5) Шенгенскиот договор од 14 јуни 1985 кој се однесува на постепено укинување на контролите на заедничките граници и на Конвенцијата за примена на овој Договор од 19 јуни 1990 год,
- (6) Меѓународните конвенции кои се однесуваат на азил,
- (7) Конвенции и меѓународни договори кои се однесуваат на враќање на странски државјани.

Член 17

Протокол за примена

Сите практични одредби потребни за примена на овој Договор се содржани во Протоколот за примена на истиот.

Член 18

Територијална примена

Што се однесува до Кралството Холандија, примената на овој Договор може да се прошири на Холандските Антили и на Аруба со помош на соопштение до Владата на Кралството Белгија, депозитар на овој Договор, која за ова ќе ги извести другите држави потписнички.

Член 19

Влегување во сила

1. Овој Договор ќе влезе во сила првиот ден од вториот месец од датумот на приемот на известувањето со кое последната држава потписник ќе ја извести Владата на Кралството Белгија дека се завршени потребните внатрешни формалности за неговото влегување во сила.

2. Владата на Кралството Белгија ќе ги информира сите држави потписнички за сите известувањата од став 1 од овој член и за датумот на влегување на сила на овој Договор.

Член 20

Суспендирање и откажување на Договорот

1. Овој Договор се склучува на неопределено време.
2. Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург и Кралството Холандија заеднички, и Македонската Влада можат по дипломатски пат да ја информираат Владата на Кралството Белгија дека во целост ја суспендираат примената на овој Договор од причини поврзани со заштита на безбедноста на државата, јавниот ред и мир или здравјето на населението. Владата на Кралството Белгија за истото ќе ги информира останатите држави потписнички. Иста постапка ќе се примени и во случај кога државите потписнички ќе одлучат да го поништат суспендирањето на овој Договор.
3. Кралството Белгија, Големото Војводство Луксембург и Кралството Холандија заеднички, и Македонската Влада, можат да го откажат овој Договор, откако ќе ја известат Владата на Кралството Белгија, која за тоа ќе ги извести другите Држави потписнички, поради важни причини.
4. Суспендирањето, поништувањето на суспендирањето или раскинувањето на овој Договор ќе влезе во сила првиот ден од вториот месец откако Кралството Белгија го примило известувањето согласно ставовите 2 и 3 од овој член.

Член 21

Депозитар

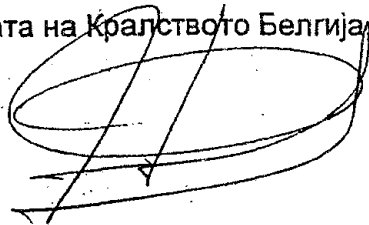
Владата на Кралството Белгија е депозитар на овој Договор.

За потврда на истиот, претставниците на државите потписнички, овластени за таа цел, го потпишаа овој Договор.

Составен во *Борбурт* на *30 мај 2006* на француски, холандски и македонски јазик, при што текстовите на трите јазици се истоветно автентични.

Оригиналот ќе биде депониран кај Владата на Кралството Белгија, депозитар на овој Договор, која на сите држави потписнички ќе им достави по една идентична и заверена копија на овој Договор.

За Владата на Кралството Белгија

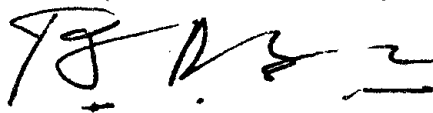
Лук Теирлинк
Амбасадор на Кралство Белгија во Хаг

За Владата на Големото Војводство Луксембург,

Жан Граф
Амбасадор на Големото Војводство
Луксембург во Хаг

За Владата на Кралството Холандија,

Бен Бот
Министер за надворешни работи на
Кралството Холандија

За Македонската Влада,

Д-р Илинка Митрева
Министер за надворешни работи на
Република Македонија

ACCORD ENTRE
LES GOUVERNEMENTS DES ETATS DU BENELUX
(LE ROYAUME DE BELGIQUE, LE GRAND-DUCHE DE LUXEMBOURG,
LE ROYAUME DES PAYS-BAS)
ET
LE GOUVERNEMENT MACEDONIEN
RELATIF
À LA RÉADMISSION DES PERSONNES EN SÉJOUR IRRÉGULIER

(ACCORD DE READMISSION)

Les Gouvernements des Etats du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) agissant de concert en vertu des dispositions de la Convention Benelux du 11 avril 1960 et le Gouvernement macédonien,

Ci-après dénommés " les Parties contractantes",

Désireux de faciliter la réadmission des personnes qui séjournent irrégulièrement sur le territoire de l'Etat d'une autre Partie contractante, c'est-à-dire des personnes qui ne remplissent pas ou ne remplissent plus les conditions d'entrée ou de séjour en vigueur, ainsi que le transit des personnes à rapatrier dans un esprit de coopération et sur la base de la réciprocité,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1er

Définitions et champ d'application

1. Aux termes du présent Accord il faut entendre par territoire :
 - (1) pour les Etats du Benelux: l'ensemble des territoires, en Europe, du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et du Royaume des Pays-Bas;
 - (2) pour le Gouvernement macédonien : le territoire macédonien.
2. Aux termes du présent Accord il faut entendre par:
 - (1) "Etat tiers": tout Etat autre que les Etats des Parties contractantes;

- (2) "ressortissant d'un Etat tiers": toute personne qui n'est pas un ressortissant de l'un des Etats des Parties contractantes;
- (3) "frontières extérieures":
 - a) la première frontière franchie qui n'est pas commune aux Parties contractantes;
 - b) tout aéroport ou tout port de mer situé sur le territoire du Benelux ou sur le territoire macédonien par lesquels s'effectue un mouvement de personnes en provenance ou à destination d'un Etat tiers.

Article 2

Réadmission de ressortissants propres

1. Chaque Partie contractante réadmet sur le territoire de son Etat sans formalité à la demande de l'autre Partie contractante, toute personne qui, se trouvant sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante, ne remplit pas ou ne remplit plus les conditions d'entrée ou de séjour en vigueur, lorsqu'il peut être prouvé ou valablement présumé qu'elle possède la nationalité de l'Etat de la Partie contractante requise. Il en est de même pour toute personne qui, après son entrée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante, a perdu la nationalité de la Partie contractante requise et n'a pas obtenu au moins une assurance de naturalisation de la part de la Partie contractante requérante.

2. A la demande de la Partie contractante requérante, et conformément aux dispositions de l'article 6, la Partie contractante requise délivre sans tarder les documents de voyage nécessaires à la reconduite des personnes à réadmettre.

3. La Partie contractante requérante réadmet cette personne dans les mêmes conditions, s'il est déterminé ultérieurement qu'elle ne possédait pas la nationalité de l'Etat de la Partie contractante requise au moment de sa sortie du territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante. Tel n'est pas le cas lorsque l'obligation de réadmission résulte du fait que la Partie contractante requise a déchu cette personne de sa nationalité après son entrée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante, sans que l'intéressé ait au moins obtenu de la Partie contractante requérante l'assurance d'une naturalisation.

Article 3

Réadmission de ressortissants d'un Etat tiers

1. Chaque Partie contractante réadmet sur le territoire de son Etat à la demande de l'autre Partie contractante et sans formalité, les ressortissants d'un Etat tiers qui ne répondent pas ou ne répondent plus aux conditions d'entrée ou de séjour sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante lorsqu'il peut être prouvé ou valablement présumé que ces ressortissants d'un Etat tiers ont transité ou séjourné sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise.

2. L'obligation de réadmission visée au paragraphe 1er n'est pas applicable au ressortissant d'un Etat tiers qui, lors de son entrée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante, était en possession d'un titre de séjour en cours de validité délivré par cette Partie contractante, ou qui, après son entrée, s'est vu délivrer un titre de séjour par ladite Partie contractante.

3. L'obligation de réadmission visée au paragraphe 1er n'est pas applicable aux ressortissants d'un Etat tiers qui a une frontière commune avec l'Etat de la Partie contractante requérante.

4. Les dispositions visées au paragraphe 1er ne sont toutefois pas applicables lorsque la Partie contractante requérante applique un régime d'entrée sans visa à l'égard de l'Etat tiers dont la personne concernée est ressortissant.

Article 4

Réadmission de ressortissants d'un Etat tiers par la Partie contractante responsable de l'entrée

1. Si une personne, arrivée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante, ne remplit pas les conditions d'entrée ou de séjour en vigueur, et qu'elle dispose d'un visa en cours de validité délivré par l'autre Partie contractante ou d'un titre de séjour en cours de validité délivré par la Partie contractante requise, cette dernière réadmet cette personne sur le territoire de son Etat sans formalité à la demande de la Partie contractante requérante.

2. Si les deux Parties contractantes ont délivré un visa ou un titre de séjour, la Partie contractante compétente est celle dont le visa ou le titre de séjour expire en dernier lieu.

3. Les paragraphes 1er et 2 ne sont pas applicables à la délivrance d'un visa de transit.

Article 5

Titres de séjour

Par titre de séjour au sens de l'article 3, paragraphe 2, et de l'article 4, il faut entendre toute autorisation, de quelque type que ce soit, délivré par une Partie contractante, qui donne le droit de séjourner sur le territoire de son Etat. Cette définition ne comprend pas l'autorisation de séjour temporaire sur le territoire de l'Etat d'une Partie contractante délivrée aux fins de traitement d'une demande d'asile.

Article 6

Moyens de preuve concernant les ressortissants propres

1. La preuve de la nationalité conformément à l'article 2, peut être apportée au moyen des documents mentionnés ci-après:

- (1) pour les ressortissants macédoniens:
 - un document de voyage : passeport personnel, passeport diplomatique, passeport de service et laissez-passer (sauf-conduit);
 - une carte d'identité;
 - un certificat de nationalité, ensemble avec un autre document d'identification muni d'une photographie;
- (2) pour les ressortissants des Etats du Benelux:
 - un passeport ou un document de voyage avec photographie (laissez-pas-ser) en tenant lieu en cours de validité;
 - un document d'identité national en cours de validité;
 - un document d'identité militaire ou un autre document d'identité du personnel des forces armées avec une photographie du titulaire, en cours de validité;
 - un livret de marin en cours de validité;
 - d'autres documents officiels attestant de la nationalité de l'intéressé, délivrés par la Partie contractante requise et pourvus d'une photographie;
 - un document tel que décrit ci-dessus, dont la durée de validité est périmée à la date d'envoi de la demande de réadmission.

Lorsque de tels documents sont présentés, les Parties contractantes reconnaissent la nationalité sans autres formalités.

2. La nationalité conformément à l'article 2, est valablement présumée au moyen des documents ou éléments mentionnés ci-après :

- (1) pour les ressortissants macédoniens :
 - un des documents énumérés au paragraphe 1er, alinéa (1), ci-dessus dont la durée de validité est périmée;
 - une copie des documents énumérés dans le paragraphe 1er, alinéa (1), ci-dessus;
 - une déclaration de la personne concernée ou d'un témoin de bonne foi figurant dans un procès-verbal établi par les autorités administratives ou juridiques de la Partie contractante requérante;
- (2) pour les ressortissants des Etats du Benelux :
 - une copie de l'un des documents énumérés au paragraphe 1er, alinéa (2), ci-dessus;
 - d'autres documents pouvant contribuer à la détermination de la nationalité de la personne concernée (permis de conduire ou autre);
 - un document certifiant une immatriculation consulaire, un certificat de nationalité ou une attestation d'état-civil;
 - un passeport d'une entreprise;
 - des duplicata/copies des documents visés sous les tirets 2 à 4, ci-dessus;
 - une déclaration d'un témoin de bonne foi;
 - la déclaration de la personne concernée.

Lorsque de tels documents ou éléments sont présentés, les Parties contractantes acceptent la nationalité comme acquise, à moins que la Partie contractante requise ne puisse démontrer le contraire.

3. Si aucun des documents ou éléments visés aux paragraphes 1 et 2 ne peut être présenté, mais si de l'avis de la Partie contractante requérante il existe une présomption sur la nationalité de la personne à reprendre, les autorités compétentes de la Partie contractante requise prennent les mesures nécessaires pour déterminer la nationalité de la personne concernée. La Représentation diplomatique ou consulaire de la Partie contractante requise fera

une audition de la personne concernée, en vue de déterminer sa nationalité et/ou son identité, dans un délai de trois jours ouvrables sur la demande de la Partie contractante requérante. La Représentation diplomatique ou consulaire de la Partie contractante requise délivrera, sans délai, à la personne concernée un document de voyage nécessaire à son retour.

Article 7

Moyens de preuve concernant les ressortissants d'un Etat tiers

1. La preuve qu'il est satisfait aux conditions énumérées aux articles 3 et 4 concernant la réadmission de ressortissants d'un Etat tiers peut être apportée par les moyens de preuve mentionnés ci-après:

- (1) des visas ou titres de séjour en cours de validité délivrés par la Partie contractante requise;
- (2) des visas ou titres de séjour délivrés par la Partie contractante requise, dont la durée de validité a expiré depuis moins d'un an;
- (3) des cachets d'entrée et/ou de sortie ou des annotations similaires dans le document de voyage de la personne concernée permettant de prouver son entrée ou son séjour sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise ou son entrée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante à partir du territoire de l'Etat de la Partie contractante requise (itinéraire de son voyage);
- (4) des documents nominatifs délivrés par la Partie contractante requise, (par exemple: permis de conduire, certificat de légitimation);
- (5) des documents de l'état-civil ou une immatriculation sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise (document de voyage, carte d'identité et autres documents);
- (6) des copies des documents visés sous les points (1) à (5) ci-dessus.

Les moyens de preuve ci-dessus sont reconnus sans autres formalités entre les Parties contractantes.

2. La preuve qu'il est satisfait aux conditions de réadmission de ressortissants d'un Etat tiers, énumérées aux articles 3 et 4, peut être valablement présumée par les moyens de preuve mentionnés ci-après:

- (1) les billets de transport nominatifs, les pièces ou factures si elles attestent l'entrée ou le séjour de la personne concernée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise ou permettent de prouver son entrée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante à partir du territoire de l'Etat de la Partie contractante requise (par exemple : notes d'hôtel, cartes de rendez-vous pour une consultation de médecin/dentiste, cartes d'accès dans des institutions publiques/privées, listes de passagers pour les voyages en avion ou en bateau);
- (2) des informations révélant que la personne concernée a utilisé les services d'un accompagnateur de voyage ou d'un bureau de voyages;
- (3) des déclarations officielles en particulier d'agents à la frontière de l'Etat de la Partie contractante requise et d'autres fonctionnaires pouvant témoigner que la personne concernée a franchi la frontière de l'Etat de la Partie contractante requise;
- (4) des déclarations officielles de fonctionnaires concernant la présence de la personne concernée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise;
- (5) un titre de séjour expiré depuis plus d'un an, délivré par la Partie contractante requise;
- (6) une déclaration écrite décrivant le lieu et les circonstances dans lesquels la personne concernée a été interceptée après l'entrée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante;
- (7) des informations qui ont été fournies par une organisation internationale concernant l'identité et le séjour de la personne concernée sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise ou de l'itinéraire qu'elle a suivi à partir du territoire de l'Etat de la Partie contractante requise vers celui de l'Etat de la Partie contractante requérante;

- (8) une déclaration de témoin présentée par une personne ayant accompagné la personne concernée lors de son voyage;
- (9) des déclarations de la personne concernée;
- (10) d'autres pièces (par exemple des cartes d'entrée non nominatives) ou des informations dignes de foi permettant de faire présumer suffisamment le séjour ou le transit sur le territoire de l'Etat de la Partie contractante requise.

Si cette preuve est valablement présumée, les Parties contractantes acceptent qu'il soit satisfait aux conditions, à moins que la Partie contractante requise ne puisse prouver le contraire.

3. La Partie contractante requérante admet dans les mêmes conditions la personne remise visée sous l'article 3 ou 4 s'il s'avère suite à une enquête ultérieure que celle-ci ne répondait pas aux conditions fixées dans ces articles au moment où elle a quitté le territoire de l'Etat de la Partie contractante requérante.

Article 8

Introduction de la demande de réadmission

1. Toute demande de réadmission sera faite par écrit et comprendra
 - (1) les données personnelles de la personne concernée (le nom, le prénom, le cas échéant, les noms antérieurs, surnoms et pseudonymes, les noms d'emprunt, la date et le lieu de naissance, le sexe et le dernier lieu de résidence);
 - (2) la description du passeport ou du document de voyage en tenant lieu (notamment le numéro de série, le lieu et la date de délivrance, la durée de validité, l'autorité émettrice) et/ou toute autre preuve documentaire permettant l'établissement ou la preuve de la nationalité de la personne concernée;
 - (3) deux photographies d'identité.

2. La Partie contractante requérante pourra présenter à la Partie contractante requise tout autre élément d'information utile à la procédure de réadmission.

3. La demande de réadmission sera introduite auprès de la mission diplomatique ou consulaire compétente de la Partie contractante requise et comprendra les documents énumérés dans la demande de réadmission. Un procès-verbal de dépôt/reçu de la demande et des documents joints à la demande sera établi.

Article 9

Délais

1. Une demande de réadmission doit recevoir une réponse sans délai et, en tout état de cause, dans un délai de quinze jours ouvrables. Ce délai commence à courir à la date de réception de la demande de réadmission. Si aucune réponse écrite n'est parvenue à l'expiration de ce délai, le transfert est réputé approuvé et la Partie contractante requise est réputée accepter l'utilisation d'un document de voyage délivré par la Partie contractante requérante.

2. Partie contractante requise réadmet sur le territoire de son Etat sans délai la personne dont la réadmission a été acceptée, dans un délai maximum d'un mois. A la demande de la Partie contractante requérante, ce délai peut être prolongé aussi longtemps que des obstacles d'ordre juridique ou pratique l'exigent.

Article 10

Forclusion de l'obligation de réadmission

1. La demande de réadmission d'un ressortissant propre peut être formulée à tout moment.

2. La demande de réadmission d'un ressortissant d'un Etat tiers doit être formulée dans un délai maximum d'un an à compter de la date à laquelle la Partie contractante a constaté l'entrée et la présence dudit ressortissant d'un Etat tiers sur son territoire.

Article 11

Modalités de transfert et modes de transport

1. Avant de transférer une personne, les autorités compétentes de la Partie contractante requérante informent par écrit les autorités compétentes de la Partie contractante requise de la date et des modalités du transfert, ainsi que du recours éventuel à des escortes.

2. Aucun moyen de transport, que ce soit par voie aérienne, terrestre ou maritime, n'est interdit mais, de manière générale, le retour s'effectue par voie aérienne. Le transfert par voie aérienne peut s'effectuer dans le cadre de vols réguliers ou de vols charter.

3. Si le transfert s'effectue par voie terrestre, l'escorte est en principe toujours souhaitée pour traverser l'Etat de transit vu que les escortes de la Partie contractante requérante n'y disposent d'aucune compétence.

Article 12

Transit

1. Sans préjudice de l'article 16, les Parties contractantes permettent le transit de ressortissants d'un Etat tiers par le territoire de leur Etat, si une autre Partie contractante en fait la demande et que leur transit par des Etats tiers éventuels et leur admission dans l'Etat de destination sont garanties.

2. Il n'est pas indispensable que la Partie contractante requise délivre un visa de transit.

3. Malgré l'autorisation donnée, des personnes admises à des fins de transit peuvent être remises à l'autre Partie contractante, si des conditions telles que visées à l'article 16 sont de nature à empêcher le transit ou viennent à être connues, ou si la poursuite du voyage ou l'admission dans l'Etat de destination n'est plus garantie.

4. Les Parties contractantes s'efforcent de limiter les opérations de transit, telles que décrites au paragraphe 1er ci-dessus, aux ressortissants d'un Etat tiers qui ne peuvent pas être directement reconduits dans leur Etat d'origine.

*Article 13**Protection des données*

La communication de données à caractère personnel n'a lieu que pour autant que cette communication est nécessaire à l'exécution du présent Accord par les autorités compétentes des Parties contractantes. Le traitement des données à caractère personnel, dans les cas d'espèce, est régi par la législation du Gouvernement macédonien et, lorsque le traitement est effectué par une autorité compétente d'un Etat du Benelux, par les dispositions de la Directive 95/46 /CE du 24 octobre 1995 relative à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement de données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et de la législation nationale adoptée en application de cette Directive. En outre, les renseignements ne peuvent concerner que :

- (1) les données personnelles des personnes à remettre et, le cas échéant, de leurs parents proches (le nom, le prénom, le cas échéant, les noms antérieurs, surnoms et pseudonymes, les noms d'emprunt, la date et le lieu de naissance, le sexe, la nationalité actuelle et antérieure le cas échéant);
- (2) le passeport, la carte d'identité, les autres documents d'identité ou de voyage (le numéro de série, la date et le lieu de délivrance, la durée de validité, l'autorité émettrice, etc.);
- (3) d'autres données nécessaires à l'identification des personnes à remettre;
- (4) les lieux de séjour et l'itinéraire du voyage;
- (5) les autorisations de séjour ou les visas délivrés par une des Parties contractantes.

*Article 14**Frais*

1. Les frais de transport des personnes qui sont réadmissibles conformément aux articles 2, 3 et 4 sont à la charge de la Partie contractante requérante jusqu'à la frontière de l'Etat de la Partie contractante requise.

2. Les frais de transit jusqu'à la frontière de l'Etat de destination ainsi que, le cas échéant, les frais résultant du voyage de retour sont à la charge de la Partie contractante requérante conformément à l'article 12.

Article 15

Comité d'experts

1. Les Parties contractantes se prêtent mutuellement assistance pour l'application et l'interprétation du présent Accord. A cette fin, elles instituent un comité d'experts chargé en particulier :

- (1) de suivre l'application du présent Accord;
- (2) de faire des propositions afin de régler les problèmes que posent l'application du présent Accord;
- (3) de proposer des modifications et des compléments au présent Accord;
- (4) d'élaborer et de recommander des mesures appropriées visant à lutter contre l'immigration illégale.

2. Les Parties contractantes se réservent d'approuver ou de désapprouver les mesures proposées par le Comité.

3. Le Comité se compose de trois représentants pour les Etats du Benelux et de trois représentants pour le Gouvernement macédonien. En cas de besoin, les membres suppléants sont nommés. D'autres experts peuvent être associés aux travaux du Comité.

4. Le Comité se réunit en cas de nécessité sur proposition d'une des Parties contractantes.

Article 16

Clause de non-incidence

Le présent Accord ne porte pas atteinte aux obligations découlant :

- (1) de la Convention du 28 juillet 1951 relative au statut des réfugiés, modifiée par le Protocole du 31 janvier 1967 relatif au statut des réfugiés;
- (2) des traités relatifs à l'extradition et au transit;
- (3) de la Convention du 4 novembre 1950 relative à la sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales;
- (4) du droit communautaire européen pour le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas;

- (5) de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985 relatif à la suppression graduelle des contrôles aux frontières communes et de la Convention d'application de cet Accord de Schengen du 19 juin 1990;
- (6) de conventions internationales en matière d'asile;
- (7) de conventions et accords internationaux relatifs à la réadmission des ressortissants étrangers.

Article 17

Protocole d'application

Toutes les dispositions pratiques nécessaires à l'application du présent Accord sont arrêtées dans le Protocole d'application.

Article 18

Application territoriale

En ce qui concerne le Royaume des Pays-Bas, l'application du présent Accord peut être étendue aux Antilles néerlandaises et à Aruba par une notification au Gouvernement du Royaume de Belgique, dépositaire du présent Accord, qui en informera les autres Etats signataires.

Article 19

Entrée en vigueur

1. Le présent Accord entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date de réception de la notification par laquelle le dernier des Etats signataires aura signifié au Gouvernement du Royaume de Belgique l'accomplissement des formalités internes requises pour son entrée en vigueur.

2. Le Gouvernement du Royaume de Belgique informera chacun des Etats signataires des notifications visées au paragraphe 1er et de la date de l'entrée en vigueur du présent Accord.

Article 20

Suspension, dénonciation

1. Le présent Accord est conclu pour une durée indéterminée.
2. Le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas conjointement, et le Gouvernement macédonien peuvent par la voie diplomatique informer le Gouvernement du Royaume de Belgique qu'ils suspendent complètement le présent Accord pour des raisons liées à la protection de la sûreté de l'État, de l'ordre public ou de la santé publique. Le Gouvernement du Royaume de Belgique en informera les autres Etats signataires. La même procédure sera appliquée quand les Etats signataires décideront d'annuler la suspension du présent Accord.
3. Le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas conjointement, et le Gouvernement macédonien peuvent, après en avoir donné notification au Gouvernement du Royaume de Belgique, qui en informera les autres Etats signataires, dénoncer le présent Accord pour des raisons importantes.
4. La suspension, l'annulation de la suspension ou la dénonciation du présent Accord prend effet le premier jour du deuxième mois suivant celui où le Gouvernement du Royaume de Belgique a reçu la notification visée respectivement aux paragraphes 2 et 3.

Article 21

Dépositaire

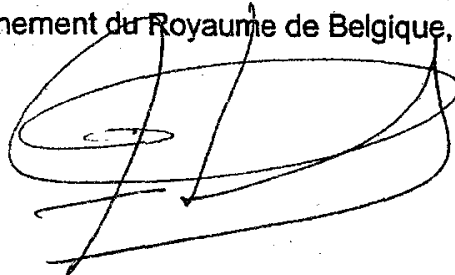
Le Gouvernement du Royaume de Belgique est dépositaire du présent Accord.

En foi de quoi, les représentants des Etats signataires, dûment autorisés à cet effet, ont apposé leurs signatures au bas du présent Accord.

FAIT à Voorburg le 30 mai 2006 en langues française, néerlandaise et macédonienne, chacun des trois textes faisant également foi.

L'original sera déposé auprès du Gouvernement du Royaume de Belgique, dépositaire du présent Accord, qui diffusera des copies certifiées conformes aux autres Etats signataires du présent Accord.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique,

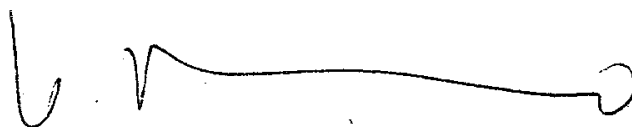
Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg,

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas,

Pour le Gouvernement Macédonien,

**OVEREENKOMST TUSSEN
DE REGERINGEN VAN DE BENELUX-STATEN
(HET KONINKRIJK BELGIË, HET GROOTHERTOOGDOM
LUXEMBURG, HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN)
EN
DE MACEDOONSE REGERING
BETREFFENDE
DE OVERNAME VAN ONREGELMATIG VERBLIJVENDE PERSONEN

(OVERNAMEOVEREENKOMST)**

De Regeringen van de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden), die krachtens de bepalingen van de op 11 april 1960 gesloten Benelux-Overeenkomst gemeenschappelijk optreden, en de Macedoonse Regering,

Hierna genoemd "de Overeenkomstsluitende Partijen",

Ernaar strevend de overname van personen die zich illegaal op het grondgebied van de Staat van een andere Overeenkomstsluitende Partij ophouden, dat wil zeggen die niet of niet meer voldoen aan de geldende voorwaarden voor binnenkomst of verblijf, en de doorgeleiding van te repatriëren personen in een geest van samenwerking en op basis van wederkerigheid te vergemakkelijken,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Definities en werkings sfeer

1. In deze Overeenkomst dient te worden verstaan onder grondgebied :
 - (1) voor de Benelux-Staten: het gezamenlijke grondgebied in Europa van het Koninkrijk België, van het Groothertogdom Luxemburg en van het Koninkrijk der Nederlanden;
 - (2) voor de Macedoonse Regering: het Macedoonse grondgebied.

2. In deze Overeenkomst dient te worden verstaan :
- (1) onder "derde Staat": elke Staat die geen Staat van de Overeenkomstsluitende Partijen is;
 - (2) onder "onderdaan van een derde Staat": eenieder die geen onderdaan van één der Staten van de Overeenkomstsluitende Partijen is;
 - (3) onder "buitengrenzen":
 - a) de eerst overschreden grens die niet een gemeenschappelijke grens van de Overeenkomstsluitende Partijen is;
 - b) iedere binnen het Benelux-gebied of op het Macedoonse grondgebied gelegen lucht- of zeehaven, waar personenverkeer van of naar een derde Staat plaatsvindt.

Artikel 2

Overname van eigen onderdanen

1. Iedere Overeenkomstsluitende Partij neemt op verzoek van de andere Overeenkomstsluitende Partij, zonder formaliteiten de persoon over die niet of niet meer voldoet aan de op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij geldende voorwaarden voor binnenkomst of verblijf, wanneer kan worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat hij de nationaliteit van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij heeft.

Hetzelfde geldt voor personen die na binnenkomst op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij de nationaliteit van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij hebben verloren en die niet ten minste een naturalisatietoezegging van de kant van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij hebben ontvangen.

2. De aangezochte Overeenkomstsluitende Partij verstrekt op verzoek van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij en overeenkomstig de bepalingen van artikel 6, onverwijld de voor de terugleiding van de over te nemen persoon noodzakelijke reisdocumenten.

3. De verzoekende Overeenkomstsluitende Partij neemt deze persoon onder dezelfde voorwaarden terug, indien later wordt vastgesteld dat deze op het moment van het verlaten van het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij niet de nationaliteit van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij had. Dit geldt niet wanneer de verplichting tot overname volgt uit het feit dat de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij deze persoon na binnenkomst op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij de eigen nationaliteit heeft ontnomen, zonder ten minste een naturalisatietoezegging van de kant van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij te hebben ontvangen.

Artikel 3

Overname van onderdanen van een derde Staat

1. Iedere Overeenkomstsluitende Partij neemt op verzoek van de andere Overeenkomstsluitende Partij en zonder formaliteiten de onderdanen van een derde Staat over die niet of niet meer voldoen aan de op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij geldende voorwaarden voor binnenkomst of verblijf, wanneer kan worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat deze onderdanen van een derde Staat het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij zijn doorgereisd of aldaar hebben verbleven.

2. De verplichting tot overname als bedoeld in lid 1 geldt niet ten aanzien van een onderdaan van een derde Staat die bij zijn binnenkomst op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij in het bezit was van een geldige verblijfstitel van deze Overeenkomstsluitende Partij of na zijn binnenkomst in het bezit is gesteld van een door deze Overeenkomstsluitende Partij afgegeven verblijfstitel.

3. De verplichting tot overname als bedoeld in lid 1 geldt niet ten aanzien van onderdanen van een derde Staat die met de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij een gemeenschappelijke grens hebben.

4. De bepalingen als bedoeld in lid 1 zijn evenwel niet van toepassing wanneer de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij een regeling van visumvrije binnenkomst toepast ten aanzien van de derde Staat waarvan de betrokkene onderdaan is.

Artikel 4

Overname van onderdanen van een derde Staat door de voor binnenkomst verantwoordelijke Overeenkomstsluitende Partij

1. Indien een op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij aangekomen persoon niet voldoet aan de geldende voorwaarden voor binnenkomst of verblijf en in het bezit is van een door de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij afgegeven geldig visum of geldige verblijfstitel, neemt die Overeenkomstsluitende Partij op verzoek van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij, zonder formaliteiten, deze persoon over.

2. Indien beide Overeenkomstsluitende Partijen een visum of een verblijfstitel hebben afgegeven, is de Overeenkomstsluitende Partij van wie het visum of de verblijfstitel het laatst vervalt, verantwoordelijk.

3. De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op de afgifte van een transitvisum.

Artikel 5

Verblijfstitels

Onder verblijfstitels als bedoeld in artikel 3, lid 2, en artikel 4, wordt verstaan een door een Overeenkomstsluitende Partij afgegeven vergunning, ongeacht van welke aard, die recht geeft op verblijf op het grondgebied van de Staat van die Overeenkomstsluitende Partij. Onder deze omschrijving valt niet de tijdelijke toelating tot verblijf op het grondgebied van de Staat van een Overeenkomstsluitende Partij met het oog op de behandeling van een asielverzoek.

Artikel 6

Bewijsmiddelen met betrekking tot eigen onderdanen

1. Het bewijs van de nationaliteit overeenkomstig artikel 2 kan worden geleverd door middel van de navolgende documenten:

(1) voor de Macedoonse onderdanen:

- reisdocument: persoonlijk paspoort, diplomatiek paspoort, dienstpaspoort en laissez-passer (vrijgeleide);
- identiteitskaart;
- nationaliteitsbewijs vergezeld van een ander identificatiedocument dat van een foto is voorzien;

(2) voor de onderdanen van de Benelux-Staten:

- een geldig paspoort of paspoortvervangend reisdocument met foto (lais-sez-passers);
- een geldig nationaal identiteitsbewijs;
- een geldig militair identiteitsbewijs of een ander identiteitsbewijs van het personeel van de strijdkrachten met een foto van de houder;
- een geldig zeemansboekje;
- andere officiële documenten waaruit de nationaliteit van betrokkene blijkt, afgegeven door de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij en voorzien van een foto;
- een document, zoals hiervoor beschreven, waarvan de geldigheidsduur is verstreken op de datum waarop het verzoek om overname wordt verzonden.

Wanneer dergelijke documenten worden voorgelegd, erkennen de Overeenkomstsluitende Partijen de nationaliteit zonder verdere formaliteiten.

2. Het begin van bewijs van de nationaliteit overeenkomstig artikel 2 kan worden geleverd door middel van de navolgende documenten of elementen:

(1) voor de Macedoonse onderdanen:

- één van de in lid 1, paragraaf (1), van dit artikel, genoemde documenten waarvan de geldigheidsduur is verstreken;
- een kopie van de in lid 1, paragraaf (1), van dit artikel genoemde documenten;
- een verklaring van betrokkene of van een betrouwbare getuigenverklaring vastgelegd in een door de bestuurlijke of gerechtelijke autoriteiten van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij opgesteld verslag;

(2) voor de onderdanen van de Benelux-Staten:

- een kopie van één van de in lid 1, paragraaf (2), van dit artikel, genoemde documenten;
- andere documenten die kunnen bijdragen tot het vaststellen van de nationaliteit van de betrokkene (rijbewijs, e.a.);
- een document waaruit een consulaire inschrijving blijkt, een nationaliteitsbewijs of een bewijs van de burgerlijke stand;
- een bedrijfspas;
- afschriften/kopieën van de onder streepje 2 tot en met 4, genoemde documenten;
- een betrouwbare getuigenverklaring;
- de verklaring van de betrokkene zelf.

Wanneer dergelijke documenten of elementen worden voorgelegd, nemen de Overeenkomstsluitende Partijen de nationaliteit als vaststaand aan, tenzij de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij het tegendeel kan bewijzen.

3. Indien geen van de in lid 1 en 2 genoemde documenten of elementen kan worden voorgelegd, doch er naar de mening van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij een vermoeden bestaat met betrekking tot de nationaliteit van de terug te nemen persoon, dan treffen de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij de vereiste maatregelen om de nationaliteit van de betrokkene vast te stellen. De diplomatieke en consulaire vertegenwoordiging van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij zal de persoon op verzoek van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij binnen drie werkdagen ondervragen teneinde zijn nationaliteit en/of identiteit vast te stellen. De diplomatieke en consulaire vertegenwoordiging van deze aangezochte Overeenkomstsluitende Partij zal aan betrokkene, onverwijld, een voor zijn terugkeer noodzakelijk document afgeven.

Artikel 7

Bewijsmiddelen met betrekking tot onderdanen van een derde Staat

1. Het bewijs dat is voldaan aan de in artikelen 3 en 4 vermelde voorwaarden voor overname van onderdanen van een derde Staat kan worden geleverd door middel van de navolgende bewijsmiddelen:

- (1) geldige visa of verblijfstitels afgegeven door de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij;
- (2) visa of verblijfstitels afgegeven door de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij, waarvan de geldigheidsduur niet langer dan één jaar is verstreken;
- (3) inreis-/uitreisstempels of soortgelijke aantekeningen in het reisdocument van de betrokkene waaruit diens binnenkomst of het verblijf op het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij blijkt of waarmee zijn binnenkomst op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij vanuit het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij kan worden aangetoond (reisroute);
- (4) door de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij op naam afgegeven documenten (bijvoorbeeld : rijbewijs, legitimatiebewijs);

- (5) documenten van de burgerlijke stand of een inschrijving op het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij (reisdocument, identiteitskaart en overige);
- (6) kopieën van de onder de punten (1) tot en met (5) genoemde documenten.

Bovengenoemde bewijsmiddelen worden tussen de Overeenkomstsluitende Partijen zonder verdere formaliteiten erkend.

2. Een begin van bewijs dat is voldaan aan de in de artikelen 3 en 4 genoemde voorwaarden voor overname van onderdanen van een derde Staat kan worden geleverd door middel van de navolgende bewijsmiddelen:

- (1) op naam gestelde reisbiljetten, bescheiden of facturen indien daaruit de binnenkomst of het verblijf van de betrokkene op het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij blijkt, of waarmee zijn binnenkomst op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij vanuit het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij kan worden aangetoond (bijvoorbeeld : hotelrekeningen, afspraakkaarten voor bezoek aan arts/tandarts, toegangsbewijzen voor openbare/particuliere instellingen, passagierslijsten voor vlieg- of bootreizen);
- (2) inlichtingen waaruit blijkt dat de betrokkene gebruik heeft gemaakt van de diensten van een reisbegeleider of reisbureau;
- (3) officiële verklaringen van met name met de controle aan de grens van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij belaste ambtenaren en andere functionarissen die kunnen getuigen dat betrokkene de grens van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij heeft overschreden;
- (4) officiële verklaringen van ambtenaren over de aanwezigheid van de betrokkene op het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij;
- (5) sedert meer dan één jaar verlopen verblijfstitel, afgegeven door de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij;
- (6) op schrift gestelde verklaring waarin de plaats en omstandigheden worden beschreven waaronder de betrokkene na binnenkomst op het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij is onderschept;

- (7) inlichtingen die door een internationale organisatie zijn verstrekt met betrekking tot de identiteit en het verblijf van de betrokkene op het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij of van diens reisroute van het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij naar dat van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij;
- (8) door een reisgenoot afgelegde getuigenverklaring;
- (9) verklaringen van de betrokkene zelf;
- (10) andere bescheiden (bijvoorbeeld niet op naam gestelde toegangskaartjes) of betrouwbare informatie aan de hand waarvan het verblijf op of de doorreis over het grondgebied van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij aannemelijk gemaakt kan worden.

Wanneer dit begin van bewijs is geleverd, nemen de Overeenkomstsluitende Partijen aan dat aan de voorwaarden is voldaan, tenzij de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij het tegendeel kan bewijzen.

3. De verzoekende Overeenkomstsluitende Partij neemt de overgedragen persoon als bedoeld in artikel 3 of 4 over onder dezelfde voorwaarden indien uit later onderzoek komt vast te staan dat deze persoon op het moment van het verlaten van het grondgebied van de Staat van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij niet aan de in die artikelen genoemde voorwaarden voldeed.

Artikel 8

Indiening van het verzoek om overname

1. Een verzoek om overname vindt schriftelijk plaats en omvat:
 - (1) de personalia van de betrokkene (naam, voornaam, eventueel vroegere namen, bijnamen en pseudoniemen, aliassen, geboortedatum en -plaats, geslacht en laatste verblijfplaats);
 - (2) de beschrijving van het paspoort of het paspoortvervangend reisdocument (onder meer volgnummer, plaats en datum van afgifte, geldigheidsduur, afgevende autoriteit) en/of enig ander bewijs waaruit de nationaliteit van de betrokkene blijkt of door middel waarvan zijn nationaliteit kan worden aangetoond of vermoed;
 - (3) twee pasfoto's.

2. De verzoekende Overeenkomstsluitende Partij kan elke andere voor de overnameprocedure dienstige inlichting aan de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij verstrekken.

3. Het verzoek om overname wordt bij de bevoegde diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij ingediend en omvat de in het verzoek om overname opgesomde documenten. Er wordt een verslag van indiening/ontvangst van het verzoek en van de bij het verzoek gevoegde stukken opgesteld.

Artikel 9

Termijnen

1. Een verzoek om overname moet onverwijld en in ieder geval binnen de vijftien werkdagen worden beantwoord. Deze termijn begint te lopen vanaf de datum van ontvangst van het verzoek om overname. Wanneer niet binnen deze termijn schriftelijk wordt geantwoord, wordt aangenomen dat met de overdracht wordt ingestemd en dat de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij met het gebruik van een door de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij verstrekt reisdocument instemt.

2. De aangezochte Overeenkomstsluitende Partij neemt de persoon wiens overname werd aanvaard onverwijld en uiterlijk binnen een termijn van een maand over. Deze termijn kan op verzoek van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij worden verlengd voor de tijd dat er nog juridische of praktische belemmeringen zijn.

Artikel 10

Verval van de verplichting tot overname

1. Het verzoek om overname van een eigen onderdaan kan te allen tijde worden ingediend.

2. Het verzoek om overname van een onderdaan van een derde Staat dient uiterlijk binnen één jaar na vaststelling door de Overeenkomstsluitende Partij van de binnenkomst en de aanwezigheid van bedoelde onderdaan van een derde Staat op zijn grondgebied te worden ingediend.

Artikel 11

Overdrachtsmodaliteiten en wijze van vervoer

1. Voordat een persoon wordt overgedragen, stellen de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij schriftelijk de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij in kennis van de datum en modaliteiten van de overdracht, alsmede van het eventuele gebruik van begeleiders.

2. Geen enkele wijze van vervoer, hetzij door de lucht, over land of over zee, is verboden doch, in de regel geschiedt de overdracht door de lucht. De overdracht per vliegtuig kan plaatsvinden met gebruikmaking van lijn- of chartervluchten.

3. Indien de overdracht over land geschiedt, is begeleiding door de Staat van doorreis in beginsel steeds gewenst wegens het ontbreken van iedere bevoegdheid van de begeleiders van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij.

Artikel 12

Doorgeleiding

1. Onverminderd artikel 16 staan de Overeenkomstsluitende Partijen de doorgeleiding van onderdanen van derde landen over het grondgebied van hun Staat toe, indien een andere Overeenkomstsluitende Partij daarom verzoekt en de doorreis door eventuele derde Staten en de toelating tot de Staat van bestemming verzekerd is.

2. Het is niet absoluut noodzakelijk dat de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij een transitvisum afgeeft.

3. Ondanks verleende toestemming kunnen voor doorgeleiding overgenomen personen aan de andere Overeenkomstsluitende Partij worden teruggegeven, indien zich later omstandigheden als bedoeld in artikel 16 voordoen of bekend worden, die doorgeleiding in de weg staan, of indien de verdere reis of de overname door de Staat van bestemming niet meer verzekerd is.

4. De Overeenkomstsluitende Partijen doen het nodige om doorgeleidingen, zoals beschreven in lid 1 hierboven, te beperken tot onderdanen van een derde Staat voor wie de rechtstreekse teruggeleiding naar het land van herkomst niet mogelijk is.

Artikel 13

Gegevensbescherming

De persoonsgegevens worden alleen verstrekt wanneer dit nodig is voor de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst door de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Partijen. De verwerking en de behandeling van persoonsgegevens in een bepaald geval zijn onderworpen aan de wetgeving van de Macedoonse Regering en, wanneer de behandeling door een bevoegde

autoriteit van een Benelux-Staat wordt uitgevoerd, aan de bepalingen van Richtlijn 95/46 /EG van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en de uit hoofde van deze Richtlijn vastgestelde nationale wetgeving. Daarenboven, mogen deze inlichtingen enkel betrekking hebben op :

- (1) de personalia van de over te dragen persoon en in voorkomend geval van hun naaste verwanten (naam, voornaam, eventueel vroegere namen, bijnamen en pseudoniemen, aliases, geboortedatum en -plaats, geslacht, huidige en, in voorkomend geval, vorige nationaliteit);
- (2) paspoort, identiteitsbewijs, andere identiteitspapieren of reisdocumenten (volgnummer, plaats en datum van afgifte, geldigheidsduur, afgevende autoriteit, enz.);
- (3) andere voor identificatie van de over te dragen personen dienstige gegevens;
- (4) verblijfplaatsen en reisroutes;
- (5) verblijfsvergunningen of door één van de Overeenkomstsluitende Partijen afgegeven visa.

Artikel 14

Kosten

1. De kosten verbonden aan het overbrengen van personen die volgens de artikelen 2, 3 en 4 worden overgenomen komen tot aan de grens van de Staat van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij ten laste van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij.

2. De kosten verbonden aan de doorgeleiding tot aan de grens van de Staat van bestemming, alsmede de eventueel uit de teruggeleiding voortvloeiende kosten, komen overeenkomstig artikel 12 ten laste van de verzoekende Overeenkomstsluitende Partij.

Artikel 15

Comité van deskundigen

1. De Overeenkomstsluitende Partijen verlenen elkaar onderling bijstand bij de toepassing en uitlegging van deze Overeenkomst. Daartoe stellen zij een comité van deskundigen in dat met name :

- (1) de toepassing van deze Overeenkomst volgt;

- (2) voorstellen doet om vraagstukken in verband met de toepassing van deze Overeenkomst op te lossen;
- (3) wijzigingen van en aanvullingen op deze Overeenkomst voorstelt;
- (4) passende maatregelen ter bestrijding van illegale immigratie uitwerkt en aanbeveelt.

2. De Overeenkomstsluitende Partijen behouden zich het recht voor om de voorgestelde maatregelen van het Comité al dan niet goed te keuren.

3. Het Comité bestaat uit drie vertegenwoordigers voor de Benelux-Statens en drie vertegenwoordigers voor de Macedoonse Regering. Plaatsvervangende leden worden benoemd. Indien nodig kunnen andere deskundigen bij de werkzaamheden van het Comité worden betrokken.

4. Het Comité komt indien nodig op voorstel van één der Overeenkomstsluitende Partijen bijeen.

Artikel 16

Betrekking tot andere verdragen

De bepalingen van deze Overeenkomst doen geen afbreuk aan de verplichtingen die voortvloeien uit :

- (1) het Verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, als gewijzigd bij het Protocol van 31 januari 1967;
- (2) verdragen inzake uitlevering en doorgeleiding;
- (3) het Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;
- (4) het Europees gemeenschapsrecht voor het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden;
- (5) het op 14 juni 1985 te Schengen gesloten Akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen en de op 19 juni 1990 gesloten Overeenkomst ter uitvoering van genoemd Akkoord van Schengen;
- (6) internationale asielovereenkomsten;
- (7) internationale conventies en overeenkomsten betreffende de overname van vreemde onderdanen.

Artikel 17

Uitvoeringsprotocol

Alle nodige praktische bepalingen voor de uitvoering van deze Overeenkomst worden in het Uitvoeringsprotocol vastgelegd.

Artikel 18

Territoriale toepassing

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, kan de toepassing van deze Overeenkomst tot de Nederlandse Antillen en Aruba worden uitgebreid door een kennisgeving aan de Regering van het Koninkrijk België, depositaris van deze Overeenkomst, die de overige Ondertekenende Staten hiervan in kennis stelt.

Artikel 19

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van ontvangst van de nota waarbij de laatste van de Ondertekenende Staten de Regering van het Koninkrijk België kennis heeft gegeven de voor de inwerkingtreding vereiste interne formaliteiten te hebben nageleefd.

2. De Regering van het Koninkrijk België stelt ieder der Ondertekenende Staten in kennis van de in lid 1 bedoelde notificaties en van de datum van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

Artikel 20

Schorsing, opzegging

1. Deze Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten.

2. Het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden gezamenlijk en de Macedoonse Regering kunnen via diplomatieke weg de Regering van het Koninkrijk België informeren dat zij deze Overeenkomst volledig wensen te schorsen in verband met de bescherming van de staatsveiligheid, de openbare orde of de volksgezondheid. De Regering van het Koninkrijk België zal de andere Ondertekenende Staten hiervan onverwijld in kennis stellen. Een vergelijkbare procedure zal in acht worden genomen in het geval de Ondertekenende Staten besluiten de schorsing van de Overeenkomst in te trekken.

3. Het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden gezamenlijk en de Macedoonse Regering kunnen deze Overeenkomst, na mededeling aan de Regering van het Koninkrijk België, die de overige Ondertekenende Staten hiervan in kennis stelt, om ernstige redenen opzeggen.

4. De schorsing, de intrekking van de schorsing of de opzegging van deze Overeenkomst wordt van kracht op de eerste dag van de tweede maand volgende op de maand waarin de kennisgeving bedoeld in respectievelijk lid 2 en lid 3 door de Regering van het Koninkrijk België is ontvangen.

Artikel 21

Depositaris

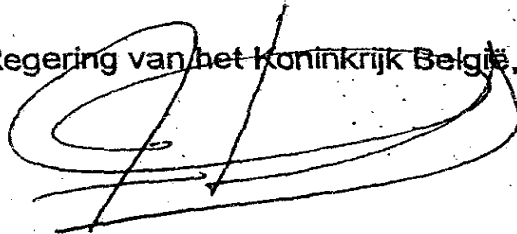
De Regering van het Koninkrijk België is depositaris van deze Overeenkomst.

Ten blijke waarvan de vertegenwoordigers van de Ondertekenende Staten, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Voorburg, op 30 mei 2006 in de Franse, Nederlandse en Macedoonse taal, zijnde de teksten in elk van deze talen gelijkelijk authentiek.

Het origineel zal worden nedergelegd bij de Regering van het Koninkrijk België, depositaris van deze Overeenkomst, die een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift daarvan aan alle Ondertekende Staten toezendt.

Voor de Regering van het Koninkrijk België,

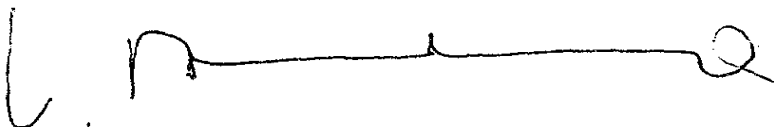
Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

Voor de Macedoonse Regering,

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET QEVERIVE TË SHTETEVE TË BENELUKSIT (MBRETËRISË SË BELGJIKËS, DUKATËS SË MADHE TË LUKSEMBURGUT, MBRETËRISË SË HOLANDËS) DHE QEVERISË SË MAQEDONISË, QË KA TË BËJË ME MARRJEN E PERSONAVE ME QËNDRIM TË PALIGJSHËM (MARRËVESHJES PËR MARRJE)

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Qeverive të Shteteve të Beneluksit (Mbretërisë së Belgjikës, Dukatës së Madhe të Luksemburgut, Mbretërisë së Holandës) dhe Qeverisë së Maqedonisë, që ka të bëjë me marrjen e personave me qëndrim të paligjshëm (Marrëveshjen për marrje), e lidhur në Vorburg më 30 maj 2006.

Neni 2

Marrëveshja në origjinal në gjuhën maqedonase, frënge dhe holandeze, është si vijon:

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

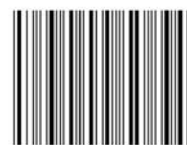

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2007 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

2007037